

Hoofdstuk 8: Animisme als alom aanwezige zielestof	3
Wat voorafging	3
Fijne stof, wezens en energieën	3
Een indeling	4
8.1. zielestof mantisch aanvoelen	4
8.1.1. in woorden	4
De kracht van het woord	4
“In naam van”	4
Een gebed	5
Een anonieme getuigenis	6
Ik hoor eerst de naam.	7
De ziel is in de naam.	7
Magische uitwerking	8
Besluit	9
8.1.2. in plaatsen en tijden	9
Heilige plaatsen.	9
De aura van een kerkgebouw	9
Stille plaatsjes op de buiten	11
De eenheid van het geschapene	12
De ‘verpersoonlijking’ der golven	13
De Lorelei	13
Het Indiase syndroom	15
Plankenkoorts	15
De nagelaten sfeer	16
Een anonieme getuigenis	16
Een oud krankzinnigengesticht	17
Nog enkele plaatsen en gebouwen	17
Tijden	18
Besluit	18
8.1.3. in voorwerpen	18
Het voelt aan alsof het levend is.	18
Een beeld wijden.	19
Een Boeddhabeeld	19
Het toeristisch centrum	20
Beeldverhalen voor volwassenen	20
Foto’s	21
8.1.4. in planten en dieren	22
Onze gezondheid	23
Eerbied voor het leven	23
De persoonlijkheid van een boom	23
Findhorn	23
De leugendetector	24
Plantenzielen	24
De aura van dieren	25
Het dier voelde anders aan.	25
Dieren en spiritisme	25
8.1.5. in mensen en goden	26
Een miss beauty-verkiezing	26
Sympathie en antipathie	26

Geen vriendinnetje	27
Er was nog iemand bij ons.	27
De godin Afrodite	28
Bestaan de goden werkelijk?.....	28
Het visioen van de arts Thessalos	29
Bapuka beveelt het	30
Bapuka zond me dromen.....	31
Een vorm van missionering?	32
8.2. Zielestof magisch aanwenden.....	32
8.2.1. Zielestof geven.	32
De heilige opende mijn mond.	33
Myriaden onzichtbare kleine schepselen	33
Een vijandig wezen	34
Ik had de pijn opgeslorpt.....	34
Een universeel werkende kracht.....	34
Hoe dichterbij God, hoe sterker de kracht.....	35
Een spiritueel genezer	35
De genezing heeft mij verrast.	36
Inwijdingen en sacramenten.....	36
De kracht van Jezus' woorden	37
8.2.2. Zielestof ruilen	37
Zielelichamen worden verwisseld.....	37
Hypnose.....	37
Vermenging van levenskrachten	38
Spiritisme	38
Zij lijkt op haar overleden echtgenoot.	38
Britse vrouw wordt wakker met Frans accent.....	38
Tessa Neele uit Zuid-Afrika.....	38
Gaan slapen als Serviër, opstaan als Engelsman.....	39
Chnoem de pottenbakker.....	40
Van woning verwisseld.....	40
8.2.3. Zielestof nemen	41
Uitwisseling van levenskracht.....	41
Iemand 'trekt' aan mij.....	41
Energieverlies via seksualiteit.....	41
Met de dood getroffen	42
Vestaalse maagden	42
De Lorelei.....	43
Rwanda.....	43
Mensenoffers.....	44
Het 'ingrediënt' bereiden	44
Prostituees baden in het bloed.....	44
De "koninklijke zonden"	45
Tanta Carhua	46
In de uiterste nood: een kinderoffer	47
Kinderooffers: ook nog in onze tijd	47
8.3. Animisme als alom aanwezige zielestof: besluit.....	48
Literatuurverwijzing hoofdstuk 8	49

Hoofdstuk 8: Animisme als alom aanwezige zielestof

Wat voorafging

Religie heeft te maken met heiligheid. Heiligheid betekent toegenomen krachtgeladenheid. Zulke krachten zijn de basis van religie en van magie. Wie enkel van nominalistische vooropstellingen vertrekt, laat geen ruimte voor het bestaan van zulke krachten. Ook een religie kan nominalistisch geïnterpreteerd worden. Wie dat doet, legt de klemtoon meer op het sociologische, historische, psychologische en eventueel ook het juridische aspect van religie. Men beleeft de religie dan bijvoorbeeld in een groep, brengt haar geschiedenis in herinnering en men voelt zich ook emotioneel aangesproken. Men zal zich hierbij nogal gemakkelijk distantiëren van het geloof aan paranormale en occulte aspecten van religie. Dat is niets van deze tijd, zo meent men. Bijbelse teksten die dat toch ter sprake zouden brengen, zal men gemakkelijk zo interpreteren dat het paranormale en occulte er nauwelijks nog aandacht krijgen.

Geheel anders is de sacrale opvatting van religie. Daar spelen mantiek en magie een grote rol. Voor de Bijbels sacraal ingestelde mens kent het geheel van de werkelijkheid naast de profane natuur ook nog een sacrale zijde. De sacrale zijde slaat op de buitennatuur waar de niet-Bijbelse religies zich situeren, of op de bovennatuur, de wereld van het Bijbelse christendom. De mens is hiermee een bewoner van zowel de profane als de sacrale zijde van de werkelijkheid. Zo heeft hij naast zijn biologisch lichaam ook een aantal fijnstoffelijke lichamen waarmee hij het biologisch lichaam kan verlaten en hiermee de buitennatuur, eventueel de bovennatuur kan verkennen. De uiteindelijke evolutie van de mens is gericht op het bereiken van die bovennatuur. Dit is zowat in een notendop de samenvatting van wat voorafging.

Fijne stof, wezens en energieën

Verdiepen we ons nu in het ‘animisme’. Het is die overtuiging dat de buiten- en bovennatuur vervuld zijn van een uiterst fijne oerstof, van talloze fijnstoffelijke wezens en energieën. De Engelse antropoloog E. Tylor (1832/1917) voerde in 1867 de term ‘animisme’ in. Letterlijk betekent het het geloof in de ‘anima’ of ‘animus’, in de bezieling van de hele kosmos. Deze bezieling is niet uniform. Er is de overal aanwezige oerstof, maar er zijn eveneens de uitgetreden mensen, gedachtevormen, goden en godinnen en allerlei andere vormen van leven. Een juist begrepen animisme zegt dat alle profane handelingen en processen hun fijnstoffelijke weerslag kennen in de sacrale wereld. Ja, dat het profane op zich gewoon niet bestaat maar dat alles eveneens zijn fijnstoffelijke zijde heeft. Het profane en het sacrale hangen samen als de twee zijden van één medaille en ze beïnvloeden elkaar voortdurend.

Ziëlsky schreef al dat voor de oude Griek de religie zich toont doorheen de vele aspecten van het gewone leven (2.2.). Maar dat geldt evenzeer voor onze huidige cultuur. Alleen waren de oude Grieken zich daar veel beter bewust van dan wij. Zij voelden en zagen de aanwezigheid van de fijnstoffelijke wezens en hadden er een beter contact mee. Men vindt in de werken van Homeros geen bladzijde waar de goden niet vermeld worden. Elke straat in Athene had een heiligdom. Ook onze cultuur heeft een sacrale zijde. Vele mensen staan hier nooit bij stil. Ze lijken hiermee zo een beetje op een vis die niet beseft dat er overal om hem heen water is, of een vogel die wel vliegt maar zich niet realiseert dat er lucht is die hem draagt.

Omdat de mens zowel grofstoffelijk als fijnstoffelijk is opgebouwd, is hij een microkosmos in de macrokosmos. Op zich vormt hij een klein wereldje in de oneindige werkelijkheid. Dat stellen alle mythologieën, die archaische vormen van filosoferen zijn. Dat beweren ook alle actuele filosofieën die nog in overeenstemming zijn met die aloude zienswijze. Al wat bestaat bezit een portie fijnstoffelijke energie of zielestof. Daarover gaat het nu.

Een indeling

Onderscheiden we in dit animisme een aantal deelaspecten om in het zo omvangrijke thema toch enige indeling aan te brengen. Zo kan een sensitief mens de zielestof onder meer aanvoelen in woorden, in plaatsen en tijden, in voorwerpen, in planten en dieren, in mensen en goden. Een magisch ingesteld mens zal bovendien deze zielestof kunnen manipuleren. Zielestof kan dan toegevoegd worden, ze kan geruild worden, maar ze kan eveneens ontnomen worden. En hiermee is de rode draad voor dit hoofdstuk gelegd. Via een aantal steekproeven wordt telkens een ander aspect van het animisme belicht. Deze steekproeven willen de voortdurende samenhang en wisselwerking tussen de profane en de sacrale wereld verder verduidelijken.

8.1. zielestof mantisch aanvoelen...

8.1.1. in woorden

De kracht van het woord

“Het woord” betekende voor de antieke volkeren meestal niet hetzelfde als voor ons. Het ging om het gezag dat in het gesproken woord aanwezig was, om de wijsheid en de macht die erdoor opgeroepen werden en om het succes dat het kon teweeg brengen. ‘Welsprekendheid’ was een scheppende kracht, een levensenergie. Ook W. Kristensen, *Verzamelde bijdragen tot kennis der antieke godsdiensten*¹, zegt dat het ‘welsprekende’ woord geladen was met ‘macht’, met buiten- of bovennatuurlijke energie die de infrastructuur van het mythische denken uitmaakt. In de Bijbel staat “het woord” voor het geloof in de scheppende kracht ervan. Het uitspreken van een woord bewerkt altijd iets. Men wekt het bedoelde tot leven. Het Johannesevangelie vangt aan met: “In het begin was het woord, en het woord was bij God, en het woord was God”. De oorspronkelijke Griekse tekst vermeldt de term ‘logos’, wat staat voor de wereld- of heelalwijsheid, een soort van ordenend vermogen dat in “het woord” vervat zit. Het Latijn kent het gezegde “ordo ducit ad Deum”, orde leidt tot God. Het woord roept een werkelijkheid op en is zo heel wat meer dan alleen maar een nominalistische klank.

Gaan we na hoe die werkelijkheid, “de kracht van het woord” kan aangevoeld worden in namen, in teksten, gebeden, bezweringen en gezangen. Brengen we een aantal al vermelde voorbeelden in herinnering en vullen we aan met enkele nieuwe steekproeven.

“In naam van”

De naam roept op. In het eerste hoofdstuk werd de uitdrukking “in Gods naam” vermeld, als het beroep doen op Gods inspirerende levenskracht. Lezen we ook *Joh. 2:23*. “Terwijl Jezus gedurende het paasfeest te Jeruzalem was, geloofden velen in Zijn naam bij het zien van de wonderen die Hij verrichtte. *Hand. 16:16/19* verhaalt hoe Paulus bij een helderziende vrouw haar waarzeggende geest, een pythongeest, uitdreef met de woorden: “In naam van Jezus Christus beveel ik je uit haar weg te gaan”. Op dat ogenblik ging hij weg. *Markus 16: 17/18* noteert de uitspraak van Jezus die zegt dat “deze wonderen hen zullen begeleiden die hebben geloofd: in Mijn naam zullen zij duivels uitdrijven, vreemde talen zullen zij spreken, slangen zullen zij opnemen. Al drinken zij dodelijk gif, het zal hun niet schaden. Zieken zullen zij de handen opleggen en zij zullen genezen”.

Hand. 19:13 verhaalt hoe Joodse bezweerders een bezetene wilden exorciseren met de formule: “Ik bezweer u bij de Jezus die Paulus preekt”. Maar de geest antwoordde tot de joodse bezweerders: “Jezus ken ik en Paulus ook. Maar gij, wie zijt gij?”. De man in de greep van de boze geest wierp zich toen op hen en overmeesterde allen met als gevolg dat zij zonder kleren en gekwetst de woning uitvluchtten”.

Als het op een krachtmeting aankomt tussen demonen en mensen, speelt de occulte levenskracht, het ‘occulte statuut’ een beslissende rol. De joodse bezweerders deden wel een

beroep op Jezus, en hadden - nominalistisch - wel de juiste formule, maar niet de er bij horende levenskracht. Hun diepere ziel stond niet in contact met de levenskracht van Jezus.

Een monnik van de Oosterse Kerk verduidelijkt in zijn boek *Het Jezusgebed*², het gebruik van de naam. Door de naam 'Jezus' uit te spreken over natuurdingen - een steen, een boom, een vrucht, een bloem, de zee of een landschap of wat ook, brengt degene die gelooft - merk op hoe het geloof centraal staat - het geheim van deze dingen aan het licht. De natuur kan gezien worden als "het zichtbare teken van de onzichtbare goddelijke schoonheid". Voor de monnik is de 'naam' het wezen zelf der dingen voor zover in één of andere menselijke klank aandoelbaar. Alle Premoderne culturen gaan ervan uit dat zo een geduide naam dermate 'oproept' dat het uitspreken, ja zelfs reeds het louter innerlijke prevelen ervan de erdoor aangeduide zaak zelf aanwezig stelt. Een steekproef.

Een gebed

De profeet Elias bad tot Jahweh om het overleden kind van de weduwe terug tot leven te brengen (1.4.3.): "Jahweh, mijn God, ik vraag het U: laat de ziel van dit kind in hem komen". Daniël bidt God om de juiste duiding van de droom van de koning. (2.5.). Jezus vraagt aan Petrus en de apostelen: "Kunnen jullie dan niet één uur wakker blijven met mij? Waak en bid om niet in bekoring te vallen: de geest is vurig, maar het vlees is zwak". Door te bidden onttrekt men levenskracht aan God, vereist om een probleem aan te kunnen.

De "mère-des-dieux" der macumba (3.3.2.) zegt dat ze haar goden kan beïnvloeden door list, gevele, redenering, en geschenken, maar ook door gebeden.

Bij de inwijding van de Ngil (3.3.3.) schrijft Trilles: "Het gezang heft aan, liederen met een machtig ademritme, een aanroeping tot de geest, een eentonige melopee, waarvan de weinig afwisselende stembuigingen, na korte onderbrekingen hernomen, vlug een uiterste vermoeidheid verwekken".

De levensdroom van de jonge indiaan (3.3.4.) vermeldt dat de beschermgeesten beloven voor hem te zullen bidden en de missionaris der Mennomonis vertelt dat de zwart-magiër een smeekgebed tot zijn boze manitoe richt, waarbij hij een monotoon lied zingt en zijn toverformules eindeloos herhaalt (4.3.3).

De pokto die zijn macht zal tonen en zich de buik open snijdt (4.3.3.), bereidt zich lange tijd door vasten en bidden voor op deze geweldige daad. "Weldra raken de lama's alle zelfbeheersing kwijt, hun stemmen klinken wild, hun zang wordt wanordelijk en gejaagd, hun gebed is ten slotte niets meer dan een wild gehuil", zo schrijft Huc. Dit laatste zegt iets over het peil der gecontacteerde wezens. We komen daar nog op terug.

Attilio Gatti getuigt dat de Sjeik bij de hartoperatie van het kind (4.3.3.) een gebed prevelde, luid genoeg zodat Gatti er enkele woorden kon van opvangen: "Allah, dood, hart en leven". Marlo Morgan verhaalt ons over de gecompliceerde beenbreuk. Zij zegt dat de medicijnman, de geneesvrouw en de patiënt tegelijk begonnen te spreken alsof ze een gebed opzegden en dat hun woorden ritmisch werden uitgesproken of gezongen.

H. Möller hoort de stem uit de onderwereld (6.3.) die vraagt waarom zij steeds het dwaze, opwindende gepraat van andere geesten moet horen. Möller antwoordt dat zij op aarde zich heeft ingelaten met het gepraat van armzalige geesten, maar dat een krachtgevend gebedsleven hierbij achterwege bleef.

In “Een baby als slachtoffer” (7.4.4.) vertelt Gillot dat ze belaagd werd door larvae, maar dat zij gelukkig sterker uitviel dan haar belaagsters, omdat zij de bron had ontdekt en ook omdat zij gebeden had.

Zo bidt Jezus bij de genezing van de blindgeborene (*Joh. 9/1-14*) tot zijn Vader. De magiërs uit het oosten kwamen bij de kribbe (*Matt 2:1/12*) waarin het kindje Jezus lag en zeiden: “Waar is de vorst der Joden, die onlangs geboren is? Want wij hebben zijn ster gezien, in het Oosten. Wij zijn dan ook gekomen om hem te aanbidden”. In *Luc 9:28vv.* neemt Jezus Petrus, Johannes en Jacobus mee en beklimt een berg om er te bidden, waarbij Hij van uiterlijk veranderde en hij zijn aura toonde.

En ten slotte: Ook vandaag vertellen Godbevriende zieners ons dat een voortdurend gebed een noodzaak is om van ogenblik tot ogenblik hierin niet foutief geïnspireerd te worden door één of andere misleidende ‘leugengeest’. Dit alles wijst op de kracht en het belang van het woord.

Een anonieme getuigenis

Onlangs kwam ik toevallig in contact met een ziener. Ik had moeilijkheden met mijn partner en vroeg hem om raad. Ik verwachtte dus een antwoord, maar in de plaats daarvan begon hij te bidden. Dat leek mij zo ongewoon. Pas na dit gebed kreeg ik enige raad om de situatie in mijn gezin meer leefbaar te houden. En merkwaardig, hij gaf me ook een gebed mee, een tekst uit de Bijbel, met het verzoek dit dagelijks enige malen te bidden. Maar ik zag direct niet het verband tussen het bidden van die tekst en een oplossing voor mijn probleem. Ik had veeleer een soort van psychologisch advies verwacht, zoals een bekwaam relatietherapeut dat zou geven. Nu ja, wat kon ik verliezen? Ik deed dus zoals gevraagd. Hij vroeg overigens geen geld voor zijn consultatie.

Enige weken later was er in mijn stad een soort van paranormale beurs. Ongelooflijk wat je daar allemaal bij elkaar vindt: tarotkaarten, pendels, runespellen, reclame voor allerlei massages, aurakijkers, maar ook een aantal zieners en ziensters die je ‘verborgen’ (apocalyps) dingen vertellen over jezelf. “Je moet maar zin hebben om daar terwijl iedereen het kan zien, op consultatie te gaan”, zo dacht ik. Maar het was nog erg vroeg en er was weinig volk. En de moeilijkheden met mijn partner waren nog niet voorbij. Dus dacht ik dat een tweede advies helemaal geen kwaad kon. En even later zat ik aan het tafeltje voor de zienster. Ze bekeek me even aandachtig en vroeg dan hoe het met me was. Ik was nog te weinig vertrouwd met zo ‘n werkwijze, schermde me wat af en antwoordde nogal kort dat ik gekomen was om dat van haar te horen. Nu weet ik dat zo een inleidend gesprekje de zienster toelaat om je fluidum te ‘wichelen’ en dat jezelf afsluiten niet de ideale werkwijze is. Ik maakte het haar dus extra moeilijk, zonder het te weten. Met een lichte irritatie keek ze me aan, nam een soort dobbelstenen met runetekens op en wierp ze zachtjes op de tafel voor zich uit.

Onmiddellijk wees ze op relatieproblemen. Nu ja, een man alleen, met een trouwring aan, die bij een zienster gaat, zo moeilijk kan het niet zijn om te raden dat er relationeel iets niet goed zit. Ik begon te betreuren dat ik een consultatie betaald had en dacht dat het wel eens weggesmeten geld zou kunnen zijn. Maar dan bekeek ze mij opnieuw scherp aan en zei: “Je bent onlangs bij een collega van mij geweest en die begint een veel te grote invloed op jou te krijgen. Mijn stem zegt dat je die beter vermijdt.” Ik stond met stomheid geslagen. Ik dacht natuurlijk aan die eerste ziener. Dus wilde ik hierover een bevestiging. Anderzijds wilde ik zijn identiteit niet prijsgeven. Ik dacht even na. Dan vroeg ik: “Heeft die een korte baard en een rode wagen?” Ze antwoordde dat ze voor een antwoord op die vraag opnieuw de stenen moest gooien

en dat er dan een meerprijs moest betaald worden. Ik stemde in. Ze vervolgde haar werk en zei dat die man geen baard en geen rode wagen had. Dat klopte inderdaad. Maar ik wilde met opzet een vraag stellen waarop het antwoord 'nee' zou zijn. Anders was het te doorzichtig, zo veronderstelde ik. Dan vroeg ik haar of het iemand was die ik op de avond van die bepaalde datum op die bepaalde plaats had ontmoet. De zienster tikte met haar vinger op het bordje waarop haar tarieven stonden uitgestald. Ik knikte dat ik de meerprijs wel wilde betalen. Ik was te nieuwsgierig. Opnieuw gooide ze de stenen. Ditmaal was het antwoord bevestigend. Ze benadrukte opnieuw dat ik me van de invloed van die man zeker moest ontdoen. Dat leek me toch zo vreemd. Ik dankte haar voor het advies en zei dat ik er nog eens goed ging over nadenken. Het had me toch wel wat geld gekost, maar ik was toch een bevreedende ervaring rijker. Geruime tijd later ontmoette ik weer die eerste ziener en vertelde hem het hele verhaal. Hij glimlachte begrijpend en antwoordde: "Natuurlijk zegt haar stem om geen contact meer met me te houden. Zij bidt niet bij haar werk en wordt geïnspireerd door geesten vanuit de buitennatuur, die soms waarheid vertellen, soms als een leugengeest optreden, maar altijd vijandig staan tegenover de bovennatuur en tegenover zieners die via een Bijbels gebed werken en geïnspireerd worden door wezens van die bovennatuur." Dat was weer een antwoord waarover ik nog eens goed moest nadenken. Toen ik veel later in de Bijbel, *1Kon 22: 20/2*, las van de leugengeest (2.4.) leek me dat wel een zinvolle verklaring. Ook nu, jaren later, denk ik er nog zo over.

Ik hoor eerst de naam.

Ch. Leadbeater, (1847/1934), ziener en lid der theosofische vereniging, en auteur van *De wetenschap der sacramenten*³, merkt het volgende op. Zij die bekend zijn met de vergelijkende studie der godsdiensten weten welk een grote waarde er gehecht wordt aan namen, zij weten dat volgens het in de oudheid algemeen verspreide geloof, de naam van een gegeven in direct verband staat met het gegeven zelf en het vermogen bezit om het overal op te roepen.

B. Brennan, *Licht op de aura*⁴, vermeldt: "Als ik van iemand een naam krijg, beluister ik eerst die naam, vervolgens beweeg ik me (opm.: mantisch) naar alle kanten en ga 'sensomotorisch' op zoek tot ik iets vind dat met die persoon in verband zou kunnen staan. Daarna krijg ik ook beelden en hoor ik informatie over de persoon wiens naam genoemd wordt."

Spreekt men bij een bevoegde ziener of zienster nog maar enkel de naam van iemand uit, dan roept dit bij hem of haar mantisch allerlei associaties op. Het is dan verbazend vast te stellen hoe die associaties op een zeer gedetailleerde werkwijze overeenstemmen met de werkelijkheid.

De ziel is in de naam.

G. Welter, *Les croyances primitives et leurs survivances*⁵ (Primitieve overtuigingen en hun overleving), zegt: "Alwat uit een menselijk lichaam komt of ervan afkomstig is, bevat de ziel(estof) of levenskracht van de enkeling en, bijgevolg, meteen de ziel(estof) van de clan". Ziedaar het axioma. Welter vervolgt: "Of het nu, in de strikte zin, afscheidingen zijn, bloed, sperma, zweet, speeksel, urine, uitwerpselen, afvalstoffen, nagelfragmenten, haren, of zelfs de schaduw die een lichaam afwerpt, dat alles is mana- of krachtgeladen. Dus kan dat alles kwaad stichten in de betrokkene of in iemand anders". Maar hij voegt er onmiddellijk aan toe: "De op magisch terrein meest machtgeladen afscheidingen zijn het bloed van een vrouw en het sperma van een man". O.c., 53 vermeldt: "Indien de mens een ziel bezit, dan bevindt deze zich in al wat uit zijn lichaam komt: bloed, af- en uitscheidingen, melk, haren, nagelresten. Zij bevindt zich ook in zijn schaduw, in zijn naam, in een afbeelding van hem".

Thurnwald, *Die Eingeborenen Australiens und der Südseeinseln*⁶ (De inboorlingen van Australië en de Zuidzee), zegt: "De naam van de steen (en meteen de rots waar die steen vandaan komt), van de houtspaander (en meteen van de boom van herkomst), van de dierenhuid (en het dier) en van de mens bevat ziel(estof). Zielestof is ook verbonden aan de denkinhoud,

zeker aan de verwoorde denkinhoud en ook aan het symbool van de zaak. De naam is het symbool bij uitstek.”

Het gevolg is dat beroemde leden van de stam der Kai's vragen om hun naam niet nutteloos te noemen. Zij verkiezen schuilnamen boven de eigenlijke namen om zich zo te beschermen. Omwille van hun kwetsbaarheid krijgen kleine kinderen pas later een naam. Zou men hun naam te veel vernoemen, dan verliest hun teer zielelichaampje via dit uitgesproken woord aan fijnstoffelijke groeikracht. Een vader noemt zijn zoon naar een beroemde en aanzienlijke man, zodat het kind via die naam deelt in de levenskracht van die man. Ook gestorvenen leven voort in hun naam. Nog lang nadat ze overleden zijn, kan men met hun fluidum werken. Het vernoemen van hun naam roept immers vanuit de andere wereld hun levenskracht op. In de houten funderingen van hun hutten worden menselijke figuren uitgesneden, omdat die mensen, via hun afbeelding in het hout, hun levenskracht ter beschikking stellen. Thurnwald vertelt dat op een dag de Kai's iemand de naam van een bevriend opperhoofd gaven. Men 'nam' tweemaal van zijn levenskracht: eenmaal in de afbeelding, éénmaal in de naam. Kort daarna stierf de man. Men verweet de houtsnijder dat hij door zijn werk teveel van de levenskracht van het opperhoofd had genomen en dat deze daardoor overleden was.

Alexandra David-Neel, *Le lama aux cinq sagesses*⁷ (De lama met de vijf wijsheden), zegt dat de Tibetanen hun ouders nooit bij hun naam noemen. Dit wel doen zou het grootste bewijs van gemis aan respect zijn. Het werd overigens in haar tijd, in het begin van de twintigste eeuw, nog in heel Tibet als hoogst onbeleefd ervaren om iemand bij zijn naam te noemen.

En wat te denken van een vereniging ter preventie van zelfdoding die je telefonisch kan bereiken via een zogeheten “zelfmoordlijn”. Dat wat de vereniging juist wil vermijden, wordt voortdurend beklemtoond en publiek onder de aandacht gebracht, vooral van mensen die het toch al moeilijk hebben. Een veel beter uitstralende naam zou b.v. zoiets als de ‘levenslijn’ kunnen zijn. Dat is in die mentaliteit niet alleen een vorm van positief denken, maar investeert magisch gezien, via de aandacht die het krijgt, alle occulte energie in dat wat men juist wel wil beklemtonen: het verbeteren van de kwaliteit van het leven.

Magische uitwerking

J. Gabet en Huc vertelden ons hoe de lama-geneesheer te werk ging als zijn pillen op waren (7.2.1.). Hij schrijft op een snippertje papier met Tibetaanse letters de naam van het geneesmiddel, bevochtigt het met speeksel en rolt het tot een balletje. De zieke slikt deze balletjes met evenveel vertrouwen als waren het echte pillen. Ofwel het geneesmiddel inslikken ofwel de naam ervan op een papiertje, dat komt op hetzelfde neer, zo zeggen de Tataren. Een gelijkaardig verhaal vernamen we van de maraboe bij de Bedoeïen (7.5.1.).

Verwijzen we ook naar ‘een bevreedende droom’ (7.4.3.) waarbij een zigeunerin een onrechtvaardige erfeniskwestie op magische wijze wilde herstellen. Zij nam een ei en tekende met een potlood op de schaal driemaal de voornaam van degene die het mikpunt van de volt was. Blijkbaar is die naam in het geheel van het magisch ritueel niet zonder belang. Vermelden we ook dat de zigeunerin in een onverstaanbare taal een gebed prevelde samen met de woorden “mani padme om”.

Placied Tempels, *Bantoe-filosofie*⁸, getuigt van de opvatting der Bantoes, waar Tempels jarenlang missionaris was. “Een mens stuurt een ander een verkeerd woord of een verwensing toe. Wanneer nu de andere daarop ziek wordt of een ongeval heeft, dan zal het moedwillige woord een voldoende aanduiding voor de zieke of het ongeval zijn. Diegene die het vloekwoord uitsprak, wordt verantwoordelijk geacht voor de verminderde levenskracht van het slachtoffer”.

Leadbeater, *De wetenschap der sacramenten*⁹, heeft het over een Engels gebedenboek van voor 1552. Hij stelt dat de verwoording, de keuze van de woorden in de gebeden zo is opgesteld, dat ze geleidelijk een fijnstoffelijke vorm opbouwen, die als recipiënt kan dienen om hogere fijnstoffelijke krachten te ontvangen. Wie dus ooit die gebeden samenstelde, moet dan mantisch hun effect gezien hebben. Leadbeater zegt dat de veranderingen, die in het gebedenboek in 1552 werden aangebracht, klaarblijkelijk het werk waren van mensen die met de fijnstoffelijke en magische zijde hiervan onbekend waren. Dit had tot gevolg dat de hele opbouw van de fijnstoffelijke vorm, de aura van dit proces, grondig verstoord werd. Waardoor ook de magische krachtwerking verminderde. Leadbeater behoorde tot de theosofische kerk, maar ook vandaag vindt men niet-theosofisch ingestelde zieners die beweren nog steeds zulke gedachtevormen te zien én hun gebrekkige opbouw, als het ritueel niet op de voorgeschreven wijze uitgevoerd wordt. Indien hier werkelijkheid mee gemoeid is, kan men zich ook vragen stellen naar alle vernieuwingen die de laatste decennia in de kerk werden doorgevoerd, en waarbij de vraag naar de juiste opbouw van zulke fijnstoffelijke gedachte-vormen eigenlijk gewoon niet gesteld werd.

Besluit

Uit deze getuigenissen blijkt dat, voor een dynamistisch opgevatte religie, het noemen van een naam, het opzeggen of zingen van een gebed of een bezwering, heel wat meer is dan enkel maar het voortbrengen van klanken. Men roept een machtvolle werkelijkheid op en stelt ze tegenwoordig, en men bouwt eventueel nog een fijnstoffelijke vorm op. Voor de nominalistische visie blijven woorden echter ‘lege hulzen’ die enkel volgens subjectieve afspraak hun inhoud krijgen, maar waar verder niets aan beantwoordt.

8.1.2. in plaatsen en tijden

Animisme is de overtuiging dat de buitennatuur vervuld is van fijnstoffelijke wezens en energieën. De schijnbaar uitsluitend profane wereld is volgens deze visie niet louter profaan, maar hangt samen met de sacrale wereld. Beiden beïnvloeden elkaar voortdurend. Het eerste thema van dit hoofdstuk beklemtoonde dit bij het uitspreken van woorden. Gaan we nu via een aantal steekproeven na of ook sommige plaatsen en tijden getuigen van een meer dan gewone geladenheid.

Heilige plaatsen.

Dat er ‘heilige’ plaatsen zijn bleek al uit *Exodus 3.14* (1.1.) toen de engel van Jahweh aan Mozes bij de brandende doornstruik verscheen en zei: “Kom niet dichterbij en doe uw sandalen uit, want de plaats waar u staat is heilige grond”. Ook *Genesis 28: 10 / 22.* (1.1.) verhaalt dat Jahweh aan Jakob verscheen in een droom. Toen Jakob wakker werd zei hij bij zichzelf: “Deze plaats is huiveringwekkend. Zij is, immers, niets minder dan een huis van God en de poort van de hemel”. Jakob richtte er een gedenksteen op. *Exodus 19, 3vv.* vermeldt dat Mozes de berg op ging, naar God, waar hij de tien geboden ontving. Daarom is die berg een heilige plaats. *Luc 9:28vv.* vermeldt dat Jezus zijn apostelen Petrus, Johannes en Jacobus meeneemt naar een berg om er te bidden. Daar veranderde Hij van uiterlijk en toonde Hij Zijn aura. Deze plaats is daardoor geheiligd. De vier evangeliën (*o.m. Marcus 15, 21*) vertellen dat Jezus gekruisigd werd op de berg Golgota, wat voor de christenen eveneens een heilige plaats is.

De aura van een kerkgebouw

C. Leadbeater, *Le côté caché des choses*¹⁰ (De verborgen zijde der dingen), schrijft over onze kerken. Hij zegt dat een moderne kerk, in steen en gebouwd volgens een contract in een minimum van tijd, slechts omgeven is van een kleine atmosfeer van heiligheid. Heel anders is dit met de aura van een kerk uit de middeleeuwen. Hij zegt dat het geloof toen nog veel groter

was dan nu (1919). Het hele volk zag het bouwen van een kerk nog als een vorm van gebed. Hij zegt dat in de prachtige middeleeuwse kerken het gevoel van een eeuwenlange toewijding letterlijk in de muren getrokken is. Generaties lang werden er vele rijke en krachtige gedachtevormen opgebouwd die er eeuwen later nog hangen.

Hij schrijft dat ook in zijn tijd gevoelige mensen de tegenstelling aanvoelden tussen de weldadig overkomende uitstraling in zulke oude kerken en de kille atmosfeer die in moderne vergaderzalen hangt, waar men hevige en emotionele discussies voert. Vele sensitieven zullen hem hierin bijtreden en zeggen dat het ook nog voor onze tijd geldt.

In het boek van Leadbeater bevindt er zich vooraan een schets van een oude kerk tijdens het hoogtepunt van een eredienst, zoals ze door zieners kan worden waargenomen. De tekening toont het gebouw niet van de binnenzijde maar van buitenaf. De kerk is hierbij helemaal omsloten door een grote fijnstoffelijke aura, die het kerkgebouw als een soort van gigantische klok omsluit en ook veel hoger reikt. Het gaat dus niet om de gewone aura, wel om een nog veel grotere aura, het resultaat van het magische ritueel op dat ogenblik en de energie-uitwisseling met de 'hogere' wereld die hierdoor ontstaat.

Het is nu merkwaardig dat Gizella Weigl / F. Wezel, *Die entschleierte Aura*¹¹ (De ontsluitende aura), gelijkaardige schetsen toont. Bij een eerste schilderijtje spreekt zij van een aura tijdens de dienst van Pinksteren in de kerk van Prenzlau, een gemeente in de Duitse deelstaat Brandenburg. Het tweede schilderij stelt de aura voor van een Oosters-Orthodox kerkgebouw tijdens het zingen van een lied ter ere van de verrijzenis van Christus. Deze lichtende aura omsluit ook hier als een gigantische luchtbel van enkele honderden meters hoog het hele kerkgebouw. Hierin situeren zich bovendien allerlei fijnstoffelijke hogere wezens die de opgewekte energieën richten. Ook vandaag vindt men nog zieners en ziensters die zeggen tijdens de erediensten zulke grote en lichtende aura's rond kerkgebouwen waar te nemen, met hierin fijnstoffelijke wezens die hun medewerking aan de eredienst verlenen.

Wanneer men van de Noord-Italiaanse stad Aosta komt en langs de rivier - de Dora Baltea - de Mont Blanc benadert, dan ziet men in Courmayeur, de laatste stad voor de tunnel links, tamelijk hoog in het gebergte, een klein kerkje. Gaat men er naar toe dan komt men uit op een kleinere rivier, die in de Dora Baltea uitmondt, de Dora di Veni - in het lokale Frans 'Val Veny' genoemd - waar een bergstroom met een hevig gedruis van de Mont Blanc afdondert. Even later staat men voor het liefelijke kerkje, toegewijd aan Notre Dame de Guérison. Staat men, na een gebed, even stil bij het tafereel, dan valt de tegenstelling op. Er is enerzijds, het gracieuze kerkje, in zijn onooglijke kleine verlorenheid, en anderzijds is er het woeste en grootse massief van de Mont Blanc. Heel wat bedevaarders voelen de rust aan die het kerkje uitstraalt. Sensitieven beweren de energieën als tintelingen in hun lichaam aan te voelen.

Een kerkgebouw kan echter ook een heel andere uitstraling hebben. Kerken, gebouwd met onrechtmatig verkregen gelden, vertonen dat in hun uitstraling. Zo kunnen ze mooi versierd zijn met goud- en zilverwerk, maar als dat bijvoorbeeld in een bloedige strijd geroofd werd van Zuid- en Midden-Amerikaanse indianen, verzwaart dit hun uitstraling. Denken we aan de conquistadores, de avonturiers en veroveraars van onder meer Latijns-Amerika. Christoffel Columbus (1459/1506) zette in 1492 voet aan wal op het Midden-Amerikaanse eiland Guahani. Hij schreef dat de bewoners er erg mooi, goed gebouwd en heel zachtzinnig zijn. Zijn dagboek vermeldt: "Ik gaf hun enkele waardeloze dingen, waar zij danig blij mee waren. Ik hield ze nauw in de gaten om te weten te komen of er goud aanwezig was". In Columbus' spoor gingen vele conquistadores op zoek naar goud, en meteen naar macht. Toen de ontdekkingsreiziger

Francisco Pizarro (1475/1541) de hoofdstad van de Inca's ontdekt had, nam hij hun koning Atahualpa gevangen, doodde hem en nam alle schatten mee naar het zo katholieke Madrid. Die overheid had, in overeenstemming met het evangelie, die misdaden kunnen bestraffen en de met bloed en diefstal omgeven 'schatten' kunnen weigeren. Maar dat gebeurde niet. Niet alleen de Spanjaarden, heel wat Europeanen lieten op hun ontdekkingsstochten heel wat bloed vloeien, steeds op zoek naar goud.

Denken we ook aan kerken, opgericht dankzij de opbrengsten van een onrechtvaardige aflatenhandel. Dat onrecht toont zich in de donkere kleuren van hun aura. Men zal zich herinneren dat de handel in aflaten een praktijk was van de katholieke kerk, die stelde dat straffen, ten gevolge van zonden, tegen betaling werden kwijtgescholden.

En nog dit: als onze voorouders een groot gebouw planden, werden er ook mantisch begaafde mensen bij betrokken. Deze 'beluisterden' onder meer het plan, ook al bestond het ontwerp nog maar alleen op papier, om na te gaan of het welluidend klonk. Was dit niet het geval dan werd het plan gewijzigd en opnieuw mantisch beluisterd, tot het welluidend klonk. Dan was men klaar om het te bouwen.

Stille plaatsjes op de buiten

Ch. Leadbeater, *Principles of Occult Healing*¹² (Principes van occulte genezing), noteert: "In de stille plaatsjes op de buiten, in bomen en bij bloemen, op bergen en aan zee, zijn voortdurend de zogenaamde natuurgeesten, de natuurbouwers aan het werk. Indien de waarnemer een wederzijdse sympathie heeft en een echte liefde voor de natuur, dan zal hij deze kleine helpers overal druk bezig zien of zacht kijkend vanuit het hart van een ontluikende bloem". M.P. Nilsson, *Les croyances de la Grèce antique*¹³ (De geloofsovertuigingen van het oude Griekenland), schrijft in dezelfde zin en zegt dat er voor de oude Griek in de natuur welbepaalde heilige plaatsen zijn: "De oorspronkelijke Griekse religie was er één die uit de natuur is voortgekomen, wier godheden de verschillende natuurfenomenen beheersten, terwijl andere godheden de menselijke activiteiten of instincten als domein hadden." In zijn *La religion populaire*¹⁴ (De volksreligie), vervolgt hij: "Zoals vele volkeren van Noord-Europa, 'zagen' de Grieken, in de natuur, behalve mannelijke wezens - kentauren, silenen en saters, ook vrouwelijke geesten - zo onder meer de nimfen". De Griekse term 'numfè' betekent "jonge vrouw". In tegenstelling tot de mannelijke daimones, worden de nimfen steeds in zuiver menselijke gedaante voorgesteld. Mooi en vriendelijk als zij zijn, verzinnebeelden zij bijna alle aangename en welwillende aspecten van de natuur.

G. Hodson, *Les fées*¹⁵ (De feeën), getuigt over zijn mantische ontmoeting met "een gouden elf". "Zij is beslist licht van kleur, zeer openhartig en onbevreesd in haar uitdrukking. Zij is omgeven door een gouden aura, waarin men de omtrek van haar vleugels kan nagaan. Plots verandert haar houding en wordt zij ernstig. Zij strekt haar armen in hun volle lengte uit en concentreert zich. Haar aura verkleint hierdoor. De krachten worden op haarzelf gericht. Na enkele seconden laat zij de gehele geconcentreerde energie los. Deze vloeit nu in alle richtingen als stromen van gouden kracht, naar iedere afzonderlijke stengel en bloem".

En wat verder in zijn boek, beschrijft hij de ondine (opm.: een soort nimf). Deze behoort bij het element water. Zij bevindt zich steeds in de nabijheid van rivieren, bergstromen of watervallen. Zij vertoont een welomschreven vrouwelijke gedaante en is altijd helemaal naakt. Gewoonlijk is ze vleugelloos. Zelden draagt ze een sieraad. Steeds is zij verrukkelijk mooi. Haar geliefde verblijfplaats is de waterval. Daar vermaakt zij zich, gewoonlijk samen met andere nimfen. Maximaal genieten ze van de magnetische (opm.: occulte) kracht van het

vallende water. Gedurende de rusttijd ziet men ze beneden aan de watervallen in frisse, rustige en diepe vijvers, maar ook in stillere zijlopen van rivieren, in meren en in zeeën.

Hodson geeft het proces van zulk een energietransformatie weer. Traag neemt de nimf het ‘magnetisme’ van het zonlicht en het stromende water op. Eens dat zij zich hieraan verzadigd heeft, geeft zij met een verblindende licht- en kleurenflits de energie af waarmee zij zich opgeladen heeft. Gedurende dit magisch ogenblik doorleeft zij een vervoering. De uitdrukking van haar gezicht en vooral van haar ogen is heerlijk en haast onbeschrijfelijk. Vooral haar ogen zenden schitterend verblindende stralen uit. Onmiddellijk daarop beleeft zij een dromerige blijheid. Haar gedaante wordt tijdelijk vaag en onduidelijk. Nadat het gebeuren verwerkt is, verschijnt zij opnieuw en het hele proces herneemt.

Deze energie-opname, de omvorming en afgifte blijkt telkens weer een basiselement te zijn bij al wat in de natuur ‘leeft’ en tot groei komt. De elfen ontvangen de fijnstoffelijke energie van zon en water en vormen deze om zodat ze door de plantenwereld kan opgenomen worden.

De eenheid van het geschapene

Heel wat mensen zeggen dat wandelen in de natuur hen ontspant en hen energie geeft. Door het systematisch vernielen van de natuur, door het ‘betonneren’ van grote oppervlakken, wordt deze fijnstoffelijke onderbouw van de zichtbare natuur op die plaatsen gedood en is er geen energie meer aanwezig. Ook de pollutie van rivieren en van de hele natuur heeft zijn weerslag op die ijlstoffelijke wereld. Zulk een vervuiling is niet alleen een biologisch, maar evenzeer, of meer nog, een religieus probleem. De fijnstoffelijke wezens worden verdreven of gedood. Een noodzakelijke fijnstoffelijke schakel in de opbouw van de materiële natuur wordt zo vernield. Met alle gevolgen hieraan eigen: de rooibouw op alle vormen van leven bij een ondoordacht ecologisch beleid. De plantenwereld is de basis voor alle hogere evolutievormen. Onze voorouders leefden veel meer in harmonie met de natuur dan wij. Zij slaagden er in om duizenden jaren lang het landschap ongerept te bewaren. Vandaag zegt meer dan één stem dat de moderne mens bezig is met het oorspronkelijke landschap op een definitieve wijze te vernielen. Hiermee zijn eveneens de bronnen van het gezonde occultisme aangetast. Wat ecologisch tot zware problemen leidt.

A. Danielou, *Shiva et Dionysos*¹⁶ (Shiva en Dionysos), benadrukt de grondige samenhang van al wat bestaat. Hij schrijft: “De minerale planten- dier- en mensenwereld en de subtiele wereld der geesten en goden bestaan, de ene door de andere, de ene voor de andere. Er is geen ware benadering van het goddelijke, geen zoeken naar het goddelijke, geen wetenschap, geen religie, geen mystiek mogelijk, die geen rekening houdt met deze grondige eenheid van het geschapene.”

In de nominalistische visie hebben zulke fijnstoffelijke wezens en hun opbouwend werk in de natuur, uiteraard geen bestaansrecht. De wereld kan wel voort zonder hen. Ook zijn dergelijke natuurbeschrijvingen voor de nominalist, bij gebrek aan mantische ervaring, slechts ‘verpersoonlijkingen’ van de krachten der natuur, in een dichterlijke taal weergegeven.

Jacob Levi Moreno (1889/1974), de Oostenrijks-Amerikaanse psychiater, ziet de mens als een kosmisch wezen. In zijn boek: *Gruppenpsychotherapie und psychodrama*¹⁷ (Groepspsychotherapie en psychodrama), stelt hij dat de mens meer is dan ‘n biologisch, psychologisch, sociologisch of culturologisch wezen. Ofwel is hij medeverantwoordelijk voor het ganse universum, voor alle vormen van ‘zijn’ en voor alle waarden, ofwel betekent zijn verantwoordelijkheid niets, absoluut niets.

De ‘verpersoonlijking’ der golven

Th. Ziëlinisky (2.2.), *la religion de la Grèce antique*¹⁸ (De religie van het oude Griekenland), waarschuwt: “In zeer nauw verband met de zee staan de zeenimfen. Soms droogweg en dwaas “de verpersoonlijking van de strelende golven van de zee” genoemd. Verpersoonlijking? Nooit zullen mensen, die aldus over hen spreken, waardig bevonden worden, ze te mogen aanschouwen met hun eigen ogen. Nooit zullen ze iets zien van deze zeenimfen, met hun zilveren voeten, bij mooi weer spelend met de dolfijnen, terwijl hun gouden lokken schitteren op de kop van de golven. Het is niet tot hen dat Goethe’s *Faust* deze woorden gericht zou hebben: “De wereld van de natuurgeesten is niet gesloten. Uw geest is blind, uw ziel is dood.” Gewoonlijk spreken wij van ‘levende’ natuur, als wij het hebben over de organische wereld van dieren en planten. We noemen ‘dode’ natuur, het domein van de anorganische wereld, van de mineralen. In deze zin wordt hier de dode natuur niet bedoeld. Voor de Griek bestond er geen dode natuur. Zij was al leven, al ziel, al godheid. En ze was niet enkel vergoddelijkt in haar weiden en haar wouden, in haar bronnen en rivieren, maar evenzeer in de bewegende spiegel van haar zeeën en de onbeweeglijke stilte van haar rotsachtige woestijnen. De Oude Griek voelde en zag de godheid in de akkers zelf, in de geurige bosjes, in de overvloed van een vruchtbare tuin. Hij zag zichzelf en zijn leven met een hele menigte van natuurlijke godheden omringd, hetzij vriendelijk, hetzij dreigend, maar altijd medelijdend. En wat veel belangrijker is, hij kon zich één voelen met zijn godheden, deze weergeven in de spiegel van zijn bewustzijn en er het diepe besef van hebben”. Tot zover Ziëlinisky. Men merkt dat hij het waarnemen van fijnstoffelijke wezens streng realistisch bedoelt.

“De wereld van de natuurgeesten is niet gesloten. Uw geest is blind, uw ziel is dood”, zo laat Goethe het verwoorden door dokter *Faust*, in zijn gelijknamig toneelstuk. Goethe zegt hier met andere woorden, wat ook Sterley (2.3.) ons wilde vertellen: “Onze vooropstellingen omgeven ons als een schild waarachter wij enkel waarnemen wat wij met onze moderne, westerse rede kunnen verklaren”. En als die voorstellingen al te nominalistisch zijn, laten ze zo goed als geen ruimte voor het waarnemen van het fijnstoffelijke leven achter en doorheen de materiële verschijningsvormen.

De Lorelei

De term ‘Lorelei’ komt uit de mythologie en is samengesteld uit het Duitse woord ‘Lure’, een vrouwelijke natuurgeest, een elf, en uit het woord ‘Lei’, wat ‘rots’ betekent. Een ‘Lorelei’ kan dus slaan op een fijnstoffelijk vrouwelijk wezen dat al of niet aan een rots verbonden is. De Lorelei is eveneens de naam van een rots van 232 meter hoog, langs de rechteroever van de Rijn bij het Duitse Sankt Goarshausen. De rivier is erg smal en diep en kent daar een gevaarlijke stroming die reeds heel wat schippers heeft verrast. De volkse traditie wil dat er zich op die rots een elf bevindt, die door haar verlokkende schoonheid de schippers afleidt. Daardoor varen ze met hun schip op de klippen. Haar schoonheid verblindt en leidt tot de dood. Ziedaar het thema. Het is een beetje te vergelijken met de Sirenen uit Homeros’ *Odyssee*.

De romantische dichter Joseph von Eichendorff (1788/ 1857) heeft ons in balladevorm de tragedie verwoord. Geven we hier zijn prachtig vers weer... en doen we dit gedicht enigszins geweld aan door de ballade te vertalen.

“Es ist schon spät. Es ist schon kalt.
Was reitest du einsam durch den Wald?
Der Wald ist lang. Du bist allein.
Du, schöne Braut, ich führ’ dich heim!”

Het is al laat. Het is al kil.
Waarom rijdt gij eenzaam door het bos?
Het woud is lang. Gij zijt alleen.
Gij, mooie bruid, ik leid u huiswaarts.

“groß ist der Männer Trug und List.
 Vor Schmerz mein Herz gebrochen ist.
 Wohl irrt des Waldhorn, her und hin.
 O flieh : du weißt nicht wer ich bin”.
 “so reich geschmückt ist Ross und Weib.
 So wunderschön der junge Leib.
 Jetzt kenn ‘ich dich : Gott !steh’ mir bei!
 Du bist die Hexe Lorelei!”
 “Du kennst mich wohl: von hohem Stein
 Schaut still mein Schloss, tief, in den Rhein.
 Es ist schon spät. Es ist schon kalt.
 Kommst nimmermehr aus diesem Wald”.

Groot is het bedrog en de list der mannen.
 Mijn hart is door de smart gebroken.
 Wel dwaalt de woudhoorn heen en weer.
 Vlucht toch: gij weet niet wie ik ben.
 Zo rijk uitgedost is paard en vrouw.
 Zo wondermooi het jonge lichaam.
 Nu ken ik u: god sta me bij!
 Gij zijt de heks Lorelei!
 Gij kent mij wel: van de hoge rots
 Kijkt stil mijn slot, diep, in de Rijn.
 Het is al laat. Het is al kil.
 Gij geraakt nooit meer uit dit bos.

Tot daar dit gedicht. Men ziet het: de heks Lorelei projecteert h  r boosaardigheid in de ridder die zij ontmoet in het woud. “Het bedrog en de list der mannen” is h  r bedrog en haar list. Zo verleidt zij de ridder die plots op haar verliefd wordt. Maar iets in haar verplicht haar om hem te verwittigen van het kat-en-muisspel dat zij met hem speelt. Zij weet al wat hij, die nog steeds aan haar charme kleeft, nog niet beseft: “Gij komt hier nooit meer uit”. Het ‘leven’ heeft hier een mythische betekenis, analoog aan de betekenis die er in de Bijbel aan gegeven wordt. Zijn levenskracht, in de occulte betekenis van het woord, wordt hem ontnomen. Zelfs als hij de ontmoeting in zijn biologisch leven overleeft, dan nog is hij zeer erg aan toe. Zijn fijnstoffelijk armzalige situatie zal vrij vlug een weerslag hebben op zijn fysisch lichaam. Hij zal het niet lang overleven. Maar, en dit is nog belangrijker, in de andere wereld zal hij zijn zo broodnodige levenskracht eveneens moeten ontberen. In de donkere diepten der onderwereld leidt hij dan nog slechts een zombieachtig bestaan. Zoals gezegd (6.1.2.) zullen mensen met voldoende mantisch inzicht ons zeggen dat zulke zielen zijn als de ‘refa  m’. *Psalm 88 (89) 11/13* suggereert dat zulke zielen zonder levenskracht zijn. Ze missen de Geest van God, zoals verwoord is *Genesis 6,3*.

Geladen plaatsen

Geven we nog een korte steekproef van een aantal andere, eveneens geladen plaatsen. M. Pogacnik, *Wege der Erdheilung*¹⁹ (Manieren om de aarde te genezen), stelt dat ieder landschap en zelfs iedere plek op aarde een eigen vitaliteit heeft, die niet zelden door een foutief menselijk ingrijpen wordt aangetast. De schrijver toont met verschillende voorbeelden aan hoe deze verloren harmonie terug kan worden hersteld. Men spreekt van ‘geobiologie’. De Frans-Joodse filosoof Henri Bergson (1849/1941) schreef dat de moderne mens nood heeft aan “un supplement d’  me”, een extra zielestof. Bergson zei dat de moderne mens ontzield is en dit juist door de modernisering die hem zijn occulte energie ontnemt.

Frances Nixon, *Magnetically Yours*²⁰ (Magnetisch van jou), gebruikt de term ‘vivaxis’. Zij stelt dat wij allen occult getekend zijn door de plek op de aarde waar wij geboren werden. Ook vissen, vogels, vlinders, rendieren en nog heel wat andere dieren zijn hiervoor bijzonder gevoelig. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de trek die vele van hen ondernemen, soms over duizenden kilometer, naar hun geboorteplaats, om er te paren.

M. Besson, *Le tot  misme*²¹ (Het totemisme), schrijft dat de vrouwen der Australische Aboriginals naar hun heilige grotten gaan als ze zwanger willen worden. Daar wachten de zielen der voorouders op een incarnatie. De toekomstige moeders bidden er voor een ziel, passend bij hun cultuur. Zij geloven dat het verwekken van een kind een sacrale gebeurtenis is, waarbij ze

vanwege hun voorouders en welbepaalde entiteit, een 'ziel', ontvangen. Dan pas hoort er gemeenschap bij met een man. Het is niet zo dat deze culturen de seksuele rol van mannen en vrouwen niet kennen. Doch dit proces is overbepaald. Geslachtsgemeenschap alleen volstaat volgens hen niet. 'Leven' in de schoot van de vrouw is, behalve leven op deze aarde, tegelijk 'leven' vanuit de geestenwereld. Wordt een bevruchte eicel niet 'geadopteerd' door een geest, dan, zo menen zij, sterft de eicel na enkele dagen af.

Wanneer een kind ontvangen wordt in de moederschoot dan stijgt uit de diepten der aarde een schim op, die de toekomstige volwassen gedaante van het kind is. Deze zet zich vast in en rond de bevruchte cel. Als het kind ongeveer zeven jaar is, dringt deze schim volledig in de mens. Zieners en ziensters merken zo reeds vroeg of een vrouw al of niet in verwachting is.

Het Indiase syndroom

R. Airault is een Frans psychiater en is sinds jaren in India actief. In zijn boek *Fous de l'Inde*²² (Gekken van India), stelt hij bij sommige toeristen die India bezoeken, twee fasen vast. De eerste fase overkomt iedere reiziger die in India aankomt. Zelfs indien men er zich aan verwachtte, toch verliest men tot op een zekere hoogte het contact met de werkelijke wereld. Het gevolg hiervan is dat men angstig en neerslachtig kan worden. Enkele weken later kunnen zich problemen van psychiatrische aard voordoen. Deze leiden in een aantal gevallen zelfs tot het verlies van de eigen persoonlijkheid. Eens dat men terug in het eigen land is, houdt men er gewoonlijk een "goede herinnering" aan over. Men heeft dan vaak slechts één verlangen: "Terug naar India"! Ziedaar, wat steller heet "het Indiase syndroom".

Airault ziet gelijkenissen met wat men "het syndroom van Stendhal" noemt. De romanschrijver Stendhal (1783/1842) maakte tijdens een reis naar Italië een gelijkaardige ervaring door. Dergelijke bizarre ervaringen blijken tot op onze dagen voort te duren, zoals G. Magherini ons zegt in *Le syndrome de Stendhal*²³ (Het Stendhal-syndroom). In steden als Florence of Rome worden vooral kunstzinnige toeristen bij het aanschouwen van gekende kunstwerken door psychiatrische symptomen overvallen, zelfs zo dat zij aan medische verzorging toe zijn. Airault ziet ook gelijkenissen met wat Japanse toeristen overkomt in Frankrijk, vooral in Parijs. Steden in het Heilig land verwekken volgens hem eveneens gelijkaardige fenomenen. Sommige reizigers en pelgrims menen plots Adam of Mozes of Jezus of Maria te zijn.

Zulke 'geladen' plaatsen veronderstellen meer dan louter psychoanalytische problemen. Airault citeert St. Zweig, *Amok*²⁴: "Dit land vreet uw ziel uit. Na een soort wittebroodsweken ontbreekt het u snel aan kracht en uw uit Europa meegebrachte energie is vlug op. Vroeg of laat ondergaat iedereen een soort genadeslag. De enen drinken, de anderen snuiven opium, nog anderen denken enkel aan één ding: geweld. Ze worden brutaal."

Indien dat juist is, dan zijn de "psychiatrische symptomen" veeleer een dynamistisch probleem. Men lijdt op die plaatsen een zwaar verlies aan fijnstoffelijke levenskracht. Maar dan is die oorsprong van occulte aard, en worden zij best ook occult behandeld. Dit houdt in dat het verlies van fijnstoffelijke energie moet gecompenseerd worden door een vernieuwde toevoer van energie. Men kan het rustiger aan doen om zo het lichaam de kans te geven zich te herstellen. De Bijbels gelovige zal bescherming en een toevoer van energie vinden via een Trinitair gebed.

Plankenkoorts

Geven we nog een voorbeeld van de geladenheid van sommige plaatsen. D. Fortune, *Psychische zelfverdediging*²⁵, vertelt. Een vriendin van mij, die een school voor dramatische

kunst bezocht, raadpleegde mij naar aanleiding van een aanval van plankenkoorts en wilde een herhaling ervan voorkomen. Ze was een gevorderde studente, en kreeg van de schooldirecteur privéles. Toen ze op zekere middag naar de les ging, was de leraar net klaar met het afnemen van een examen in voordrachtskunst voor jongere studenten. Ze beklom het podium en begon aan haar voordracht. Maar zodra ze wou beginnen was ze als verlamd en aanvankelijk niet in staat een woord te zeggen. Na even “souffleren” kwam ze wel op dreef, maar ze had toch een lelijke aanval van plankenkoorts gehad, die haar een schok bezorgde.

Van psychisch (opm.: versta ‘occult’) standpunt bezien was de verklaring niet ver te zoeken. Ze deelde in een fijnstoffelijke atmosfeer die geschapen was door een hele rij zenuwachtige meisjes die hetzelfde podium hadden betreden om een examen te doen. Onze gevorderde studente voelde, als sensitieve, die atmosfeer sterk aan, en werd een tijdje “even zenuwachtig”. Het ligt voor de hand aan te nemen dat de meisjes elkaar met hun zenuwachtigheid hebben besmet. Het is best mogelijk dat de onder radio-omroepers welbekende ‘microfoonpaniek’ veroorzaakt wordt door zenuwachtige mensen die op dezelfde plaats voor de micro gestaan hebben. Tot zover Fortune’s verhaal.

Men kan in onze tijd de lijn uiteraard doortrekken en niet alleen verwijzen naar een interview voor de radio maar eveneens naar alles wat verband houdt met een optreden voor een publiek, of bij een tv-optreden. Het ligt dan verder voor de hand te veronderstellen dat onze bekende tv-persoonlijkheden helemaal niet sensitief zijn. Echte sensitieven weten met zulk een publiciteit geen raad.

De nagelaten sfeer

Dion Fortune, *Psychische zelfverdediging*²⁶, illustreert de nagelaten sfeer ook nog met een andere getuigenis. Zij betrok op zeker ogenblik een appartement. Onmiddellijk na haar aankomst voelde zij zich erg depressief. “Gewoonlijk ben ik niet neerslachtig. Integendeel. Ik heb een opgewekte aard. Zodra echter ik deze kamer binnenkwam, daalde “de wolk van die depressie” op mij neer, terwijl ik buiten de kamer er totaal geen last van had. Als gevormde occultiste zag zij snel in dat er iets moest gebeuren. Zij informeerde zich en het bleek dat de vorige huurder een drankverslaafde was met ook nog heel wat andere problemen. De zielestof van de bewoner, met de vele tegenslagen, dringt in het hele appartement. Fortune, als sensitieve, was er bijzonder gevoelig voor. Zij zegt dat hier geen sprake is van een ‘entiteit’ maar van een sfeer die ontstaat door sterke en teleurstellende levenservaringen die lang genoeg hebben kunnen duren.

Fortune meent verder dat drug- en drankverslaafden eveneens een slechte sfeer scheppen die blijft hangen. De sfeer die een misdadiger achterlaat, hoe slecht hij ook mag zijn, verzwindt volgens haar echter snel. Dit laatste kan zeker betwist worden, want misdaad straalt altijd slecht uit. Zij vervolgt: “Indien zo een sfeer zeer sterk is, blijft zij zo goed als eindeloos voortduren. Zelfs wanneer de ‘besmette’ gebouwen gesloopt worden en door nieuwe vervangen worden, dan nog blijven de ontaarde levensenergieën ter plaatse hangen en werken. Een niet-sensitief persoon wordt dit nauwelijks gewaar maar sensitieven ontkomen niet aan het afbouwend effect”. Daaraan zij echter toegevoegd dat ook niet-sensitieven die “niets gewaar worden”, geleidelijk ook de gevolgen ondergaan, zoals misrekeningen allerhande. Zo kan een mens die sterft met een dwanggedachte, weigeren zijn weg te gaan en verkiezen om in deze wereld te blijven dolen. Dan kan hij ook voor een behoorlijk geladen sfeer zorgen. Dat blijkt onder meer uit het volgende verhaal.

Een anonieme getuigenis

Een eigenzinnig man had ten koste van vele offers zijn huis helemaal zelf gebouwd en zijn tuin ingericht met mooie bloemen en vele prachtige fruitbomen. Hij was fier op zijn werk en beschouwde het als zijn exclusieve eigendom. Hij en hij alleen had ervoor gewerkt en hij zou niet dulden dat er ooit een ander zou van genieten. Toen hij zijn einde voelde aankomen beschouwde hij zijn huis en tuin nog steeds als zijn eigendom. Dus begon hij zijn werk al te vernielen. Hij zaagde de mooie fruitbomen om en dacht erover na hoe hij anderen de genoegens van zijn arbeid kon ontzeggen. De man kwam te overlijden, maar was zo aan zijn woning gehecht dat hij ze niet wilde verlaten. Hij bleef er fijnstoffelijk wonen, maar realiseerde zich niet dat hij dood was. Hij deed er zijn dagelijkse taken, doch begreep niet wat dat vreemde volk, de nieuwe eigenaars, voortdurend in zijn huis kwam doen. Zijn wrokkige aanwezigheid maakte dat het huis ongezellig aanvoelde. Tot mantisch begaafde mensen zijn aanwezigheid vaststelden en hem konden overtuigen van zijn ware situatie. Toen liet hij uiteindelijk zijn huis en deze aarde los en vervolgde zijn weg in de andere wereld. De sfeer in de woning klaarde hierdoor vrij plots op.

Een oud krankzinnigengesticht

D. Fortune, *Psychische zelfverdediging*²⁷, vermeldt, als type van niet-ritueel ‘spoken’, de ervaring van een vriendin die een nieuwe woning betrok. Van in het begin voelde ze zich er niet gelukkig. Toen ze op een avond de huiskamer binnenkwam, zag ze in het halfdonker een man staan. Hij staaarde door het raam naar buiten. Ze deed het licht aan en zag dat hij verdwenen was. Ook haar meid zag dikwijls iemand door de gang naar deze kamer komen. De deur ging herhaaldelijk vanzelf open. Toen de vriendin op een dag voor het raam stond, voelde ze plotseling de neiging om naar beneden te springen. Toen besepte ze dat het probleem niet met medicijnen zou opgelost worden. Ze informeerde zich en vernam dat er vroeger op die plaats een krankzinnigengesticht stond. De man die zij gezien had was waarschijnlijk een patiënt die er op de plaats waar nu haar kamer was, zelfmoord had gepleegd. Zijn sombere gedachten waren op die plaats blijven hangen en suggereerden depressie en zelfmoord.

Fortune zegt dat het niet steeds eenvoudig is om uit te maken of er enkel een sfeer aanwezig is, dan wel of er ook een onzichtbare entiteit bij betrokken is. In het laatste geval, zo besluit ze, toont zo een geest zich vroeg of laat wel aan iemand die mantisch voldoende begaafd is.

Nog enkele plaatsen en gebouwen

C. Leadbeater, *Le côté caché des choses*²⁸ (De verborgen zijde der dingen), vermeldt dat de sfeer op kerkhoven, zoals verwacht, somber aanvoelt. Uiteraard stralen ook ruïnes een desolate sfeer uit. Van bibliotheken en musea zegt hij dat er een sfeer van verveling en vermoeidheid hangt, wat een weinig lovende kritiek inhoudt. Wellicht geldt dat niet voor alle gevallen. Rond slachthuizen ziet hij een vreselijk zwarte aura. Ook dat zal wel niemand verbazen. Dieren voelen vooraf de dood aan en reageren uiteraard met angst.

Iedereen met een voldoende inlevende houding kan hier zelf aanvullen. Het is evident dat plaatsen waar veel ruzie gemaakt wordt ook een slechte uitstraling hebben. Denken we onder meer aan de vele plaatsen waar oorlogen werden en worden uitgevochten, of waar bloed gevloeid heeft en nog vloeit. Verwijzen we ook naar de talrijke plaatsen waar seksualiteit al haar sacraliteit verloren heeft, of naar offerplaatsen doorheen de geschiedenis, zoals de altaren der Inca's, het Colosseum in Rome of de uitroeingskampen van de tweede wereldoorlog.

Mantisch begaafden vertellen ons ook dat sommige ‘heiligdommen’ met een vloek geladen worden zodat de niet-ingewijden van deze religie die deze heiligdommen toch betreden er de gevolgen van ondergaan. Ze worden getroffen in hun levenskracht en ondervinden er vroeg of laat de weerslag van. Dit kan zich uiten in tegenslagen allerhande, in ziekte, in een vroegtijdig

overlijden. We verwezen naar de fijnstoffelijke wachters (7.4.1) bij het graf van Toet-ankh-Amon.

Ook hier kan men de getuigenissen blijven aanvullen. De profeet Jesaja (24: 1/6) zuchtte in zijn tijd al dat de aarde in rouw is omdat haar bewoners ze ontwijd hebben.

Tijden

Naast de steekproeven die wijzen op een verhoogde krachtwerking, ten goede of ten kwade, kent men in heel wat religies ook ‘heilige’ dagen en tijden. In het katholicisme kent men het liturgische jaar, met hierin hoogtepunten als Kerstmis, Pasen en Pinksteren. Het is verder aan magiërs bekend dat de tijden van de zonnewende, de lente- en herfstevening, bijzonder geschikt zijn voor magisch werk. Er zijn dan, zo zeggen zij, meer fijnstoffelijke energieën aanwezig dan op andere tijden.

Zieners waarschuwen ons bijvoorbeeld ook voor het vieren van Halloween. Profaan lijkt dit onschuldig maar sacraal is het dat helemaal niet. Ook Kristensen waarschuwt dat deze vieringen, die in onze tijd almaar populairder worden, de doden vanuit de onderwereld dichter bij ons brengen, en dat het op energetisch gebied wel eens zware problemen kan stellen.

Ook carnaval was voor de oude culturen een sacrale aangelegenheid. We komen er later (9.3.3.) nog op terug.

Besluit

Tot zover enkele steekproeven die aantonen dat de geladenheid van een plaats en een tijd ten opzichte van de andere plaats en tijd grondig kan verschillen. Het spreekt voor zich dat vanuit nominalistische zijde alle heiligheid, alle fijnstoffelijkheid, gewoon ontkend, eventueel tot louter psychologische ervaringen herleid worden.

8.1.3. in voorwerpen

Animisme heeft het over wezens en energieën. Woorden kunnen wezens en energieën oproepen, sommige plaatsen en tijden kennen een concentratie van zulke geesten en hun krachten. Maar ook in voorwerpen kan deze ‘heiligheid’ ten goede of ten kwade geconcentreerd aanwezig zijn. Daarover volgende steekproef.

Het voelt aan alsof het levend is.

Fortune, *Psychische zelfverdediging*²⁹, schrijft: Ik herinner me dat ik en mijn vriendinnetje elkaars sieraden bekeken. Uit één van de kistjes nam ik een fraai amethisten kruis en zei: “Er is iets met dit kruis. Het voelt aan alsof het levend is”. “Dat kruis heb ik bij mijn eerste communie gekregen”, antwoordde mijn vriendin. “Het komt van een bisschop die het altijd op zijn borst droeg”. Haar zuster was bijzonder geïnteresseerd en kwam met haar juwelenkistje te voorschijn. Zij vroeg me of ik haar communiciekruisje ook kon vinden. Haar kruisje was ter gelegenheid van haar eerste communie door een priester op een speciale wijze gezegend. Ik was zelf verbaasd dat het mij lukte uit drie of vier kruisen er dadelijk één uit te kiezen dat warm en eigenaardig elektrisch aanvoelde. Het bleek inderdaad ook haar communiciekruis te zijn.

A. David-Neel, *Mystiek en magie in Tibet*³⁰, verhaalt dat ze een kleine amulet kreeg en deze toonde aan een aantal lama’s. Allen vertelden me, dat verre van een kwade invloed uit te oefenen, de amulet me juist het gezelschap verzekerde van een demon die alle gevaren op mijn weg zou afwenden en me zou dienen.

We kunnen deze steekproeven aanvullen met wat in een vorig hoofdstuk al over een ‘fetisj’ werd gezegd (7.5.). Daar beschreef Julia Pancrazi hoe ze in alle stilte beschermende fetisjen aanmaakte en meegaf aan soldaten die naar het front gingen. Ook vertelde Dion Fortune ons over een moordpoging via een suggestie die ‘verborgen’ was in een aantal geparfumeerde papaverkoppen.

Een beeld wijden.

Het is bekend dat vooraleer een nieuwe kerk in gebruik wordt genomen, deze eerst ‘ingewijd’ wordt. Ook wanneer een kerk nadien als een profaan gebouw zal gebruikt worden, volgt het omgekeerde ritueel, de ‘ontwijding’.

T. Ziëlsky, *La religion de la Grèce antique*³¹ (De religie van het oude Griekenland), bespreekt onder meer de oud-Griekse beeldhouwkunst. Ziëlsky zegt dat een beeld van een godheid geen voorwerp van verering is, zolang dit zich nog in het atelier van de beeldhouwer bevindt. Zelfs als men het vernielt, zo zegt hij, is dit geen misdaad tegen de godheid. Het beeld wordt slechts het object van verering vanaf het moment van zijn wijding. Bij dit ritueel vraagt de priester of magiër aan de godheid in kwestie of het beeld hem of haar behaagt. Bij een bevestigend antwoord zal de godheid een deel van zijn of haar goddelijke energie in dit beeld storten. Sensitieven zeggen dat het van dan af heel anders aanvoelt dan ervoor. Zieners zeggen dat de aura plots veel krachtiger is geworden. Men vereert het beeld dus niet om de stenen vorm op zich, wel omdat het nu een schakel is geworden tussen vereerder en godheid.

Joan Grant, *Eyes of Horus*³² (Ogen van Horus), bevestigt wat Ziëlsky schrijft. Ze zegt: “Het weze opgemerkt dat ook in India de beelden der goden bezielde worden door een speciaal ritueel. Zolang dat ritueel niet is voltrokken, kan het beeld geen voorwerp van verering zijn. Het is in de kerk gebruikelijk om voorwerpen te zegenen. Een rozenkrans blijkt bij gelovigen inderdaad meer waard te zijn wanneer hij gezegend is. Leadbeater, *Le côté caché des choses*³³ (De verborgen zijde der dingen), heeft het over relikwieën van heiligen. Hij zegt dat deze ook opgeladen worden door de eeuwenlange verering van vele gelovigen. Zelfs al zijn de relikwieën niet authentiek, dan toch, zo zegt hij, verkrijgen zij door die voortdurende verering, met het verloop van de tijd een sterke fijnstoffelijke lading door de geconcentreerde gedachten van de talrijke gelovigen.

Zo voelt voor sensitieven ook de uitstraling van de Bijbel bijzonder weldadig aan.

Een Boeddhabeeld

Dat de geladenheid van een voorwerp echter niet steeds positief uitvalt, getuigt D. Fortune, *Psychische zelfverdediging*³⁴. Zij zegt dat de Tibetaanse kloosters van de Dugpa-sekte duizenden Boeddhabeelden bevatten en dat het bezit van zo een door de Dugpa-riten gemagnetiseerd Boeddhabeeld volstrekt niet aangenaam is. Zij getuigt: Eens heb ik met een Boeddhabeeld een merkwaardige ervaring gehad. Het was een oud en stenen beeld, van ongeveer 22,5 cm. hoog. De eigenares had het zelf opgegraven tussen de ruïnen van een stad in Birma en had het in de hall gezet waar het als stootblok diende zodat de deurklink de muur niet beschadigde. Ik woonde in een flat op de bovenste verdieping en moest steeds het droefgeestige kleine Boeddhabeeld passeren. Ik moest dan ook telkens denken aan het profane gebruik, onwaardig voor dit met ‘heiligheid’ geladen beeld. De eigenares dacht daar echter heel anders over. Dus bleef de kleine Boeddha geduldig staan.

Op een zekere dag, toen ik met een ruiker bloemen in de hand naar boven ging, voelde ik opeens de behoefte een goudsbloem, één van de traditionele symbolen van Indische devotie, voor hem neer te leggen. Onmiddellijk daarop werd ik me bewust dat er tussen het beeld en mij een verbinding tot stand gekomen was, en wel een zeer sinistere. Een paar nachten daarna kwam ik nogal laat thuis en kreeg bij het passeren van de Boeddha het gevoel dat er zich iets achter mij bevond. Toen ik over mijn schouder heen keek zag ik (opm.: mantisch) een mat-gouden lichtbol ter grootte van een voetbal uit het Boeddhabeeld komen en achter me aan de trap opzweven. Door en door verontrust, maakte ik onmiddellijk een bezweringsgebaar, waarna de lichtbol terugkeerde en weer in het beeld werd opgenomen. Het zal wel niet nodig zijn hier aan

toe te voegen dat ik het Boeddhabeeld nooit meer goudsbloemen toewierp en het steeds op veilige afstand passeerde. Het was een buitengewoon onaangename ervaring en bovendien een harde les, die inhield dat ik me niet met gewijde voorwerpen van een vreemde cultus moest inlaten alvorens ik precies wist waar ik aan toe was. Later vernam ik dat sommige van deze beelden gewijd zijn met het bloed van een mensenoffer. Tot zover deze ervaring van Fortune.

Zij waarschuwt verder ook op de mogelijke gevaren van heel wat voorwerpen die men zich in antiekzaken aanschaft of in winkels die al gebruikte voorwerpen opnieuw verkopen. Deze koopwaar kan zo beladen zijn met negatieve krachten dat ze ronduit schadelijk zijn. Voegen we hieraan toe dat ook nieuw gekochte voorwerpen kunnen beladen zijn met het fluïdum van de ontwerpers, de arbeiders in de fabriek, van de tussenpersonen en van de verkoper of verkoopster in de winkel.

Het toeristisch centrum

Baseren we ons op B. Tracy, *Se protégé contre le choc en retour*³⁵ (Bescherm uzelf tegen de weerslag). Wij kennen allen de ‘glitter’ van de huidige winkel- en horecacentra in onze steden. Wie zich daarin waagt, neemt “een bad in de menigte” dat u overspoelt en in u dringt. Het bevat de fluïda die de talloze jongere en oudere mensen daar geconcentreerd uitstralen. Wie heeft nog niet gedronken uit de tas waarin de kelner koffie schenkt waarin misschien een fluïdum hangt dat “sterker” is “dan” het uwe en bijvoorbeeld met kanker geladen is?

Gisela Graichen, *De nieuwe Heksen*³⁶, schrijft in dit verband: “Neem dit lege kopje nu eens, je kunt er een Kirlian-foto van maken (4.2.2.). Daarna richt je al je liefde op dat kopje en neemt opnieuw een foto, en dan zie je welke enorme uitstralende kracht dat kopje opeens heeft. Met de gedachte kun je vernietigen. Maar je kunt met gedachten ook helen, genezen.”

Een Bijbels christendom zal hier naar de noodzaak van een beschermend gebed verwijzen. De eigen levenskracht wordt dan aangevuld met Trinitaire energieën, waardoor de kracht van een gebed sterker kan uitvallen dan (4.3.1.) het mogelijk negatieve fluïdum dat bijvoorbeeld in een restaurant in een kopje, een bestek of een bord of zelfs op een stoel kan aanwezig zijn. Dat is ook één van de redenen waarom een gelovig mens bidt alvorens te eten. Hierbij wordt gevraagd dat het bestek, de borden en het voedsel mogen gereinigd worden van kwade invloeden. Wie zat in het restaurant bijvoorbeeld op de stoel waar jij nu zit? Welk fluïdum straalde hij of zij uit? Had die een aura geladen met treurigheid als gevolg van een zware levensontgoocheling? Was die mens zwaar ziek? Was hij of zij een vrolijk en opgewekt iemand? Sensitieven zeggen dat dit alles zijn invloed kan laten gelden. En wie een te zware negatieve energie ‘incasseert’ zit nadien met de gevolgen, en wellicht zonder enig vermoeden van de oorzaak. Deze gevolgen kunnen zich bijvoorbeeld uiten in een verregaande vermoeidheid, depressieve gedachten of zelfs in ziekte. Voor jan modaal mag dit alles bijzonder ver gezocht overkomen. “Straks ben je nergens meer veilig”, zo klinkt het dan. Anderen vergelijken deze vorm van besmetting dan weer met o.m. gewone infecties via de luchtwegen, via stofdeeltjes of via besmet linnen. Denken we b.v. ook aan de grote zorg die men besteedt aan het kiemvrij maken van chirurgisch materiaal. Als dat in de materiële wereld een gegeven is waarmee men ernstig rekening houdt, zo vragen sommigen zich af, waarom dan ook niet in de fijnstoffelijke wereld?

Beeldverhalen voor volwassenen

Ook beeldverhalen voor volwassenen kunnen heel wat zielestof bevatten. Sommige tijdschriften- en tabakswinkels geven stevast een aanzwellende schaamteloze massa pornotijdschriften bloot. Als er iets is dat zeer sterke fluïde achterlaat, dan is het porno. Zien(st)ers

en sensitieven vangen de sfeer beter en vooral veel bewuster op dan niet sensitieven. Slijmerige fluïde walmen vanuit de foto's der afgebeelde mannen en vrouwen, om van de afbeeldingen van seks met dieren nog maar te zwijgen. De meeste beeldverhalen voor volwassenen stralen eveneens zeer slecht uit. Dikwijls gaat het over boosaardige heksen en vampieren. Ook de tekeningen en de kleuren zijn meestal somber en akelig. De inhoud van het verhaal is dat in vele gevallen eveneens. Bezwarend is bovendien dat in de grootwarenhuizen een welbepaald publiek niet zozeer komt om die verhalen te kopen, wel om ze ter plaatse te lezen. Het zijn mensen die alleen maar nemen, en zelden geven. De uitstraling van zulke lezers of lezeressen is meestal gelijkaardig aan de inhoud van deze boeken. Ook hier zoekt het gelijke het gelijke. Hun uitstraling hangt zo eveneens in het boek. Het slechte fluïdum ervan wordt bij herhaling versterkt. Het resultaat is een boek geladen met de meestal verre van edele gedachten van de schrijver en tekenaar en van een aantal niet betalende lezers en lezeressen, aangevuld met de onzichtbare wezens die zich aangetrokken voelen door de beelden en gedachten die de lezers zich vormden tijdens hun gratis lectuur. Dat alles krijgt de koper, eventueel mooi verpakt en met een kleurrijk strikje er rond. Maar het blijft hoe dan ook een bijzonder negatief en zwart uitstralende, geladen aankoop.

Dat heeft, zo stellen mantisch begaafden, zijn weerslag op de fijnstoffelijke energie van de lezer. Dat kan dan weer leiden tot een biologische verzwakking zodat men minder energie heeft om heel wat kwalen te weerstaan.

Ook hier geldt dat er van de nagelaten sfeer (8.1.3.) een werking uitgaat. "Wees er niet over verwonderd", aldus Tracy, "dat gij u bijvoorbeeld neerslachtig voelt als ge terug thuis komt, besmet als gij zijt met de gedachtevormen die in de ijlstoffelijke sfeer van het stadscentrum aan het werk zijn. Tenzij, natuurlijk, gij het middel vindt om ze uit u te weren". Een Bijbels christendom zal ook hier naar een beschermend Trinitair gebed verwijzen.

Zo gaan muntstukken en papieren geld doorheen vele handen, waardoor het met het fluïdum van elke tijdelijke eigenaar besmet wordt. Maar er is meer aan de hand. Geld is bovendien het symbool van materiële welstand, rijkdom en macht. Het staat bij uitstek voor deze al te profaan gedachte aarde en is zowat tegengesteld aan alle sacrale waarden. Het wordt door velen gegeerd en is geladen met uiterst materiële gedachten, ja, met vormen van begeerte en jaloezie. Het negatieve fluïdum wordt onder meer zeer sterk opgenomen door mensen die bij het behandelen van het papieren geld, telkens aan hun vingertoppen likken om zo het tellen te vergemakkelijken. Hun levenskracht, geconcentreerd in hun speeksel, wordt zo extra vermengd met alle negatieve fluïda in het geld aanwezig. Dat vraagt geleidelijk om heel wat moeilijkheden.

Foto's

Ook een foto of een afbeelding van iemand deelt, net zoals de naam, in diens fluïdum en levenskracht. Het is algemeen bekend dat mantisch begaafden aan de hand van een foto indrukken over de afgebeelde mens kunnen opdoen. De foto bevat een deel van het fluïdum van de afgebeelde persoon. Hierdoor juist kan de ziener of zienster, metonymisch, omwille van de samenhang, met de afgebeelde in contact komen. Het deel van het fluïdum dat de foto uitstraalt, verwijst naar, en hangt samen met het geheel, met de hele uitstraling van die persoon. Hierop kan dan wichelend verder ingegaan worden. Sensitieven vinden het bijvoorbeeld bijzonder onverstandig om foto's of filmpjes van pasgeboren kinderen op het internet te laten circuleren, waar ze door iedereen kunnen bekeken worden. De nog broze occulte levenskracht van de kinderen lijdt er onder.

Ook is het via gevorderde printtechnieken mogelijk een foto van een persoon op b.v. marsepein af te drukken. O.m. op verjaardagsfeestjes gebeurt het dat zulk een foto de taart van het jarig kind versiert. De taart wordt dan aan stukken gesneden en elk der genodigden krijgt een deel, met het overeenkomstige deel van de foto. Profaan blijkbaar een onschuldig en leuk feestgebeuren, maar sacraal is het een heel ander verhaal. Een deel van de nog broze levenskracht van het kind wordt zo door de deelnemers letterlijk verorberd. Vanuit het occulte standpunt verliest de jarige aan fijnstoffelijke levenskracht en dit ten voordele van de genodigden.

Iets gelijkaardigs kan gezegd worden van naaktkalenders. Wie als vrouw er zich toe leent om bijvoorbeeld naakt te poseren in een kalender om aandacht te vragen voor een vereniging tegen kanker, associeert bij iedere koper het eigen naakte lichaam met het woord 'kanker'. Maar dat versterkt juist die samenhang tussen die afgebeelde persoon en de ziekte. Om nog maar te zwijgen van de erotische gedachten die zulke foto's oproepen bij een bepaald soort mannen, én hun gelijkgestemde gedachtevormen die naar de afgebeelde personen gaat.

Elk exemplaar straalt de levenskracht uit van wie afgebeeld wordt en niet elke afgebeelde schoonheid bezit de zeer sterke levenskracht van bijvoorbeeld een Abisjag van Sjoenem (1.4.3.). Zoals gezegd bevatten de seksuele organen de levenskracht op een geconcentreerde wijze, want hun functie is juist het leven door te geven. De meeste primitieven zijn zich bewust van de heiligheid van die organen en schermen ze af, al is het maar met een strooien rokje, opdat de levenskracht ervan niet nodeloos zou verloren gaan. Zij bezitten in dat opzicht heel wat meer sacrale wijsheid dan diegenen die al of niet voor één of ander goed doel zich naakt laten afbeelden.

Ook is er nog het volgende. Zulke naaktfoto's werken inspirerend voor mensen die zichzelf willen bevredigen. In hun verbeelding is hun "partner van dienst" dan de persoon afgebeeld op de foto, zodat met de kracht van de verbeelding een gedachtevorm wordt geschapen. Deze wordt bezielde met de seksuele energie die dan vrijkomt en die eventueel nog versterkt wordt door wat zich in de kosmos daarop afstemt. Hier geldt weer dat het gelijke het gelijke zoekt. Die bezielde gedachtevorm wordt op de afgebeelde persoon gericht, die dat incasseert. Men kan zich voorstellen dat het, zacht gezegd, niet de meest edele vormen zijn die zo ontstaan en rond of in de aura van het slachtoffer komen te hangen. Ook hier leiden kwantitatieve vermeerderingen tot kwalitatieve sprongen (7.2.2.). Eens bepaalde grenzen worden overschreden werkt dit zich uit. Een aantal sekssymbolen, onder meer de Marilyn Monroe's van het witte doek, ziet zich na enige tijd zo beroofd van heel wat van hun levenskracht en eindigen wel eens meer in een depressie, in druggebruik en kennen diverse misrekeningen. Vooral hier geldt dat het slechts sterke benen zijn die deze weelde kunnen dragen. De weelde van het zich laten bewonderen vereist een sterke levenskracht, een sterk occult statuut. Sensitieven schuwen daarom alle publiciteit.

Onnodig te zeggen dat voor de nominalistisch ingestelde Jan modaal dit alles de grootste onzin en naïviteit is en enkel de lachlust en spot opwekt. Andere axioma's leiden inderdaad tot andere besluiten.

Uit deze steekproeven blijkt andermaal dat voor de sensitieve en religieuze mens een sacraal voorwerp een fijnstoffelijke geladenheid bezit. Ook hieruit blijkt weer de dubbele gelaagdheid van de werkelijkheid. Er is naast de profane zijde eveneens een sacrale.

8.1.4. in planten en dieren

Gaan we na of wezens en energieën niet alleen opgeroepen worden via woorden en zich niet alleen tonen op een aantal plaatsen, op sommige tijden en in voorwerpen, maar ook planten en dieren bezielen.

Onze gezondheid

Dat planten en kruiden belangrijk zijn voor onze gezondheid is overbekend. Ze worden niet alleen toegediend aan ons biologisch lichaam maar worden ook aangewend in sommige therapieën. Vermelden we hun gebruik op basis van essentiële oliën, naar de door Edward Bach bedachte bachbloesems, en uiteraard naar de fytotherapie of kruidengeneeskunde zelf. Sommigen beweren een nog dieper en meer rechtsreeks contact te hebben met de wezens en energieën die de plantenwereld beheersen. Gaan we hier op in.

Eerbied voor het leven

Verwijzen we naar de gebruiken der indianen in Midden- en Zuid-Amerika. Wil de genezer een plant in de natuur plukken om hiervan genezende kruiden te maken, dan knielt hij vooraf voor die plant, zegt zijn gebeden tot de plantengeest, en plukt de plant slechts nadat de geest ermee ingestemd heeft. Men merkt de enorme kloof tussen de eerbied voor het leven van deze culturen en de mentaliteit van de moderne westerse mens. Voor deze laatste is een plant veeleer een 'object' waarmee hij doet wat hij wil, onverschillig of daar nu leven in zit of niet. De westerse mens komt voor die culturen over als een brutaal iemand die niet voelt dat al wat leeft waard is om gerespecteerd te worden.

De persoonlijkheid van een boom

D. Fortune, *Psychische zelfverdediging*³⁷, schrijft dat bomen in alle delen van de wereld vaak het voorwerp van verering zijn. Zij dragen duidelijk de stempel van een persoonlijkheid en hebben sterke magnetische velden.

Ch. Leadbeater, *Le côté caché des choses*³⁸ (De verborgen zijde der dingen), zegt dat een boom zijn uitgesproken sympathieën en antipathieën heeft. Zieners kunnen aan de kleuren van zijn aura duidelijk merken hoe hij geniet van zonneschijn, van de regen, en eveneens van de waardering die de mensen hem betonen. Heel wat oudere bomen bezitten volgens Leadbeater al een hoge plantaardige ontwikkeling, zodanig zelfs dat zij in hun verdere evolutie niet als laagste vormen van dierlijk leven hoeven te incarneren, maar dit onmiddellijk in hogere vormen doen. Herinneren we eraan dat volgens een aantal zieners het bewustzijn zich ontwikkelt vanuit de minerale, de vegetatieve en de dierlijke fase tot het voldoende omvangrijk is geworden. Dan kan het incarneren in primitieve menselijke vormen (5.2.2.) .

M. Van Gestel, *Mijn kind ziet meer*³⁹, laat haar helderziende dochter Marieke aan het woord. Deze zegt dat de oude beukenbomen in hun buurt met hun aura tot vlak bij hun huis komen. Tot ongeveer vijftig meter voorbij de bomen, voelt Marieke nog hun kracht.

Findhorn

Raadplegen we het boek *De tuinen van Findhorn*⁴⁰. Dit boek geeft een verslag van enkele merkwaardige contacten met de fijnstoffelijke wezens die er delen van het plantenrijk beheersen. De mensen van deze gemeenschap in Findhorn, een plaatsje aan de Schotse oostkust, bewerken de natuur volgens hun zeggen in samenspraak en in samenwerking met natuurgeesten. Deze wezens zouden aan de tuinders mantische raad geven over de wijze waarop de planten in kwestie het best zouden groeien. De resultaten zijn ernaar.

Plantkundigen verbazen er zich over dat sommige planten en groenten, die normaal op zulke hoge noorderbreedte niet of niet goed gedijen, er tot prachtige exemplaren uitgroeien.

Omwille van de toch al grote bekendheid van deze gemeenschap - waaronder een eigen website: www.findhorn.org - gaan wij er in dit werkje niet verder op in.

De leugendetector

Dat dieren ergens “een ziel” hebben, dat nemen de meeste mensen nog wel aan. Maar dat ook een plant een ziel heeft, verwondert nog steeds vele tijdgenoten. Mellie Uyldert, *Plantenzielen*⁴¹, vertelt wat volgt: Cleve Backster uit New York is een Amerikaans expert op het gebied van leugenontdekkers. Zelf spreekt hij van ‘polygrafen’. Hij begon zijn proeven met zo een instrumentje aan de plant te bevestigen. Daarna ging hij de plant water geven. Hij wilde weten of de elektrische weerstand van het blad zou veranderen bij het opstijgen van het water van de wortel naar het blad. Tot zijn grote verbazing zag hij op zijn polygraaf een curve verschijnen die leek op een curve die zich toont bij het registreren van de emoties bij een mens. Terwijl het apparaat nog aan de plant bevestigd was, dacht hij “ik ga een blad van de plant verbranden”. Onmiddellijk, nog vooraleer dit ook daadwerkelijk uit te voeren, tekende de schrik van de plant zich af in heftige uitslagen van de naald. De plant kon dus ook op een manier zijn gedachten lezen.

Plantenzielen

E. Cowan, *Spirituele geneeskracht van planten*⁴², gaat in op het mantisch waarnemen van plantengeesten (6.3.), waarbij hij Dona Modesta, een kruidenvrouw aan het woord laat: “Je zult de levensvorm zien die bij de plant hoort. Dat kan een persoon zijn, of een fantasiefiguur, een insect, een dier of zelfs licht of alleen maar een stem. Wat je ook waarneemt, dat is de vorm die de plantengeest aanneemt om met jou te kunnen communiceren.”

En zij vervolgt: “Ik ben ervan overtuigd dat het universum een zeer ingewikkelde droom is. Om het te scheppen en aan de gang te houden, droomt god de dromer een enorme hoeveelheid minder grote dromers. Ieder van deze minder grote dromers of goden heeft tot taak een bepaald deel van de wereld tot bestaan te brengen”.

Dit stemt enigszins overeen met wat *de Bijbel, Job 1:6* zegt over “de hofraad van God“, bestaande uit de ‘godszonen’ of hoge geesten van Jahweh, wiens bestuur van het heelal niet zonder deze helpers verloopt. Ze kregen van God elk een domein van de schepping toegewezen dat zij in Zijn plaats beheren. Alle religies kennen godheden die één of ander terrein van de werkelijkheid besturen. Zo is er in deze visie ook de godheid die de hele plantenwereld beheerst, en die in een hiërarchische structuur onder zich vele fijnstoffelijke wezens heeft, die elk een plantensoort beheren. Plato en Goethe zouden, zoals al aangehaald, hier van de ‘ideeën’ der planten spreken (6.3.), de toonbeelden en modellen van alle materiële planten.

Cowan vraagt aan de kruidenvrouw: “Als je mensen geneest, laat je ze dan een deel van de plant eten of drinken?” Dona Modesta: “Nee, ik werk puur en alleen met de intentie. Volgens mij is het belangrijkste om toestemming te krijgen van de geest die mij gaat helpen bij het genezen. Als er eenmaal een relatie met de geest van de plant is, heb ik het blad of de wortel of wat dan ook helemaal niet meer nodig. Soms kan ik aan de geest van de plant vragen of hij door mijn handen werkt. Ik vraag dan om die specifieke plantengeest die vereist is voor de patiënt, naar hem of haar toe te brengen. Welke plant het ook is. Ik moet de schepper om hulp vragen en ik doe het dan zoals hij zegt dat ik het moet doen. Dat kan voor iedereen verschillend zijn. Ieder mens heeft zijn eigen lichaam, verstand en geest, en de behandeling is dus voor alle mensen anders, ook al hebben ze dezelfde kwaal.

Verwijzen we hier naar de lama-geneesheer (7.2.1.) die, als de pillen op zijn, de naam van het geneesmiddel op een papiertje schrijft en tot een balletje rolt. Het geneesmiddel of het balletje inslikken, dat komt voor hen op hetzelfde neer. De zieke geneest of sterft naar gelang de god Hormoesta het beschikte. Net als bij Dona Modesta gaat het hier ook niet om het materiële kruid, wel om het fijnstoffelijk contacteren van de geest of de godheid die de plant en zijn energieën beheerst.

Mantisch begaafden raden aan om een aantal primitieve planten zoals mossen en varens in de tuin te hebben en te verzorgen. De wezens die deze planten beheren en beheersen, waarderen dat en kunnen zo met hun energieën hun verzorger of verzorgster bijstaan en sterken.

De aura van dieren

Brengen we ook de uitstraling der dieren ter sprake. W. Gmelig Meijling / W. Gijzen, *De aura, uitstraling van mens, dier, plant en steen*⁴³, zegt dat de aura's bij dieren overwegend rood zijn. Deze kan zeer levendig zijn en er kan een duidelijk zelfbewustzijn uit naar voren komen. Dat beweegt zich vooral op het instinctmatige vlak, vandaar ook het overheersen van de rode kleur. Planten hebben in vergelijking een veel zwakkere aura, en er is ook minder beweging in.

Gmelig vervolgt: "Dieren, vooral dieren die tot de menselijke omgeving behoren zoals honden, vertonen dikwijls een sterk individueel bewustzijn. Maar bij veel andere dieren, zoals insecten, is er eerder sprake van een groepsbewustzijn. Dat is helderziend dikwijls ook heel goed waar te nemen. Ik herinner me dat ik laat op een avond door het bos liep en plotseling voor mij een lichtende wolk zag. Die hele wolk bestond in werkelijkheid uit duizende afzonderlijke eenheden. Dan merkte ik dat het een bijenzwerm was waar ik naar keek. Elke bij had zijn afzonderlijke aura. Het was niet meer dan een minuscuul lichtpuntje. Maar samen vormden ze die lichtende wolk. Bij planten is dat groepskarakter nog veel duidelijker."

Het dier voelde anders aan.

Fortune, *Psychische zelfverdediging*⁴⁴, zegt dat ze in haar jeugd nog nooit een mens of dier had zien sterven, tot ze een gekwetste vogel in haar handen hield, die even later hevig trilde en stierf. Ze zegt dat niemand haar hoefde te vertellen dat de kraai dood was. Het dier voelde na de trilling heel anders aan dan ervoor. Ze vergelijkt het aanvoelen van het nog levende dier met het aanvoelen van het gemagnetiseerde kruis (8.1.3.). Het dode dier was plots een levenloos voorwerp geworden, waaruit alle leven geweken was.

M. Van Gestel, *Mijn kind ziet meer*⁴⁵, vertelt een analogoos verhaal over haar mantisch begaafde dochter. Ze schrijft: De keer dat Marieke met een ziek eendje naar huis komt, ziet ze eerder dan wij dat het gaat sterven. Op het moment dat ik denk dat het weer wat begint op te knappen, barst zij in tranen uit. "Hij gaat dood! Hij gaat dood!" snikt ze. Ik zeg haar dat het allemaal wel mee lijkt te vallen en dat ze niet te snel de moed moet opgeven, waarop ze het uitroept: "Nee, mama, hij heeft opeens geen kleuren meer, het wordt helemaal donker om hem heen". Een kwartiertje later is het eendje dood. We hebben hem begraven in het parkje.

Verder hebben zij het nog over Tofke, hun cavia. Ze schrijft: In de zomer worden onze cavia's ziek. Terwijl we bij hen zitten zegt Marieke opeens: "Wat gek, de aura van Kaaf zweeft boven het hok. Hij komt de aura van Tofke halen". Kaaf is de cavia van de burens die enkele maanden geleden is gestorven. Hij is veel bij onze cavia's geweest en is de vader van het kleintje.

Dieren en spiritisme

Dat het goëtische aspect niet te verwaarlozen is, blijkt uit Julia Pancrazi, *La voyance en héritage*⁴⁶ (Helderziendheid als erfenis). Goëtische energieën zijn fijnstoffelijke energieën die vanuit de aarde komen. Schrijfster deed, met grote voorzichtigheid, aan spiritisme. Gedurende een zitting werd contact gelegd met een geest, maar deze antwoordde via klopgeluiden op de tafel, op een totaal onsamenhangende wijze. Ze ondervroeg daarop de geest om te weten of in de kamer iets de communicatie stoorde. Het antwoord was bevestigend. Ze keek rond. Alle aanwezigen waren haar echter bekend en geen enkele leek enige remming uit te oefenen. Ze zocht verder en merkte in een hoek haar kleine teckel die zonder dat iemand het merkte, binnengekomen was. Nadat ze hem weggestuurd had, begonnen de klopgeluiden zich op een normale manier voor te doen.

Schrijfster voegt er onmiddellijk aan toe dat planten dezelfde invloed kunnen uitoefenen en om onbekende redenen de antwoorden van de geest durven storen. Aangezien Pancrazi een voorname dame is die ver van iedere goëtie staat, zijn de entiteiten die zij oproept, van hetzelfde peil. Een teckel, een dier, straalt gemakkelijk lagere fluïda uit gezien zijn verhouding tot lagere natuurgeesten.

Besluiten we dit onderdeel. Onze steekproeven stellen als hypothese voorop dat ook dieren en planten een fijnstoffelijke zijde hebben.

8.1.5. in mensen en goden

Naast energieën die woorden, plaatsen en tijden, voorwerpen, planten en dieren bezielen, vermelden we nu een aantal steekproeven waaruit mag blijken dat mensen en goden eveneens over zulke ijlstoffelijke energieën kunnen beschikken.

Eigenlijk werd ook dit thema al ingeleid toen het ‘dynamisme’ ter sprake kwam (1.4.3.). We hebben er Gods scheppende levenskracht aangehaald (*Genesis 6:3*), en verwezen naar *1 Kon. 1:1/4*, waar vermeld werd dat koning David zich niet kon verwarmen. Abisjag van Soenem liet hem delen in haar zeer grote levenskracht zodat hij geheel herstelde. Ook *1 Kon. 17:17/24* en *2 Kon. 4:8/ 37* vertelden ons hoe de profeten Elias en Eliseüs elk een jongen terug tot leven brachten. *Lucas 8:43* verhaalt hoe Jezus de vrouw die aan bloedvloeïng leed, genas. Ook *Handelingen 19:11/12* vermeldt dat Paulus‘ door het opleggen van de handen, opvallende wonderen deed. De kennismaking met een aantal buitenbijbelse religies (3.3.) illustreerde eveneens heel wat krachtwerkingen. Hetzelfde geldt voor een aantal magische genezingen (4.3.3.). Ook het hele zevende hoofdstuk getuigt van diverse magische handelingen. Dat mensen en goden over heel wat fijnstoffelijke energie kunnen beschikken, is dus niets nieuws.

Vermelden we hieronder nog een aantal steekproeven en getuigenissen.

Een miss beauty-verkiezing

Een schoonheidswedstrijd bij primitieven op één of andere tv-zender toonde jaren geleden elf meisjes netjes op een rij. Het mooiste meisje stond vooraan, het minst mooie helemaal achteraan. Europese kijkers verstonden er zich niet aan, want hun oordeel, hun ‘axiomatiek’ zou helemaal anders zijn geweest. Wat was bij de primitieven de norm? Hun fluïdum. Ze stonden gerangschikt volgens dalende uitstraling. Bijzonder schoon zijn zij die over een prachtige aura beschikken. Minder schoon zijn diegenen wiens aura minder groot of minder prachtig uitvalt. Dat steekt scherp af tegen onze normen en schoonheidswedstrijden waarbij vooral het uiterlijke telt. Een voor onze normen zeer mooie, maar occult uitgeputte vrouw is voor de primitieven lelijk. En op een manier is het omgekeerde ook waar: een naar onze vooropstellingen lelijke dame, maar met een prachtige uitstraling, is voor hen mooi.

Sympathie en antipathie

Elisabeth Haich, *Inwijding*⁴⁷, beschrijft hoe ze bij een aantal van haar kennissen de uitstraling aanvoelde. Ze zegt: Toen deed ik de ervaring op dat ieder mens een andere stroom uitstraalde. Een oom die over het algemeen een slecht concentratievermogen had en besluiteloos was, had een dichte, sterke stroom. Maar de bestanddelen van de stroom gingen niet in dezelfde richting, doch stroomden wanordelijk heen en weer en de uitwerking was ook chaotisch. Het was een zware opgave uit te maken wat hij wilde. Een tante had een zeer dunne maar stekende en scherpe stroom, die aanvoelde als een stijve harde draad, en die je pijn deed. Zij was over het algemeen een zeer agressief iemand. En zo had ieder een verschillende uitstraling. Een nieuwe wereld ging voor mij open. Ik begon vele verschijnselen, die ik tot dusverre alleen maar gevoeld of vermoed had, of zelfs helemaal niet opgemerkt had, te begrijpen. Zo werd het me opeens duidelijk waarom men na een discussie zo moe wordt alsof men een lichamelijke worstelwedstrijd had gestreden. Ik begreep ook waarom het samen zijn met andere mensen je soms helemaal uitput en soms opfrist en versterkt. Ik begreep als iets tastbaars wat sympathie en wat antipathie is: gevende en leegzuigende uitstralingen. De eerste sturen kracht uit, de andere hechten zich aan je als de armen van een octopus. Ze zuigen alle kracht uit een mens. Van zulke mensen werd ik na het experiment zo zwak, dat ik na afloop met bevende knieën en volkomen uitgeput, moest gaan zitten. Dan duurde het een tijdje, voor ik me zover hersteld had, dat ik de experimenten kon voortzetten. Toen deed ik weer een ervaring op, een feit, dat je met geen menselijke machtspreuk kunt veranderen. Ik merkte dat er van mensen met zelfbeheersing geheel andere stromen uitgaan dan van onbeschaafde, onbeheerste, primitieve mensen, die alleen maar voor het bevredigen van hun driften leven.

Geen vriendinnetje

De Amerikaan J. Hall, *Sangoma*⁴⁸, interviewt de mantisch begaafde zangeres Miriam Makeba (1932/2008), bijgenaamd “mama Africa”. Ze was een tegenstandster van de Zuid-Afrikaanse apartheidspolitiek. Hall verneemt van haar dat hij via zijn contacten met zijn vooroudergeesten over genezende gaven beschikt. Op haar advies besluit hij in Afrika een opleiding tot sangoma, tot een traditionele genezer, te volgen bij een zekere Gogo Nwandwe. Tijdens deze opleiding ondergaat hij een spirituele reiniging, en moet hij die reinheid behouden om zijn taak als genezer te kunnen uitvoeren. Hij vertelt: “Om een terugkeer naar mijn vroegere onreine staat te voorkomen, moest ik spirituele bezoedeling door andere mensen zien te voorkomen. Ze vertelde me dat mensen de dragers kunnen zijn van slechte geesten, die ze oppikken tijdens contacten met andere mensen; een beetje zoals je een virus oploopt. Daarom mocht ik nooit mensen de hand schudden of fysiek contact hebben, behalve met de patiënten die ik behandelde. Besmetting door een kwade geest zou een depressie of ziekte voor een sangoma tot gevolg kunnen hebben”. Hall ondervindt dat die eisen vrij streng moeten opgevolgd worden. Hij vervolgt: “Als u zegt dat ik mensen niet mag aanraken, bedoelt u...?” Gogo Nwandwe knikte plechtig met haar hoofd. “Geen vriendinnetje, zei ze”. Maar de seksuele onthouding, die ik niet uit geloofsovertuiging moest betrachten of om mijn trouw aan de geesten te betuigen, maar als een voorzorgsmaatregel tegen spirituele besmetting, dat was een enorme uitdaging. Een seksuele betrekking verhoogt inderdaad de energie-uitwisseling tussen beide partners. Maar, indien ze een verschil vertonen in geestelijke evolutie, kan de ene gemakkelijk de andere op fijnstoffelijk gebied onrein maken.

Er was nog iemand bij ons.

Shackleton E., *Zuidpool, Shackleton's laatste expeditie*⁴⁹ brengt ons het relaas van zijn expeditie naar Antarctica, van 1914 tot 1917. Zijn schip, de *Endurance*, geraakte ingevroren, werd door het pakijns gekraakt en zonk. Hij en zijn team bouwden toen een kamp op een stuk drijvend poolijs. Wanneer hun ijsschots maanden later in stukken brak, besliste hij om met de drie overgebleven reddingsvloepen verder te varen. Na vijf dagen bereikten ze het Olifant-

eiland, een onbewoond eiland der Zuidelijke Shetlandeilanden. Van daaruit vertrok Shackleton met een sloep en vijf teamleden naar Zuid-Georgia, ongeveer 1800 km verder om hulp te halen. Na heel wat stormen en koude te hebben getrotseerd, bereikte hij het eiland, echter aan de onbewoonde zijde. Met twee gezellen besliste hij het eiland met zijn besneeuwde bergen en gletsjers te voet over te steken om er de Noorse nederzetting van walvisvaarders te bereiken. Uiteindelijk gelukte hij erin hulp te vinden en nadien alle achtergebleven teamleden te redden. In het boek dat zijn belevenissen verhaalt, schrijft Shackleton: “Als ik op die dagen terugblik, dan twijfel ik er niet aan dat de voorzienigheid ons tot leidsman is geweest, niet allen dwars over de sneeuwvelden, maar vooral over de wilde Antarctische zee die Olifantseiland van onze landingsplaats op Zuid-Georgië scheidde. Ik wist dat tijdens die lange en zeer kwellende tocht van 36 uur over de naamloze bergen en gletsjers van Zuid-Georgië het me dikwijls voorkwam alsof we met zijn vieren en niet met zijn drieën waren. Ik sprak hierover niet met mijn metgezellen, maar naderhand zei Worsley tot me: “Daar, tijdens die tocht had ik het eigenaardig gevoel dat er nog iemand bij ons was”. Crean vertelde dat hij hetzelfde gevoel had gehad. Men voelt dan de gebrekkigheid van ons, mensen, om de ongrijpbare dingen te beschrijven. Maar een verslag van onze omzwervingen zou onvolledig zijn geweest als we geen melding hadden gemaakt van dit feit dat ons zeer nauw aan het hart lag.”

De godin Afrodite

De Oude Griek voelde en zag de godheid, zo schreef Ziëlsky het (8.1.2.). Blijkbaar is het mantisch aanvoelen of ‘zien’ van de godheden in het oude Griekenland niets ongewoons. Zo is Afrodite de Griekse godin van de liefde, de schoonheid en de vruchtbaarheid. Zij werd vereerd over zo goed als de hele Griekse wereld. Welnu, de hedendaagse Griekse romanschrijver, Aris Fakinos, *Récit des temps perdus*⁵⁰ (Verhaal van voorbije tijden), verhaalt, min of meer episch, het leven van zijn grootouders, die arme Griekse boeren waren. Geven we een stukje weer van een interview terzake. “Denkt gij echt dat Vangelis, uw grootvader, ertoe in staat was de godin Afrodite te ontmoeten?”

“Mijn grootvader kon noch lezen noch schrijven. Van mythologie en geschiedenis wist hij helemaal niets af. Hij was slechts een eenvoudige Attische boer. Welnu, hoe zou hij met zulke sprekende details Afrodite hebben kunnen beschrijven, indien hij ze nooit gezien had?”

“Uw grootvader had u nochtans gevraagd, niet alles te vertellen. Hebt gij met dit boek niet zijn wil gekrenkt?”

“Mijn grootvader vreesde dat men mij als gek zou brandmerken. Hij zei me dat ikzelf behoorde uit te maken wat ik wilde zeggen en wat ik ging verzwijgen. Maar ik had het recht niet dit te verzwijgen en voor mij alleen te bewaren. Indien het niet wordt doorgegeven, dient het tot niets”.

Uit dit getuigenis blijkt dat een arme Griekse boer uit onze tijd beweert de godin Afrodite mantisch te ‘zien’, en dit als een doorleefde werkelijkheid, net zoals een aantal van zijn verre voorouders uit de vroege oudheid (opm.: uit de IX-de, VIII-ste eeuw vóór Christus).

Bestaan de goden werkelijk?

Lezen we Homeros ‘*Odyssee*’⁵¹. Men vermoedt dat Homeros, in Ionië (Klein Azië), leefde tussen -900 en -700. Zijn naam, Homeros, betekent “de blinde”. Toch gedroeg hij zich, minstens als dichter, als een ziener. Dankzij een vorm van “verruimd bewustzijn”. Men vindt in zijn boek nauwelijks een bladzijde waarin niet op de één of andere wijze Odysseus geïnspireerd wordt door een godheid: Calypso, Zeus, Athene, Apollo, Aphrodite, Circe... Ook Ziëlsky (8.1.2.) schreef dat oude Grieken een door en door religieus volk waren.

E. Mireaux, *Zo leefden de Grieken ten tijde van Homeros*⁵² geeft het levenskader weer van de mens ten tijde van Homeros: “Zeker, niet alle sterfelijken gaan even vertrouwelijk om met

de godheden als de helden van het Homerische epos. Maar toch bestaat voor iedereen de mogelijkheid om plotseling een grote of een kleine godheid te ontmoeten: in 'n bocht van de weg, aan de zoom van het woud, in de morgennevels, in de avondschemering, ja, op de drempel van zijn huis. Hij moet hen op het eerste teken kunnen herkennen, weten hoe hij hen moet aanspreken en niet vergeten dadelijk een offer te beloven, zoals de grijze Nestor deed, zodra hij merkte dat, in de gestalte van de oude Mentor, de metgezel van Telemachos, de godin Athene bij hem verblijf hield". (o.c., 20)." Tot zover Mireaux. Reeds Aristoteles stelde dat alles vol van 'daimones' is. Voor de Griek is de ruimte niet leeg, Zij is 'bewoond' door wezens van fijnstoffelijke aard: gedachtevormen, voorouders, geesten, demonen en godheden.

William James zegt in zijn *Varianten van religieuze ervaring*⁵³, als hij in het voorbijgaan het ontstaan van de Griekse godenvoorstellingen bespreekt, bijna naïef: "Op de vraag naar de oorsprong der Griekse goden kunnen wij hier niet ingaan. Maar de hele reeks van onze voorbeelden brengt ons ongeveer tot de volgende conclusie: Het is alsof, in het menselijk bewustzijn, de gewaarwording leeft van iets reëls, een gevoel van iets dat objectief bestaat, een voorstelling van iets dat werkelijk voorhanden is."

Het boek van James is geen religietheorie maar een theorie over de mens als vatbaar voor religieuze ervaringen.

Het visioen van de arts Thessalos

Mensen die fijnstoffelijk uittraden, beweren dikwijls dat zij nog andere 'wezens' ontmoeten, afgestorvenen, maar ook 'wezens' die nooit op aarde geïncarneerd zijn. Sommigen van hen bezitten heel wat energie. De diverse culturen noemen ze daarom 'goden en godinnen', hogere wezens.

Pater Festugière, *La révélation d' Hermès Trismégiste*⁵⁴ (De openbaring van Hermes Trismegistus), bericht ons van zulk een religieuze ervaring. Deze kwam al ter sprake bij "de kracht van geheimzinnige woorden" (8.1.1.). Het visioen van Thessalos dateert van de eerste eeuw na Christus. Thessalos vond in de bibliotheek van Alexandrië een boek van koning Nechepso. Hierin waren geneeswijzen te vinden voor het lichaam, met behulp van gesteenten en planten, waarbij ook rekening moest gehouden worden met de astrologische tekens van de dierenriem. Thessalos probeert dit uit maar mislukt. Toch hoort hij bij herhaling een stem in zich die hem zegt dat hij ooit contact zal krijgen met de goden. Na lang zoeken vond hij een priester die hem hierbij kon helpen. Deze vroeg hem of hij met de schim van een gestorvene wilde spreken ofwel met een god. "Met Asklepios" antwoordde Thessalos hem, erbij voegend dat hij het toppunt van zijn weldaden zou bereiken, indien hij met die god in contact kon komen. De priester riep Asklepios op dankzij de kracht van de geheimzinnige woorden. Thessalos vervolgt: "Ik was dus gezeten, vernietigd naar lijf en ziel, bij het zo wondervolle zicht. Want geen mensen-woord zou de gelaatstreken of de sieradenpracht die de god tooiden, kunnen weergeven wanneer deze de rechterhand ophief en mij groette: "O gelukzalige Thessalos, vandaag eert u een god en weldra, wanneer de mensen uw lukken zullen vernomen hebben, zullen zij u eren als een god. Vraag mij dus wat gij wilt: ik zal u welwillend antwoorden".

Ik kon nauwelijks spreken, zo was ik ontzet en zo was mijn ziel geboeid door de pracht van de god. Toch vroeg ik hem waarom ik mislukt was in het uitproberen van de voorschriften van Nechepso. Waarop hij mij zei: 'Koning Nechepso, hoe zinnig hij ook was en in het bezit van alle magische macht, heeft niet van een goddelijke stem ook maar één enkel van de geheimen die gij wilt leren kennen, ontvangen. Begaafd als hij was, had hij de verwantschappen van de gesteenten en de planten met de hemellichamen doorzien, maar hij heeft geen besef gehad van de ogenblikken en de plaatsen waarop men de planten behoort te plukken. Welnu, het groeien

en het vergaan van alle vruchten van het jaargetijde hangen af van de invloed van de hemellichamen. Bovendien verspreidt de goddelijke energie zich zeer overvloedig op die plaatsen, die de invloeden van de sterren achtereenvolgens bereiken bij hun kosmische omloop.” Tot zover deze getuigenis.

De godin Bapuka

Attilio Gatti, *Bapuka*⁵⁵, vertelt. We vatten zijn merkwaardige belevenissen samen. We zijn in 1928, het schip de Kigoma, nog een raderschip afkomstig van de Mississippi, vaart op de Kongostroom. Onder de passagiers bevindt er zich een nogal norske handelaar. Deze behandelt zijn knecht Skaimunga, een negerjongen, bijzonder slecht. Het wordt voor de jongen teveel. Hij wil vluchten en springt van de boot in de rivier. Enkele krokodillen komen echter op hem af. Gatti is getuige van het hele voorval en reageert bliksemsnel. Hij schiet de krokodillen dood en haalt de neger terug aan boord. Gatti koopt vervolgens de negerjongen van de norske eigenaar over. Skaimunga zegt nu dat zijn leven heel en al aan zijn redder, Gatti, toebehoort. Gatti, die al heel wat Afrika-ervaring heeft, is gefascineerd door Skaimunga die op zijn manier een fierheid en ongewone waardigheid bezit. Hij behoort tot een voor Gatti onbekende stam en heeft enkele merkwaardige tatoeages op zijn buik.

Gatti tracht zich te informeren. Skaimunga herinnert zich echter niet veel van zijn jeugd. Hij vertelt Gatti dat hij ver weg in het zuidwesten werd geboren. Als kind werd hij door “boze mannen in lange witte kleren” ontvoerd nadat deze zijn moeder hadden gedood. Skaimunga besluit: “ik zweer het bij de heilige naam van Bapuka dat dit de waarheid is.”

Gatti behandelt Skaimunga, zoals al zijn helpers, met een voor die tijd eerder ongewoon respect, wat Skaimunga doet zeggen: “Jij bent niet alleen mijn baas, maar jij bent mijn vader, en op uw hoofd komen alle zegeningen van Bapuka, want die helpt steeds de rechtschapen man.” Gatti meende dat Bapuka een soort van geest of godin van het oerwoud moet zijn, maar vindt er nergens verdere informatie over.

Maandenlang vergezelt Skaimunga Gatti en zijn team. Met een aantal auto's - we zijn in 1928 - trekken zij steeds verder zuidwaarts door het Afrikaanse continent. Skaimunga toont zich een meester in het jagen en bezorgt het hele team maandenlang vers wild.

Gatti veronderstelt ondertussen dat Skaimunga in de buurt van de Zambezistroom en de Victoriawatervallen thuis hoort. Dit gebied zullen zij binnen een aantal dagen bereiken. Gatti vraagt Skaimunga of hij liever het team verlaat en alleen verder wil zoeken. Skaimunga antwoordt dat Bapuka hem in dromen - en vele keren - zegt dat ze nog moeten samenblijven. Wie die Bapuka is, blijft voor Gatti een raadsel.

Bapuka beveelt het

Gatti vaart met zijn team van achtendertig man in kano's zuidwaarts de Zambesi af. Zij ondervinden heel wat moeilijkheden. In zijn dagboek noteert hij op 14 februari: “Krokodillen, nijlpaarden, luipaarden, slangen, regen, regen, regen, waarom zijn we toch aan deze reis begonnen? Tweëntwintig van de achtendertig mannen zijn te ziek om te roeien en liggen er bij met hoge koorts. Zes van hen sterven. Iedereen is ziek. Behalve Skaimunga. Hij is gezond en actief, een wonder van moed, trouw, initiatief en genialiteit”. Gatti's dagboek vertoont verschillende lege bladzijden. Hij was meermaals te ziek om iets te noteren. Hij had drie dagen zeer hoge koorts, leed aan een delirium en lag zelfs twee dagen in coma. De situatie werd levensgevaarlijk. Op een dag zei Skaimunga tot Gatti: “Musungu (blanke man), de Godin Bapuka heeft me gezegd dat jij om je eigen leven en dat van al je vrienden te redden, met mij moet meekomen. Wij moeten met ons twee, alleen in een kleine kano, een reis die twee zonnen

duurt, maken naar het westen.” Het leek Gatti zo onwaarschijnlijk. Ook kon Skaimunga geen verdere details geven maar besluit: “Ik weet niet waarheen, maar we moeten gaan, Bapuka beveelt het”. Gatti, die tijdens zijn reizen al heel wat vreemde dingen heeft meegemaakt, gaat in op het verzoek van Skaimunga. Beiden vertrekken met een kano naar het onbekende.

Na twee dagen varen zegt Skaimunga: “We zijn bijna waar Bapuka ons heenvoert”. Even later merken ze inderdaad een aantal hutten. “Steek uw handen geopend in de lucht, om te tonen dat we geen wapens hebben” zegt Skaimunga. Ze zien echter niemand in het dorp. Dan roept Gatti’s metgezel heel luid: “Ik ben Skaimunga en moest met mijn Musungu hierin komen van Bapuka!” Het antwoord laat niet op zich wachten: “Wie doet wat hem bevolen werd, kan zeker aan land komen” zo klinkt het. Dan verschijnt een man, die zich laat kennen als stamhoofd en als de vader van Skaimunga. Hij is bovendien een priester van Bapuka, een liefdes- en levensgodin. Hij begroet beiden met de woorden: “Wees welkom Musungu, ik heb op u gewacht. Van de onderdanen van Bapuka ben ik de allerhoogste”. Zonder het te weten heb jij Bapuka’s wonde geheeld, en nu ga ik jou genezen en al jouw mannen, de blanke en de zwarte zonder onderscheid.”

Bapuka zond me dromen

De hoofdman toont de tatoeeringen op zijn lichaam. Deze zijn gelijkaardig als die op Skaimunga’s lichaam. De hoofdman vertelt dat hijzelf ze jaren geleden aanbracht op het lichaam van zijn zes maanden oude baby. Arabische slavenhandelaren waren toen zijn dorp binnengedrongen en hadden een aantal mensen, onder wie zijn vrouw en zoon, meegenomen. “Maar ook de godin zond me dromen”, vervolgde hij, “en eergisteren toonde ze me hoe een vriendelijke, ongewapende man zou komen, samen met mijn zoon. En Bapuka vergist zich nooit. Jij bent die witte man, de zegen van Bapuka zal je beschermen, want jij hebt haar wonde genezen, en hebt nu mijn langverwachte zoon teruggebracht”.

Dan laat hij hen in een hut een drie meter hoog beeld zien, een houtsnijwerk dat de godin Bapuka voorstelt. Skaimunga herkent in het beeld de godin die hem in zijn dromen telkens toesprak. Gatti krijgt van de hoofdman bladeren van een boom die hij langzaam moet kauwen en doorslikken. Na enige dagen is hij genezen. Hij krijgt ook bladeren voor zijn team mee en een klein houten beeldje, een kopie, 35 cm. hoog. Een enig exemplaar van het grote Bapukabeeld. Het siert overigens de kaft van zijn boek. “Bapuka zal voor u ook een liefdevolle moeder zijn, en als ketenen je binden, zal Bapuka je bevrijden. Als je in levensgevaar bent, zal Bapuka je redden. Zij beveelt me dit aan jou te geven”, zo besluit de priester. Na een emotioneel afscheid van Skaimunga en zijn vader vertrekt Gatti met de bladeren die hij meekreeg. Bij zijn aankomst geeft hij ze aan zijn mensen te eten. Allen herstellen.

Na zijn reis leert Gatti in 1931 Ellen kennen in New York, met wie hij huwt. Het beeldje van Bapuka krijgt een ereplaats in hun woonkamer. Gatti en zijn echtgenote ondervinden, daarop, jarenlang, dat zij een uitzonderlijk doeltreffende leiding en bescherming genieten. De anders zo sceptische Gatti schrijft zelfs: “Het is mijn weloverwogen mening en vaste overtuiging dat dit oude godinnenbeeldje een grote invloed op het geheel van ons leven heeft uitgeoefend en ons beiden bij herhaling het leven heeft gered.” Op 24 september 1962, om 0.05 sterft Ellen, in Gatti’s bijzijn. Op dat ogenblik, zo besluit Gatti zijn boek, viel het beeldje plots om en barstte het in stukken.

Geen toeval?

Merkwaardig: zieners noemen dat geen toeval. Zij stellen dat Bapuka zoveel kracht heeft geïnvesteerd in haar beschermende rol dat ook zichzelf geheel uitgeput en krachteloos is

geworden. Zij kan Ellen geen verdere energie meer geven zodat beiden op hetzelfde ogenblik krachteloos worden. Zieners zeggen verder dat zulke aartsgoede natuurgeesten, als de goede toppen van de ijsberg die de oerchaos beheersen, zich volkomen uitputten in hun levenskracht en eens ontkracht, in de handen van cynisch-machtige demonen vallen. Godinnen als Bapuka zijn, Bijbels gezien, maar veilig binnen de bescherming van de H. Drie-eenheid. Eens buiten dit kader putten zij zich dan ook volkomen uit in hun levenskracht. Tot zover deze merkwaardige getuigenis van Gatti.

De actrice Michaela Denis, *Un léopard sur les genoux*⁵⁶ (Een luipaard op de knieën), beschrijft haar reisverhalen in Afrika. We verhaalden hoe zij zich in Nieuw Guinea in een geheim genootschap van dansende negro-Afrikaanse vrouwen liet inwijden (5.3.). Zij en haar man ondervinden daarop, jarenlang, de weldadige, beschermende en verheffende invloed van die initiatie. De plaatselijke missiezusters bestempelden deze rituelen als heidens, maar geven toe dat Michaela en haar man veel beter leefden dan vele katholieken.

Een vorm van missionering?

We zullen verder in deze tekst het verhaal van Bapuka voor ogen houden. Het is één der zeldzame voorbeelden waarin een niet-Bijbelse godheid zich door en door ethisch blijft gedragen en hierdoor afwijkt van de algemene regel die dergelijke goden meestal kenmerkt.

Men ziet ook de afgrond tussen enerzijds deze religie die op een mantische wijze voortdurend en daadwerkelijk bekommerd is om het welzijn van haar gelovigen, en een nominalistische religie anderzijds, die zich afsluit voor zulke fijnstoffelijke krachtwerkingen. Men ziet wellicht ook dat zulke godheden, indien gesitueerd in een Bijbels kader, en dus in contact met de Bijbelse God, ook in Zijn levenskracht zouden kunnen delen. Zulke godheden opmerkelijk maken op de weldaden van de Trinitaire energieën en hen dan de keuze laten of ze hierop willen ingaan of niet, is iets heel anders dan door een verkeerd begrepen missionering hun beelden onmiddellijk stuk te slaan en deze religie te verbieden. Dat is ten minste de mening van mensen met een mantisch en magisch inzicht terzake. De buitenbijbelse religie wordt hierdoor aanvaard als een geldig stadium, uitgezuiverd en op een hoger en Trinitair peil gebracht. Het zou deze aartsgoede goden en godinnen ook kunnen behoeden voor uitputtende gevechten met cynische godheden allerhande. Maar hiermee lopen we vooruit op een vorm van missionering die er juist in bestaat de lokale godheden, indien ze een vorm van ethiek kennen, niet steeds brutaal te willen vernielen, wel ze zoals reeds gesuggereerd, te aanvaarden, uit te zuiveren en ze op een hoger energetisch en Bijbels peil te verheffen. Dat willen we verder nog (10.6.) toelichten.

8.2. Zielestof magisch aanwenden.

De vorige onderverdeling (8.1.) behandelde het eerder passief aanvoelen van energieën. Kijken we nu hoe met de fijne stof op een actieve en bewuste wijze kan omgegaan worden. Gaan we na hoe men ze kan geven, kan ruilen, of kan nemen.

8.2.1. Zielestof geven.

Het thema genezingen werd al ingeleid in het hoofdstuk over magie en mantiek (4.3.3.). We lieten er Kolonel Gatti aan het woord die vertelde hoe een sjeik een hartoperatie uitvoerde bij een kleine jongen, hoe de lazaristen Huc en Gabet zagen dat een Tibetaanse lama zich de buik open sneed en hoe enkele Aboriginals een open beenbreuk behandelden.

Bij gewone genezingen speelt de medische wetenschap een niet te onderschatten rol. Haar ‘object’ is het biologische lichaam. Het ‘object’ met betrekking tot het geven van ziele-stof is uiteraard het fijnstoffelijke lichaam. Geven we nog een aantal steekproeven.

De heilige opende mijn mond.

Gopi Krishna, *Kundalini, de evolutionaire energie in de mens*⁵⁷, vertelt uit zijn kinderjaren. Hij schrijft: “Jaren later, toen ik verstandig genoeg was om haar te begrijpen, onthulde mijn moeder me het doel van haar bezoek aan die heilige man. Ze had van ontelbare ooggetuigen verbazingwekkende verhalen gehoord over zijn wonderbaarlijke daden. Ze vertelde hoe hij haar jaren geleden in een droom verschenen was. Ze had zich grote zorgen gemaakt omdat ik als baby een tijd niet kon drinken. Mijn keel was toen ernstig ontstoken. Ik kon er niets door krijgen. In de droom opende de heilige man met zijn vinger zachtjes mijn mond. Vervolgens gaf hij mijn moeder een teken mij te voeden, waarna hij uit het gezicht verdween. Mijn moeder werd enigszins ongerust wakker maar drukte me toch dicht tegen haar borst. Tot haar grote opluchting voelde ze dat ik zonder moeite de melk opzoog en doorslikte. Van grote vreugde over die plotselinge genezing deed ze de gelofte dat ze op bedevaart naar zijn huis zou gaan om hem te danken. Door allerlei beslommeringen werd de reis enkele jaren uitgesteld. Ik vergezelde haar en heb nog een vage herinnering aan die reis. Het meest verrassende van het verhaal is dat de kluizenaar, nadat hij ons zag, onmiddellijk informeerde of ik, na zijn bezoek aan haar in de droom, de melk had kunnen doorslikken. Vol verbijstering had mijn moeder zich aan zijn voeten geworpen en hem smekend om zijn zegen over mij verzocht.”

Myriaden onzichtbare kleine schepselen

E. Haich, *Inwijding*⁵⁸, schrijft over de occulte oorzaak van ziekten. Ze vertelt. De ingewijden in de Veda-filosofie wisten ook, dat myriaden onzichtbare kleine schepselen, wij noemen ze tegenwoordig bacteriën, oorzaak zijn van ziekten. Maar ze wisten ook, dat de bacteriën cellen zijn van het onzichtbare lichaam van een demonische geest. Het Westen, met uitzondering van enkele ingewijden, zoals Paracelsus, heeft er eenvoudig nooit onderzoek naar gedaan.

De boze geest neemt dan één of meer mensen in bezit. Hij dringt met zijn lichaam in de mens binnen, en als deze mens eenzelfde trillingsfrequentie heeft als de geest, wordt de mens ziek. Er zijn echter altijd mensen, die niet aanslaan op trillingen van de demon, en die worden niet ziek. Die zijn, zoals het westen ze noemt, immuun.

In de heilige geschriften der Indiërs staan al deze boze ziektegeesten beschreven. En ook hoe ze eruit zien. Men heeft er gekleurde afbeeldingen van. Het zijn schrikwekkende gestalten. Elk van hen heeft een karakteristiek uiterlijk en een karakteristieke kleur. Zo is de demon van de pest een zwart monster. De pest wordt ook de “zwarte dood” genoemd. De geest van de “gele koorts” is een gele demon. De geest van lepra heeft de kop als van een leeuw. Het is bekend dat men melaatsen op een afstand al herkent aan de leeuwachtige uitdrukking op hun gezicht. Door het gezicht van de lepralijder heen ziet men het leeuwengezicht van de geest. De lepralijder is eigenlijk bezeten door deze geest. Longontsteking wordt door een rode, reusachtige grote demon veroorzaakt. Hij ziet er uit alsof hij uit vuur en vlammen gevlochten is. En ga zo maar door. Elke ziekte komt voort uit bezetenheid door allerlei demonen. Natuurlijk zien de zieken deze demonen heel vaak op het moment dat ze in bezit genomen worden. Dikwijls ook daarna, tijdens hun ziekte, als ze met de demon strijden. Als ze daarover spreken dan zegt men nogal gemakkelijk dat ze in hun koorts ijlen. Het komt niet in hen op deze beelden als het werkelijke uitzicht van de demonen te beschouwen.

Een vijandig wezen

O Wirth, *Genezing door oplegging der handen*⁵⁹, bevestigt dat “de ouderen” de ziekte eveneens zagen als het binnendringen van een vijandig wezen. De gezondheid werd als goddelijk beschouwd. Om een boze geest te verjagen achtte men het voldoende hem in aanraking te brengen met zijn vijand. Men ziet hierin een toepassing van de regel die zegt dat men het kwade kan bevechten door het kwade zelf. Een kleiner en minder machtig kwaad kan door een groter kwaad ongedaan gemaakt worden. Heel wat volkeren wisten dat ze grote problemen, die hun witte magiër niet aankon, beter aan hun zwarte magiër konden voorleggen. Dat werd onder meer geïllustreerd door het verhaal van het breken van het ijs, (3.3.5.) waarbij de indianenstam beroep deed op hun zwarte tovenaars om de rivier terug bevaarbaar te maken.

Ook de Babylonische artsen bestreden de ene demon met de andere. Zij dwongen de goden de zieke te genezen door hem van zijn onzichtbare vijand te bevrijden. Tataren, zo melden Huc en Gabet (7.2.1.), schrijven de ziekte toe aan de invloed van boze geesten. Ook de Tibetanen geloven dat alle ziekten veroorzaakt worden door kwade geesten, boosaardige demonen of door natuurgeesten wier woede men heeft opgewekt.

Ik had de pijn opgeslorpt

H. Gris / W. Dick, *Les nouveaux sorciers du Kremlin*⁶⁰ (De nieuwe tovenaars van het Kremlin), verhaalt hoe de Russische Varvara Ivanova, genezeres geworden was: Ik wou ergens wel medemensen ‘genezen’. Ik heb mij op die taak voorbereid, door mij hierover te informeren, door dieet en door meditatie. Doch zelfs na jaren had ik de moed niet om iemand te genezen. Soms doorleefde ik de kwaal van degenen die in mijn nabijheid waren, in mijzelf. Men noemt dit “de weergalm”. Mijn vrienden zeiden mij dat dit helpt bij het stellen van een diagnose bij een ziek mens. Je kunt zo de vragen van de dokter beantwoorden als de zieke dit niet kan. Ik ging op die raadgevingen in en begon een loopbaan als genezeres.

Zoals menig genezer ontdekte ik toevallig dat mijn handen een helende kracht bezaten. Op een zekere dag had ik schele hoofdpijn, tegelijk met één van mijn leerlingen. Ik vroeg hem waar juist hij pijn had. Ik legde mijn hand op zijn hoofd, juist op de plaats waar ik bij mezelf een hevige pijn voelde. Hij antwoordde: “ja, juist, daar en daar!” Plots riep hij: “Oh, de pijn is weg, ik voel niets meer!”. Doch ik had daarop nog erger hoofdpijn. Ik had de pijn opgeslorpt. Gelukkig verdween die pijn wat later. Daarop begon ik mensen te genezen. In het begin slurpte mijn lichaam de pijnen van de patiënten op. Dat maakte mij ziek. Doch nu valt het nog maar zelden voor dat ik bij mijn werk één of andere pijn doorleef.

Een universeel werkende kracht

R. Thetter: *Magnetismus, das Urheilmittel*⁶¹ (Magnetisme, het oorspronkelijke geneesmiddel), vermeldt op het kaft van zijn boek een citaat van Goethe: “Het magnetisme is een universeel werkende kracht. Elk mens bezit ze, al zijn er individuele verschillen. De werkingen ervan omvatten alles en alle gevallen. De magnetische krachtwerkingen strekken zich uit over alle mensen, over dieren en planten. Ja, de mens weet niet wat hij is, maar hij weet evenmin wat hij bezit en wat hij kan. Daarom is hij er zo ellendig aan toe, zo onmachtig en zo ongeschikt.”

In dit boek wordt onder meer verwezen naar de heilige Lodewijk, koning van Frankrijk in de 17de eeuw, die ook het vermogen bezat mensen te genezen. Omdat in wezen de energie van God komt, maar in de genezer wordt getransformeerd zodat ze door de zieke gemakkelijker kan worden opgenomen, klonk het toen: “Le roi te touche, Dieu te guérit”, “de koning raakt je aan, maar God geneest je”. Deze genezers zijn er zich van bewust slechts een tussenpersoon te zijn. De eigenlijke genezing en de vereiste energie zijn een geschenk van God. Bijbels gezien is deze

“magnetische kracht” één van de vele vormen van “Heilige Geest”. Wie ze op een bekwame wijze ten goede aanwendt, getuigt van een religieus inlevingsvermogen. Door deze kracht grijpt er een fusie plaats tussen de zielelichamen van genezer en ontvanger. Deze laatste kan een mens zijn, maar ook een dier en zelfs een voorwerp. Bij het aanwenden van dergelijke krachten gelden al de spelregels met betrekking tot het zogeheten “oordeel van God”. We komen daar nog uitvoerig op terug. Magnetiseren, pendelen en wichelen zijn geen kunst die men gewoon leert zoals andere technieken van louter profane aard. Wie ze beoefent zonder Trinitair gebed, situeert zich in de buitennatuur met alle gevaren hieraan eigen. Sacraal ingestelde mensen waarschuwen dat men niet weet wat men doet als men zich buiten het rijk Gods aan mantiek en magie waagt.

Hoe dichterbij God, hoe sterker de kracht

F. Christin, *La guérison par les fluides*⁶² (Genezing door fijnstoffelijke energieën), ziet het ook zo. Hij schrijft: “Deze krachten, die een goddelijke oorsprong hebben en van het Opperwezen zelf komen, spreiden zich uit over de gehele kosmos. De fijne stof maakt het leven voor de mens en alle andere wezens juist mogelijk. Hij bevestigt hiermee wat ook *Genesis 6:3* ons vertelt.

“Van God gaat een druk, een energie uit”, schrijft Leadbeater ergens. Deze ‘stof’ heeft vitaliserende eigenschappen en komt doorheen de verschillende ‘sferen’, of niveaus van werkelijkheid, tot dat ze de lagere aardsferen bereikt. Daar is ze gelukkig nog krachtig genoeg om de mens te beïnvloeden. Ten minste zolang hij deze energieën kan opvangen. Lukt dit om één of andere reden niet dan verzwakt hij, wat zich uiteindelijk uit in tegenslag en ziekte. Hoe dichterbij dit fluïdum dus zijn oorspronkelijke staat benadert, hoe dichterbij God dus, hoe groter en krachtiger de energetische eigenschappen ervan zijn. Kan men als genezer deze krachten op een zeer hoog niveau onderscheppen en doorgeven, dan zal de genezing heel wat efficiënter kunnen verlopen dan wanneer zij op een lager niveau worden opgevangen. Heeft de mens bijvoorbeeld een tekort aan welbepaalde stoffen in zijn fysisch lichaam, dan kan hij deze op één of andere manier opnemen. Maar dat roert niet aan zijn fijnstoffelijke structuur. De oorzaak is hiermee niet weggenomen. Situeert de ziekte zich op een astraal niveau, en wordt ze daar ook behandeld, dan wordt dit fijnstoffelijke lichaam geheeld, maar eveneens, via repercussie, het biologische lichaam. Zo kunnen ziekten zich op nog hogere niveaus situeren. Dan blijkt in een aantal gevallen dat de ziekte veroorzaakt wordt door een foutieve ethische instelling van de mens, en dat situeert zich op een spiritueel niveau, in een spiritueel lichaam. Om daaraan te verhelpen zal de mens iets in zichzelf moeten veranderen.

Een spiritueel genezer

Ook Christin spreekt in zijn boek in dezelfde zin. Er is, zo verduidelijkt hij, vooreerst de methode op het menselijke vlak. Hierbij geeft de magnetiseur gewoon een deel van zijn eigen levenskracht, zonder hierbij op hogere machten een beroep te doen. Uiterlijk gezien geschiedt dat door een soort van strelingen; door op- en neergaande strijkbewegingen op het zieke lichaamsdeel. Hierbij heeft er overdracht van zielestof plaats van de genezer naar de patiënt. Deze kan hierdoor inderdaad beter worden. Zieke organen krijgen extra energietoevoer en het fysische genezingsproces wordt versneld. Zo kan de magnetiseur echter zelf een deel van de kwaal van zijn patiënt overkrijgen en vlug uitgeput geraken.

Omdat Christin het genezen vooral als een spiritueel proces ziet, is er van een echte genezing slechts sprake als dit ook op het spiritueel niveau gebeurt. Hierbij doet de genezer een beroep op hogere energieën en fijnstoffelijke helpers via een gebed. Omdat in dit geval het fluïdum in een hogere en ijlere vorm ontvangen wordt, is het zuiverder en krachtiger. Een spiritueel genezer moet dan ook iets van dit hogere in zich hebben, om het fluïdum op dat niveau

te kunnen opvangen. Zulk een magnetiseren gaat volgens F.Christin eveneens wanneer niet de persoon zelf aanwezig is, maar wanneer de genezer beschikt over één of ander voorwerp dat in een nauwe betrekking staat tot die patiënt, bijvoorbeeld een foto. Ook dingen die aan de persoon toebehoren, die hij regelmatig gebruikt en die daardoor van zijn fijnstoffelijke uitstraling doordrongen zijn, kunnen hiervoor dienen. In wezen gaat het om dezelfde principes die aan de grondslag van de zwarte magie liggen (7.4.). Alleen worden ze nu in positieve zin aangewend.

De genezing heeft mij verrast.

Josiane Cabanas, *Médecines parallèles* (Alternatieve geneeswijzen), in: *l'indépendant catalan*⁶³, Perpignan, vertelt. Yves Gourault, 39 jaar, was jaren lang circusanimator. Op 11 april valt hij. Het blijkt dat zijn been plots verlamd is. Hij kan zich moeizaam bewegen met behulp van krukken en moet zich verder behelpen met een rolstoel. Op 25 april spreekt men hem over een zekere Guy Semper, een 'magnetiseur'. Yves wil hem een bezoek brengen. Op 22 mei voert een vriend hem er naar toe. Guy Semper 'bewerkt' het zogenaamde dode been. Yves voelt kriebelingen en een toevoer van warmte. Anderhalf uur later kan hij voorzichtig gaan. Na een tweede behandeling kan hij voort zonder krukken. Guy Semper schuwt publiciteit en weigert gefotografeerd te worden (8.1.3.). Een zekere M. Durand, eveneens magnetiseur, wees hem indertijd op zijn begaafdheid. Durand behandelde hem naar aanleiding van een verzakking van wervels, ten gevolge van een val. Guy Semper informeerde zich. Hij probeerde het uit op zichzelf en op kennissen. Hij stelde vast dat hij pijnen kon wegnemen.

Semper waardeert de gevestigde geneeskunde en onderbreekt nooit een bestaande behandeling. Hij ziet zichzelf slechts als een aanvullend genezer. Hij let hierbij (opm.: mantisch) op de fijnstoffelijke energiepunten en de energiebanen. Hij plaatst de vinger of vingers op die punten of lijnen. In sommige gevallen legt hij de handen op. Hij werkt dan met zijn persoonlijke energie, zijn "fluïde magnétique" die hij leidt door zich te concentreren op die punten of de lijnen die 'zwart' zien. Die donkere kleur wijst op een leemte. Die wordt dan aangevuld en 'verlicht' met het eigen fluïdum.

Zijn domein bestrijkt zona, artrose, lumbago, ischias, spasmofilie, artritis en stress. Multiple sclerose en suikerziekte kan hij niet aan. Wanneer na ten hoogste drie seances blijkt dat hij niet kan helpen, dan zegt hij dit eerlijk.

Van de genezing van Yves Gourault zegt hij: "Het snelle verloop van de genezing heeft mij verrast. Zijn been reageerde eerst niet. Ik trachtte in te werken op de meridiaan v8 41. Niets trok erin. Ik probeerde het punt v8 43. Dat reageerde. Yves Gourault voelde daarop zeer veel pijn. Maar meteen voelde ik dat ik op dat been moest inwerken. Na een tijdje trilden zijn tenen en bewogen zijn spieren. Zijn been "werd wakker". Een uur later kon ik Gourault's vriend die hem tot bij mij gevoerd had, roepen om als eerste ooggetuige de vooruitgang vast te laten stellen". Semper zegt dat die genezing hem zo uitgeput heeft dat hij vijf dagen lang aan slapeloosheid leed en zelfs gedeeltelijk geheugenverlies vaststelde. Voor hem is er geen twijfel: genezers en genezeressen lossen problemen op.

Inwijdingen en sacramenten

Naast het toevoegen van energieën met het doel iemand te genezen, kan men een aantal inwijdingen en de sacramenten ook beschouwen als magische rituelen waarbij energie wordt toegevoegd. Waarom het voorbehoud "een aantal inwijdingen" en niet 'alle'? Omdat er ook inwijdingen zijn die meer energie nemen dan ze geven. Dat werd duidelijk bij de inwijding tot medium in de santeria- en macumbareligie, en de inwijding tot ngil.

De inwijding van de jonge indiaan (3.3.4.) toonde ons dat hij hierbij een toevoer van helende energie ontving. Zijn beschermgeesten staan hem vanaf zijn inwijding bij met extra energieën om de eigen levensproblemen en die van de stam aan te kunnen en hen in moeilijke omstandigheden te helpen overleven. Een aantal inwijdingen in geheime genootschappen (5.3.) zou hier ook kunnen vermeld worden. Er worden eveneens energieën opgewekt en gebruikt voor magische doelen. Omdat ze eerder zelden een ethisch doel voor ogen hebben - ze beogen nogal gemakkelijk invloed en macht - kunnen ze moeilijk in een onderverdeling ondergebracht worden die als titel 'genezen' draagt. We gaan er dan ook niet verder op in.

Anders is het met inwijdingen die het gevolg zijn van het toedienen van een sacrament. We vermelden ze hier, en bespreken ze verder in hoofdstuk 13 dat over de bovennatuur handelt.

De kracht van Jezus' woorden

Op een machtswoord van Jezus volgt een genezing. Hij drijft demonen uit met het gebod: "Zwijg, en ga van hem uit" (*Mk 1:24*). Hij bedaart de storm door de kracht van Zijn woord (*Mk 4:39*). Met één enkel woord ook geneest Hij een blinde (*Mk 10: 52*). Met één enkel woord geneest Hij iemand die een verdorde hand heeft (*Mk 3: 5*). Met één enkel woord ook geneest Hij een melaatse (*Mk 1:40*). En dit alles dankzij de kracht die Hij in zijn woord legt. Er zijn immers ook 'loze' woorden, woorden die niet geladen zijn met kracht. Dat werd duidelijk bij de mislukte exorcisering in *Hand. 19:13*, waar Joodse bezweerders overmeesterd werden door een demon die hen toeriep: "Jezus ken ik en Paulus ook. Maar gij, wie zijt gij?" (8.1.1.).

8.2.2. Zielestof ruilen

Zielelichamen worden verwisseld.

Robert Ambelain, *Le vampirisme*⁶⁴ (Vampirisme), spreekt de kern uit. Het gaat om een 'passation d'âme', een ruil van de wederzijdse zielenlichamen. Ambelain zegt dat zielenruil erin bestaat dat een zielelichaam van een wezen - een mens, een geest, een godheid - in de plaats komt van het zielelichaam van een ander wezen. Dit is gewoonlijk wederzijds.

Hypnose

De Rochas, *l'extériorisation de la sensibilité*⁶⁵ (Het veruitwendigen van de sensitiviteit), 4.2.2.) stelde dat de hypnotiseur met zijn zielestof de gehypnotiseerde doordringt, terwijl de zielestof van de gehypnotiseerde uittreedt, om plaats te maken voor die van de hypnotiseur. De hypnotiseur breidt zijn aura uit zodat het fysische lichaam van de gehypnotiseerde hiervan geheel doordrongen wordt. Het is op een manier 'zijn' lichaam geworden. Daardoor juist kan de hypnotiseur zijn suggestie waarmaken. Het gaat niet om een eigenlijke ruil, wel om een eenzijdige indringing. Het fijnstoffelijke lichaam van de gehypnotiseerde is op dat ogenblik uitgetreden.

Feldmann, *Occulte verschijnselen*⁶⁶, beschrijft een hypnotische proef waarbij de gevoelens van een gehypnotiseerde vrouw op een glas water worden overgebracht. Prikt men met een naald in het water, dan voelt de vrouw dit aan alsof men in haar lichaam prikt. Helderziend zal men het uitgetreden lichaam van de vrouw rond het glas water geconcentreerd zien. Prikt men hierin dan kent deze prik zijn weerslag in haar biologische lichaam

Omdat men na de hypnose de gehypnotiseerde eigenlijk nooit zekerheid heeft of de hypnotiseur zich geheel heeft teruggetrokken, raadt een aantal kenners het gebruik van hypnose ten stelligste af, zelfs indien het medische toepassingen betreft. Volgens hen blijft het gevaar bestaan dat de gehypnotiseerde gedomineerd blijft door 'iets' van de hypnotiseur. De gehypnotiseerde heeft een tijd zijn rustig zelfbezit prijsgegeven. De vraag blijft of hij het na de hypnose helemaal terug herwint. Het feit van het bestaan van een posthypnotisch bevel (2.5.)

toont aan dat dit niet steeds het geval is. Zelfs al uit zich dat niet onmiddellijk en niet bewust. Nadelige gevolgen, zo stellen sommigen, kunnen zich zelfs jaren later nog doen gelden.

Vermenging van levenskrachten

Mensen die veel met dieren omgaan, zijn van zulk een ruil van zielestof goed op de hoogte. Dierentemmers laten bijvoorbeeld het leeuwenwelpje dat ze willen africhten bij zich slapen. Zo is er niet enkel het africhten en de gewoontevorming, maar hechten dier en temmer zich door de wederzijdse vermenging van levenskrachten aan elkaar. Zo ook de kat en hond. Slapen zij bij hun baasje, dan lopen de levenskrachten van beiden ineen.

In het oude China bestond de verderfelijke gewoonte de oudste mensen bij de jongste baby's te laten slapen. Zo konden de ouderen zich voorzien van de energie van de baby's. In wezen is het ook hier dan geen ruil, wel een eenrichtingsverkeer.

Spiritisme

P. Payne, *De sluimerende vermogens in de mens*⁶⁷, zegt dat een medium tijdens een spiritistische seance op een verbazingwekkende wijze kan veranderen. Niet alleen uiterlijk, maar het hele karakter en de hele atmosfeer worden anders, zodat er volgens haar geen enkele twijfel is dat er een volkomen andere persoonlijkheid aanwezig is.

Ze illustreert dit met wat volgt. Ze kende een kleine, tengere en verfijnde man. In diepe trance werd hij een zware, grove, ruwe mijnwerker uit Wales. Het medium gaf werkelijk de indruk tweemaal zijn normale afmetingen te hebben. Zijn gestalte scheen de kamer te vullen. Zijn stem was ontzaglijk machtig en zijn hele manier van doen was typisch grof en ruw. Na het beëindigen van de seance bleef het medium in een toestand van uitputting achter, waar zij dagenlang niet overheen kwam. Het was niet echt een ruil dus. Het medium verloor heel wat energie ten voordele van de overleden man uit Wales.

Zij lijkt op haar overleden echtgenoot.

D. Fortune, *Psychische zelfverdediging*⁶⁸, haalt een voorbeeld van een ingrijpende gedragswijziging aan. Het gaat over een weduwe. Haar man leed aan neuritis, maar was een alcoholieker en een kwaadaardig mens geweest. Men zou denken dat ze na zijn dood nu eindelijk van heel wat moeilijkheden verlost was. Maar ze begon haar overleden man te verafgoden. Zij richtte een soort van huisaltaar ter zijner nagedachtenis op. Ook zocht ze contact met een spiritistische vereniging. Ze verzocht er contact te leggen met haar man. D. Fortune bericht: "Spoedig kon men opmerken dat zij, die tevoren altijd blij had gegeven van een beminnelijke en vriendelijke aard, geleidelijk veranderde, en dat zij niet alleen in temperament, maar zelfs in gelaatsuitdrukking op haar overleden echtgenoot begon te lijken".

***Britse vrouw wordt wakker met Frans accent*⁶⁹.**

In Groot-Brittannië is een grootmoeder, Kay Russell, van 49 die even ging rusten omdat ze last had van migraine, wakker geworden met een Frans accent. Naar verluidt zou ze lijden aan het zeldzame 'buitenlands accent syndroom'. Niet alleen haar uitspraak is veranderd. Kay Russell vertelt in de Britse krant *The Daily Mail* dat ze ook een stuk van haar identiteit verloren is. Vrienden zouden ze niet meer herkennen en haar gezichtsuitdrukkingen zijn veranderd. Ook haar betrekking is ze door haar spraakgebrek kwijtgeraakt. Russel leed al meer dan twintig jaar aan een zware vorm van migraine. Hierdoor raakten haar benen af en toe verlamd. Ze had ook al vaker moeite met spreken. Het syndroom, dat veroorzaakt wordt door een hersenbeschadiging, zou maar heel af en toe voorkomen. Wereldwijd zouden er naar schatting 60 mensen aan lijden.

Tessa Neele uit Zuid-Afrika

Tenhaeff, *Spiritisme*⁷⁰, schrijft: In de avond van 3 december verliet Mrs. Christie haar huis in Sunningdale in overspannen toestand. Het overlijden van haar moeder en een verre van gelukkig huwelijksleven waren oorzaken van heel wat stress. Zij was aan slapeloosheid gaan lijden en voelde zich erg ongelukkig. Ze wilde zich van het leven beroven door met haar wagen ergens tegen aan te botsen. Ze geraakte van de weg en werd met het hoofd tegen het stuurrad geslingerd. Hierbij verloor ze een tijdje het bewustzijn. Toen zij ontwaakte verliet zij haar wagen en liep uren lang als een slaapwandelaarster rond. Ze doolde door Londen en kwam vervolgens in Harrowgate terecht. Daar nam zij haar intrek in een hotel. Hier liet zij zich inschrijven als mevr. Tessa Neele uit Zuid-Afrika.

Zij deed dit niet om haar familie en vrienden op een dwaalspoor te brengen, maar omdat zij inderdaad meende dat zij mevr. Tessa Neele was. Zij meende dat zij een weduwe was, die ook haar kind verloren had, maar geestelijk evenwichtig en blijmoedig bleef. In haar 'rol' van mevr. Tessa Neele voelde zij zich gelukkig. Alle zorgen en zwaarigheden, die haar als mevr. Christie drukten, waren van haar afgevallen. Zij had geen enkele herinnering meer aan het leven als mevr. Christie. Ten slotte werd zij ontdekt en naar een psychiatrische inrichting gebracht, waar men haar behandelde en waar ze genas.

Tenhaef vermeldt het in zijn boek niet, maar het had boeiend geweest na te gaan of er ergens in Zuid-Afrika een weduwe Tessa Neele had geleefd of nog leefde, en die een kind had verloren.

Gaan slapen als Serviër, opstaan als Engelsman.

Een nieuwsbericht van 18/10/2010⁷¹. De ouders van een Servische jongen schrokken zich een hoedje toen ze hun zoontje wakker maakten. De jongen van 11, die nog nooit een woord Engels had gestudeerd, sprak de taal plots vloeiend. "Onze zoon denkt dat hij een Engelsman is", zegt zijn moeder. De 11-jarige Serviër Dimitrije Mitrovic plaatst de medische wereld voor een raadsel. Sinds hij op de bewuste dag wakker werd, droomt hij in het Engels. Hij spreekt de taal alsof hij nooit anders heeft gedaan. "Ik vloek zelfs in het Engels", zegt Mitrovic. In "*The Mirror*" werpen enkele dokters hun licht op deze vreemde zaak. Volgens hen heeft de jongen een autistisch spraak-talent en is dat de reden van de spraakverandering. Sinds de jongen Engels praat, moeten zijn familieleden de hulp van een tolk inroepen om Mitrovic te begrijpen. "Ik kan wel een klein beetje Engels praten", zegt zijn moeder, "maar onvoldoende om hem volledig te begrijpen." De 11-jarige jongen probeert intussen de draad weer op te pikken en voordeel te halen uit zijn pas verworven talenkennis. "Zo heeft hij alle boeken van Harry Potter in het Engels voorgelezen aan zijn vrienden", aldus zijn moeder. In de *Austrian Times* zegt Paunovic, professor in de Engelse taal, verbaasd te zijn over de zaak. "Het is echt fascinerend. Een uur lang hebben we met de jongen Engels gesproken en hij beheerst de taal beter dan ieder van ons. Het lijkt wel alsof het zijn moedertaal is."

G. Van der Zeeuw, *Wonderen of wetten*⁷², schrijft: "Wanneer in een volledige trance de bezielende geest bijvoorbeeld een Griek of een Engelsman was, dan zal hij door de mond van het medium respectievelijk Grieks of Engels spreken, ook al kent het medium die talen niet".

Het verschijnsel om plots een andere taal te spreken zou nog zijn waargenomen. Men spreekt van glossolalie. Ook de Bijbel vermeldt zulk een talenwonder op Pinksteren. In *IKor. 14:2* en *Hand. 1:13v.* lezen we: "Maria, de twaalf, en een aantal andere leerlingen waren op pinksterdag bijeen, rond 9.00 u. 's morgens (het 'derde' uur). Plots kwam vanuit de hemel een geluid als van een hevige rukwind die het hele huis waar zij zich bevonden, vervulde. Zij zagen tongen verschijnen. Men zou gezegd hebben dat het 'vuurtongen' waren. Deze spreidden zich en op elk van hen zette er zich een tong neer. Allen werden vervuld van de Heilige Geest en zij

begonnen in vreemde talen te spreken naargelang de Heilige Geest ze te vertolken gaf.” Tot zover deze Bijbelse tekst.

Chnoem de pottenbakker

J. Grant, *Eyes of horus*⁷³ (Ogen van Horus), vermeldt eveneens een vorm van zieleruil. Haar boek is een autobiografie van een vorige belichaming in het oude Egypte. Ze gebruikt ook de archaische en poëtisch zeer beeldende taal. Vatten we samen. “Als zo iemand overlijdt, stapt hij naar Chnoem, de pottenbakker, om zo snel mogelijk een nieuw lichaam voor hem op de schijf te laten zetten. Chnoem is wel erg oud, en wellicht stopt zijn wiel met draaien voordat jij aan de beurt bent. Maar zo lang hoeft je niet te wachten. Je hoeft niet opnieuw geboren te worden. Nee hoor, je kunt je een eigen lichaam uitkiezen en ook de plaats. Wil je rijk zijn? Zoek dan een man uit die zijn schatkamers vol heeft staan met kruiken met goudstof. Neem zijn lichaam over en gebruik het als dat van jou. Dan kun je zijn rijke voedsel eten, zijn zachte wijnen op je tong proeven en van de gastvrijheid van zijn concubines genieten.

Sommige mensen hebben zichzelf beveiligd tegen onwettige overname, maar iemand die slim is, vindt altijd wel een deurtje dat de eigenaar in zijn gemakzucht heeft vergeten te sluiten. En de eigenaar moet alles wat hij bezit aan jou overdragen en kan niet zonder jouw toestemming terugkomen. In zijn lichaam kun je dan eten tot je oververzadigd bent. Dan kun je zijn lichaam verlaten, zodat hij op tijd terugkomt om de ellende in zijn buik te voelen. En als het je goed uitkomt dan kun je doden met de dolk in zijn hand. Maar dan ben jij weg als de soldaten komen om hem mee te nemen. Je kunt al deze geneugten hebben en nog duizend andere. Er zijn vele manieren waarop je kunt voorkomen dat er beveiligingen tegen jezelf worden ingezet. Dronkaards zijn gemakkelijk over te halen, sommige vrouwen ook. Als je deze dames vertelt dat malachiet hun ogen niet langer een jong aanzien geeft, doen ze hun deur open voor iedere marskramer (opm.: leurder) die zegt dat hij jeugd in de aanbidding heeft”. Tot zover dit uittreksel van Grant.

Zulk een ruil van het zielelichaam is blijkbaar niet beperkt tot de zwarte magieën van het oude Egypte. Dat blijkt onder meer uit volgend verhaal.

Van woning verwisseld.

D. Fortune, *De geheimen van Dr. Taverner*⁷⁴, vertelt. Zij zegt dat het verhaal, net zoals alle verhalen in haar boek, op feiten is gebaseerd. Dr. Taverner, haar baas, is niet alleen een medisch en psychologisch geschoold arts, maar heeft bovendien heel wat kennis van magische praktijken. Een aantal van zijn patiënten vindt hij in psychiatrische instellingen. Hij beweert dat sommigen van hen beter via magische weg kunnen geholpen worden dan enkel maar medisch. Hij verwijst deze dan naar zijn privé-hospitaal. Fortune, zelf een verpleegster, assisteert hem hierbij. Zijn methoden zijn magisch en niet altijd even rechtlijnig. Fortune stelt in de inleiding van haar boek dat ze niet al haar belevenissen durft neer te schrijven omdat de werkelijkheid, zo zegt ze, soms heel wat sterker is dan de verbeelding. Vatten we samen.

In de buurt van het ‘hospitaal’ waar Fortune werkt, woont een aantrekkelijke vrouw en haar man, die aan drugs is verslaafd. Zoals wellicht bekend kan druggebruik leiden tot het openen van de aura en staat zo de ‘deur’ open voor wie de aura wil binnendringen. In het hospitaal ligt een kankerpatiënt. Zijn dagen zijn geteld. Hij is echter een magiër die weet hoe uit te treden. Hij heeft bovendien een oogje op de aantrekkelijke vrouw. Op een nacht verlaat hij zijn lichaam en vindt de deur, de toegang tot de aura van de drugsverslaafde, geopend. De verslaafde zelf is niet ‘thuis’, hij is uitgetreden. En daar maakt de uitgetreden kankerpatiënt dankbaar gebruik van. Hij neemt het lichaam van de drugsverslaafde in bezit. En als deze nadien van zijn roes

thuis komt, vindt hij “zijn woning” verhuurd. De enige, niet bewoonde woning in de buurt is het fysische lichaam van de kankerpatiënt. Noodgedwongen heeft dat nu plots een nieuwe ‘huurder’: de verslaafde. Diens woning blijft echter niet lang meer overeind. Enkele dagen later sterft de drugverslaafde in het lichaam van de kankerpatiënt. En deze laatste geniet van alle geneugten van het leven in een heel wat beter biologisch lichaam, én van een nieuwe en aantrekkelijke vrouw.

8.2.3. Zielestof nemen

Naast het geven van zielestof en het ruilen ervan, ligt de klemtoon in wat volgt vooral op het nemen. Zielestof kan ontnomen worden via een direct contact, via seksualiteit en via het stelen van de bloedziel. Gaan we vooreerst dit verlies van zielestof na bij een direct contact.

Uitwisseling van levenskracht

L. Bernard d’Ignis, *Traité pratique du désenvoûtement et du contre-envoûtement*⁷⁵ (Praktische verhandeling over onttoveren en terugtoveren), stelt een axioma voorop: “Indien personen elkaar ontmoeten, dan grijpen er op het gebied van levenskrachten, uitwisselingen plaats”. Indien een gezonde mens zich in de nabijheid bevindt van iemand die door een aanval getroffen wordt, dan dringen afbouwende energieën ook in de diepere ziel van die gezonde persoon. Als zelfverdediging zal de gezonde mens de andere trachten te mijden. Dit kan leiden tot een instinctieve antipathie, zonder dat hier een echt aanwijsbare reden voor te vinden is. Dat valt meer voor dan men gewoonlijk denkt. Indien iemand bij een ziek of oud mens slaapt, zal dit zich ‘s ochtends laten voelen door een eigenaardige vermoeidheid. De zwakkere neemt een deel van de levenskracht van de sterkere.

Iemand ‘trekt’ aan mij.

M. Van Gestel, *Mijn kind ziet meer*⁷⁶, vraagt raad aan haar helderziend dochtertje. “Als ik me vervelend en moe voel en niet begrijp waaraan dat ligt, vraag ik of mijn dochtertje iets ziet. Vaak ‘trekt’ er dan iemand aan me, zoals zij dat noemt. Iemand die het moeilijk heeft, kan energie bij een ander ‘aftappen’. Dat gebeurt meestal niet bewust. Het is te vergelijken met een hoge- en een lagedrukgebied. De energie stroomt automatisch naar de plek waar het minste energie is. Als de energie aan een persoon onttrokken wordt, kan deze daar moe van worden. Sommige mensen hebben duidelijk die uitwerking op me. Ik hoef ze maar aan de telefoon te hebben of bij ze op bezoek te gaan en ik krijg het gevoel alsof ik ‘leeggezogen’ word. Marieke kan me meestal vertellen wie er aan me trekt en wat ik eraan kan doen.

Energieverlies via seksualiteit

Men kan zielestof verliezen via seksualiteit. Ook dit thema werd al ingeleid. Verwijzen we andermaal naar macumba en santeria (3.3.2.). De godheid neemt bezit van het medium en leeft er zich in uit. Hij rookt sigaren, drinkt alcohol en pleegt geweld op haar. Met een deel van de zo verkregen energie wil hij wel één of ander levensprobleem van de gelovigen oplossen. In de vooropstellingen van die cultuur is het een hele eer het medium van een god te zijn. Geven we nog een aantal steekproeven.

Seks, gesitueerd in een animistisch kader, houdt in dat fijnstoffelijke wezens, via de seksualiteit van een mens, in contact komen met diens occulte levenskracht. Verwijzen we naar “Een diepe liefde” (7.3.3), waar de zonen van een mevrouw in niets geleken op haar echtgenoot, maar wel sterke kenmerken hadden van haar overleden geliefde. Zij dacht telkens aan hem toen ze gemeenschap had met haar man.

Meestal leidt een seksueel contact met fijnstoffelijke wezens tot een vorm van roofbouw op de occulte energie van de mens. Wie als mens op een sexy manier aan magie doet, opent zijn of haar diepere ziel totaal. Zo kan wat goed is, maar vooral wat kwaad is, erin trekken als

in zachte boter. Oververzadiging van kwaad leidt gemakkelijk tot een typisch gevoel van ondraaglijkheid en depressie. Dat zijn juist de tekens van een verlies aan levenskracht. We lichten dit verder nog uitgebreid toe.

Met de dood getroffen

Verwijzen we naar *spreuken 7*, waar de vader zijn zoon waarschuwt toch niet de ‘deerne’ op te zoeken die zelfs de stevigste kerels treft met de dood. In Bijbelse taal betekent het dat een dergelijke vrouw van lichte zeden hem niet in de biologische betekenis van het woord het leven ontnemt, maar hem wel in zijn occulte, fijnstoffelijke levenskracht treft. Dat wordt in die culturen en in de Bijbelse religie als een nog groter onheil aanvoeld. Een uittreksel.

“Kijk, een vrouw komt op hem af, opgedirkt als een deerne, het hart vals. Wat is zij ondernemend en uitdagend. Haar voeten houden het in haar huis natuurlijk niet uit. Schaamtevrij spreekt zij hem aan: “Zoekend heb ik u gevonden. Mijn bedbank heb ik met dekens belegd, met geborduurde en Egyptische stoffen. Waar ik lig, daar heb ik mirre gesprenkeld, aloë en kaneelolie. Kom maar af. Laat ons minnedronken tot de morgen leven, genieten maar, in wellust. Een echtgenoot is in mijn huis toch niet te bespeuren. Hij is weg voor een lange reis.” Dankzij overreding verleidt zij hem. Met de poeslieve tover van haar lippen troont zij hem mee. Waarachtig, zonder dralen volgt hij haar, een os gelijk, die naar de slachtbank trekt. Hij is gelijk een krankzinnige die, met de voeten gekluisterd, naar zijn folterkamer gaat, totdat een pijl hem de lever doorboort. Of gelijk een vogeltje dat in het vangnet vliegt, zonder te beseffen dat zijn leven de inzet is. Loop toch niet op de paden van zo iemand verloren. Want talrijk zijn degenen die door dergelijke vrouwen met de dood zijn getroffen”.

Benadrukken we: “zijn leven is de inzet” en “talrijk zijn degenen die met de dood zijn getroffen”. Er is geen wederzijdse uitwisseling van levenskracht, wel een leegloop ten voordele van de prostituee en vooral voor de wezens die haar omringen en begeleiden. Herinneren we ons de Bijbelse tegenstelling “geest / vlees” (1.4.1.). ‘Geest’ staat in de Bijbel voor ‘leven’ en “goddelijke levenskracht”. ‘Vlees’ betekent een leven dat verstoken is van die levenskracht, een leven dat Bijbels gezien meer lijkt op wat dood is, dan op wat leeft. Voor de religieuze mens is dat wat enkel - letten we op het exclusieve - ‘vlees’ is, ontoereikend, en ontdaan van alle heiligheid.

In *Spreuken 23:27* zegt de schrijver: “Het is een diep graf, de prostituee, een nauwe put de vreemde”. Met andere woorden: wie zich inlaat met een prostituee, laat zich met een hellefiguur in. Haar woning is de zicht- en tastbare tegenwoordigheid van de onderwereld op deze aarde. Wie zich aan prostitutie begeeft, wordt vlees in de gewetenloze graad zo dat Gods wezen eigen geest uitgestoten wordt volgens *Gen. 6:3*. In deze Bijbeltekst zegt God dat hij zijn energie niet langer investeert in gewetenloze mensen.

Herinneren we ons in dit verband de uitspraak van Fortune, die stelt dat gehuwden geleidelijk een soort van huwelijksaura opbouwen die zeer veel kan incasseren, behalve overspel (6.2.2.).

Vestaalse maagden

Het oude Rome kent de Vestaalse maagden, die als opdracht hadden het heilige vuur op de Capitolijsche berg brandend te houden, en dit ter ere van de goden van Rome. Deze maagden waren aan de goden van de onderwereld gewijd. Als ze seksuele gemeenschap hadden met een man, werd dit beschouwd als overspel ten opzichte van de godheid aan wie ze waren toegewijd. Dan werden ze van de Tarpeïsche rots geduwd, of levend begraven, en zo geofferd aan hun

occulte gemaal, de god van de onderwereld. Ze werden letterlijk aan de aarde toevertrouwd en hun god kon zo over hun levenskracht beschikken.

De Lorelei

De term ‘Lorelei’ kwam reeds ter sprake bij de heilige plaatsen en tijden (8.1.2.). Het gaat om een fijnstoffelijk vrouwelijk wezen dat aan een rots verbonden is. Zoals aan de rots langsheen de Rijn te Sankt Goarshausen. Volgens de overlevering worden schippers er gegrepen door haar schoonheid en haar gezang. Ze letten dan niet op de gevaren van de rivier en varen op de klippen. De tragedie wordt bezongen in de bekende ballade.

Een dergelijke elf zou volgens kenners echter ook kunnen incarneren in een concrete vrouw. Deze weet dan meestal niet dat ze in haar diepere ziel inderdaad een Lorelei, een occult gevaarlijke vrouw is. Die tragiek werd in het gedicht van Joseph von Eichendorff verwoord. Louter profaan is dit het zoveelste banale voorbeeld van wederzijdse verleiding, typisch voor alle erotiek. Maar sacraal, wat de occulte levenskracht betreft, komt het hierop neer. De heks slaagt erin om door haar misleidende verleiding de andere op haar verliefd te maken. Juist in het antwoord hierop, in het beamen van die ‘liefde’, in het zich open stellen voor haar, opent de verliefde letterlijk zijn aura. Of, om het met de woorden van Fortune te zeggen, vanaf dan is de aura ‘doorboord’ (7.3.3.). Zijn aandacht gaat naar de aantrekkelijkheid van de heks en niet naar haar magie. Zij ontnemt zijn levenskracht zo dat zijn levens-geluk meteen weggezogen wordt en aan haar wordt toegemeten. Wat het wezen van zwarte en gewetenloze magie is.

De manipuleerbaarheid van de levenskracht als een soort fijne of ijle stof, is inderdaad de vooropstelling bij uitstek van magie of ‘hekserij’. Sensitieven en zieners vertellen ons dat onder meer onze mode- en filmwereld en de vele pornotijdschriften verzadigd zijn van dergelijke ‘schoonheden’. Hun verleiding, hun ‘sex-appeal’, is van een bedrieglijke aard en dient om anderen erotisch aan te spreken. De tragiek is dat het stelen van die levenskracht meestal een on- of onderbewust proces blijft, zowel voor de ‘vamp’ - letten we op het woordkeuze als verwijzing naar vampirisme - als voor het slachtoffer. Verwijzen we naar de naaktkalender (8.1.3.). We zegden dat schoonheden, daar afgebeeld, levenskracht kunnen verliezen aan wie er al te gretig naar kijkt. Maar is er onder hen eventueel een ‘Lorelei’, dan kan het omge-keerde proces zich voordoen en zijn het de vele bewonderaars die energie kwijtspelen ten voordele van het afgebeelde model. Zoals reeds gezegd, de occult sterkste, wint.

Rwanda

Corduwener, *Rwanda*⁷⁷, schrijft: “Kalinga is de naam van een trom. Niet zomaar een trom. Het is de koninklijke trom waaraan de vorst zijn macht ontleent. Zonder trom is hij niets waard. Aan het koninklijke hof in Nyanza stond de kalinga centraal, bovenop een standaard, want de belangrijkste koninklijke trom mocht nimmer de grond raken. Als de koning op reis ging door zijn gebied werd hij, net als de trom, gedragen in een hangmat. Kalinga was niet alleen. De trom ging vergezeld van andere drums die ook een naam hadden gekregen. Om de trommels blijvende kracht te geven, werden ze een aantal keer per jaar overgoten met het bloed van pas geslachte stieren. Aan kalinga hingen koorden met ringen. In die holle ringen zaten gerookte geslachtsdelen van alle andere vorsten die de koning verslagen had. Een veelzeggend maar ook pikant detail: de Belgische koning Boudewijn, in 1955 op staatsbezoek in Rwanda, vroeg aan de toenmalige koning Mutara wat nu eigenlijk in die ringen zat. Hij kreeg een vaag antwoord. “Oude trofeeën”, antwoordde Mutara. De kalinga behield zijn kracht en waarde tot kort voor het einde van de monarchie. Daarna zijn de drums verdwenen, vermoedelijk verbrand of teloor gegaan”.

En wat hier wellicht verzwegen wordt: de andere vorsten, wier ‘gerookte geslachtsdelen’

aan de trom hingen, werden wellicht vermoord om met hun bloed, als drager van occulte levenskracht, aan de geest die de trom beheerst, “blijvende kracht te geven”.

Men kan zielestof verliezen via contact, via seksualiteit, maar ook door het offeren van bloed. Gaan we hier op in.

Mensenoffers

De Bijbel maakt al melding van bloedoffers. Lezen we *Deuteronomium, 18:10*. Eén van de mantische praktijken bestond erin zijn kind door verbranding in het vuur aan de godheid Molek te offeren. En dit blijktbaar met de bedoeling één of ander levensprobleem opgelost te zien. Het bekende “do ut des” (3.3.1.).

Genesis 22:1/19 vermeldt dat Abraham zijn zoon Isaac moest slachtofferen, om van “de engel van Jahweh” nog net op tijd te vernemen dat dit voor Jahweh “een gruwel” is. Waaruit blijkt dat Jahweh dergelijke offers fundamenteel afkeurt. Maar niet elke religie ziet dat zo.

Bij het stichten van de stad Jericho, die doorgaat als de oudste ter wereld, doodde het opperhoofd van Kana ritueel zijn oudste en jongste zoon. De levenskracht der jongeren diende als offer zo dat de bevolking er kon leven bij de gratie van een bepaalde god.

In India werd nog in 1952 een jongen onthoofd om met zijn bloed een nieuw altaar ter ere van de god Shiva te ‘zalven’. Deze antwoordt daarop met weldaden, resultaat van zijn levenskracht.

Eveneens in India werd bij de dood van haar man, de weduwe mee op de brandstapel verbrand. Door de huwelijksband draagt zij de ziel van de overledene in zich. In de andere wereld leeft immers de ‘heersende’ man voort van de levenskracht van zijn echtgenote. Hieruit blijkt dat een zo opgevat magisch huwelijk berust op de levenskracht van de vrouw. Zij offert zich fijnstoffelijk voortdurend ten voordele van haar man. Op de Fiji-eilanden wilden missionarissen dat barbaarse gebruik uitroeien. De weduwen zelf protesteerden want als zij zouden blijven leven, vreesden ze de wraak van hun man vanuit de andere wereld.

Het ‘ingrediënt’ bereiden

Balsan, auteur van *Le capricorne noir*⁷⁸ (De Zwarte Steenbok), reist doorheen Zuid-Angola en de noordelijke Kalahari-woestijn. Hij vermeldt dat rond 1900, bij aanhoudende droogte, nog steeds de gewoonte bestond om ‘wijregen’ te verwekken. Hierbij maakte de magiër bij het verrichten van een ritueel gebruik, van een welbepaald ‘ingrediënt’, een poeder. Om dit poeder te verkrijgen moest de plaatselijke vorst geslachtsgemeenschap houden met zijn zuster, of bij gebrek daaraan, met zijn nicht. Dat was volgens Balsan een getuigerest van het matriarchaat. Dit is de opvatting die stelt dat de vrouw de sacrale of fijnstoffelijke macht bezit waardoor de vorst kan regeren. Verwijzen we bijvoorbeeld naar Abisjag van Soenem. Het was met behulp van haar levenskracht dat koning David zijn bestuurlijke taken terug aankon. De baby, bij de Balsan zo verwekt, werd bij zijn geboorte ritueel gedood. Het lijkje werd dan versneden, gedroogd en verpulverd. Er werd ook nog zand aan toegevoegd, als samenhang met moeder aarde. Hiermee was het ‘ingrediënt’ klaar. Balsan zegt dat de verzoeningswaarde van zo een baby ligt in het feit dat hij vanwege zijn vader, de vorst, het hele volk vertegenwoordigt en vanwege zijn moeder, de dynastie tegenwoordig stelt. Het zo verkregen mengsel was indertijd een gegeerde koopwaar in het hele Zambezi-bekken. Begrijpelijk: in woestijnachtige streken is leven en overleven geen eenvoudige zaak. Het ‘product’ helpt hierbij. Zo werd een snuffje ervan geruild tegen een groot aantal ossen.

Prostituees baden in het bloed.

IKon 22:20/2. vermeldt het verhaal van de leugengeest (2.4.). Herinneren we aan de grote lijnen ervan. Achab, de vorst van Israël, besluit tot een veldtocht tegen Aram. Hij raadpleegt zijn vierhonderd zieners, die niet Jahwegelovig zijn. Zij voorspellen een goede afloop. Maar de Godbevriende profeet Micheas voorspelt het tegengestelde. Achab wordt in de strijd door een pijl getroffen. Hij blijft echter in zijn strijdswagen staan om zijn troepen te leiden, ofschoon het bloed uit zijn wonde stroomt. Tegen de avond sterft hij. De Bijbel vermeldt: “In Samaria aangekomen begroef men de vorst. Toen men de wagen uitspoelde bij de vijver, waar lichtekooien aan het baden waren, likten honden zijn bloed op. Zo werd het woord dat Jahweh gesproken had, werkelijkheid”.

Maar letten wij er op hoe *la Bible de Jérusalem* deze tekst vertaalt: “Honden likten het bloed op en de prostituees baadden er zich in, volgens het woord dat Jahweh gesproken had”. Voor wie magie kent, is deze tekst zeer betekenisvol. Niemand baadt zich zomaar in bloed om het pure genot. Het was koninklijk bloed en het fluïdum gold dus als bijzonder ‘heilig’ of krachtgeladen. Dat zullen de prostituees geweten hebben. Wie er in baadde kon dan ook heel wat fijnstoffelijke levenskracht opdoen.

Elisabeth Bathory (1560/1614) gaat de geschiedenis in als “die Blutgräfin”. Zij benaderde een meisje lesbisch, doodde ze nadien en dronk haar bloed om via de erin aanwezige levenskracht “eeuwig jong te blijven”. Zij bleef haar misdaden jarenlang uitvoeren. Slechts toen zij ongeveer zeshonderd meisjes had gedood, waarschuwde de dorpspastoor de vorst van Hongarije. De twee vorige pastoors waren op de hoogte maar lieten haar begaan.

Alexandra David-Neel, *Liefdestover en zwarte magie*⁷⁹, verhaalt hoe zwart-magiërs het eveneens gemunt hebben op het leven en de levenskracht van jonge mensen. Van haar roman waarin ze deze uitzonderlijk gruwelijke praktijken beschrijft, zegt ze in de inleiding dat hij “van het begin tot het einde waar is”.

De “koninklijke zonden”

De Midden-Amerikaanse Inca’s offerden onvoorstelbaar veel mensen aan hun goden. Het hart werd hierbij zeer snel en met chirurgische precisie uit het lichaam gesneden. Het moest, nog kloppend, aan de goden worden aangeboden.

Patrick Tierney, *The highest altar*⁸⁰ (*The story of human sacrifice*) (Het hoogste altaar (Het verhaal van het mensenoffer)), verhaalt hoe de Inca-vorsten hun zonden, én die van hun familie, door het offeren van speciaal uitgekozen mensen, trachtten uit te boeten. Men sprak van een ‘capacocha’, een offer van een indiaans kind ter uitboeting van de vorstelijke zonden.

Wij zijn 1954, februari, op de besneeuwde, ijskoude top van de Plomo, een berg in de Andes, Chili. Twee bergbeklimmers ontdekken op 17.716 voet hoogte, meer dan zesduizend meter hoog, een ingegraven kind, met al de regalia der Inca’s. Gezien de schoonheid van het kind denken ze dat het om een meisje gaat. Later werd duidelijk dat het een jongetje is, 8 tot 9 jaar, een colla indiaantje van rond het verder gelegen Titicacameer. Twee specialisten, Grete Mostny en Alberto Medina, wisten toen niet hoe dat te duiden en bewaarden de mummie in een diepvries. Later, in 1982 en onder de leiding van de Unesco hervat de Canadese nekro-wetenschapper Patrick Horne, als paleopatholoog, het onderzoek. Spoedig blijkt dat de graad van bewaring uniek is, dat het een mensenoffer moet zijn en dat het rond 1470/1480 levend begraven werd in een ommuurde diepte als offerruimte. Het jongetje werd wellicht eerst dronken gemaakt met ‘chiché’, een bedwelmende drank.

Historici loochenden tot dan toe dat de Inca's mensen offerden. Of ze deden dit af als een weliswaar betreurenswaardige maar louter bijkomstige dwaling. Vandaag echter geloven wetenschappers dat het mensenoffer een cruciale rol speelde in het rijk der Inca's. De onderzoekers hebben hiervoor opnieuw de lang vergeten Spaanse verslagen uitgediept.

In de XVI eeuw voerde Cristobal Molina, een abt in Cuzco, Zuid-Peru, gesprekken met Inca-sjamanen. Volgens deze gesprekken offerden de Inca's grote aantallen zorgvuldig uitgekozen kinderen. Ze waren hoogstens een jaar of tien, van adel, goed gezond en uitzonderlijk mooi, zoals het gevonden plomo-jongetje. Deze schoonheid geldt als het uiterlijke teken van hun weldadige overkomende aura. Zo was het ook bij Abisjag van Soenem.

Tweemaal per jaar, bij de zonnewenden (opm.: als 'heilige tijd', zie 9.1.2.) werden de beste veldgewassen, de meest geprezen dieren, de meest fijne kleren, de kostbaarste kunstwerken en de mooiste kinderen 'ingezameld'. Dat gebeurde over heel de Andes van Ecuador tot Chili, en van de stille Zuidzee tot het Amazonegebied. Men bracht alles en iedereen naar Cuzco, de hoofdstad der Inca's, met het oog op vier luisterrijke processies. Elk ervan vertegenwoordigde één van de vier windstreken. Cuzco was bezaaid met heiligdommen ter ere van de goden Viracocha, de 'veroorzaker', en Illapa, de dondergod. De kinderen kregen een religieuze boodschap te horen. Het offer van hun levens vestigt welzijn en welvaart voor het hele Incarijk. Na hun dood werden zij als godheden vereerd. Zoals gezegd heetten deze kinderen 'capacocha' of "capa hucha" wat zoveel betekent als "koninklijke zonde". De vorsten en machthebbers, al wat 'aanzienlijk' was, golden als de zichtbare aanwezigheid der godheden op aarde. Doch wanneer zij en hun familieleden fouten zouden bedrijven, zouden rampen het Incarijk treffen. Daarom werden, preventief, gewassen, dieren, kleren, kunstwerken en kinderen al geofferd, als uitboeting van hun koninklijke zonden: het ons bekende "do ut des". Ik koning, offer aan u goden, het bloed van deze kinderen, opdat gij godheden, de onheilen die ik me door mijn misdaden op mijn nek haal, zult afweren. We weten ondertussen dat in deze buitenbijbelse religies het doden en offeren van een kind niet als een misdaad werd beschouwd, wel integendeel.

Tanta Carhua

Wij beschikken over een eeuwenoud verslag van Hernandez Principe, een Spaans inquisiteur, een "extirpador de idolatrias", of een uitroeier van afgodendiensten. Hij ging vertrouwelijk om met sjamanen uit de Andes, onder meer met Xullca Rique, die zich van zijn sjamanisme tot het christendom bekeerde. Zo beschikte Principe over informatie betreffende een mensenoffer in Ocros, een Peruviaans dorp: Tanta Carhua. De dorpelingen vereerden haar na haar dood als de godin Tanta Carhua. Oorspronkelijk was zij de dochter van Caque Poma, een aanzienlijke ambtenaar, die opgang wilde maken als machthebber. Zijn dochter was op gegeven ogenblik tien jaar oud en uitzonderlijk mooi. Het valt weer op dat in de archaische duidingen der religie al wat "uitzonderlijk mooi" is, als met uitzonderlijke levenskracht geladen, geduid wordt. Zodra duidelijk werd hoe mooi Tanta Carhua zou worden, bestemde haar vader haar ertoe om een mensenoffer ter ere van de hemelgod, de zon, te worden. Hij ging naar Cuzco. Daar verleende men hem al binnen enkele dagen een machtspositie omdat hij zijn dochter wilde offeren. Hij zond ze naar Cuzco zoals hem was bevolen. Nadat zij daar de plechtigheden had meegemaakt, vierde men ze zoals de gewoonte voorschreef. "De ouden" vermelden dat volgens een traditie het meisje zou gezegd hebben: "Gij kunt het nu met mij beëindigen want ik zou niet nog meer geëerd kunnen worden dan door de vieringen die te mijner ere in Cuzco doorgaan". Men bracht het meisje naar deze plek op de Aixaberg, een hoge berg op ongeveer vijf kilometer van hier (Ocros), in het grensgebied van de Inca's. Het graf was al in gereedheid gebracht. Men zette het nog levende meisje in het graf en metselde dit dicht. De

keizer der Inca's vereerde haar vader door hem de macht te geven over Ocro, in ruil voor het offer van zijn dochter. Men ziet dat Principe's verslag overeenstemt met dat van het plomjongetje.

In de uiterste nood: een kinderoffer

Het is niet steeds controleerbaar maar het blijft een onloochenbaar feit: kinderen werden sinds oeroude tijden ritueel geofferd. Dat gebeurt ook nog vandaag en niet alleen in archaische beschavingen, maar evenzeer in onze zogenaamde nominalistische cultuur. Gustav Falke (1853/1916) geeft in een gedicht de sfeer weer waarin dat gebeurt: *Das offerkind*⁸¹ (Het offerkind). Marginalen (hier: zigeuners) zijn tot veel bereid. Vatten we het gedicht samen.

Bij Heiligenstedten begaf de dijk. Men kreeg de gapende bres maar niet gedicht. Het land met zijn akkers en weiden begon al onder te lopen. Wat nu? Een oude vrouw wist raad. Men kon het onheil van de duivel afkopen, maar dan moest men eerst een kind offeren. Een kind moest in het water verdrinken, dat helpt. Maar kan een moeder haar kind er voor over hebben? Zelfs wanneer het hele land verzuipt? Maar kijk, groot was de nood. Die bres moet dicht. "Hé, zigeunerin, bedelt gij nog steeds? Hier zijn duizend daalders! Hoort ge hun gerinkel? En jawel, de ogen van de zigeunerin fonkelen. "Duizend daalders?" fluistert ze begerig. Ze kijkt haar kind aan, grijpt hem bij de kraag en zegt: "Hier, neem die rotjongen. Hij kan toch maar alleen voor het bedelen deugen. En zo veel brengt dat niet op."

Men legt een plank over de bres, een brood in het midden. Met kleine, haastige pasjes waggelt het kind tot bij het brood en steekt voorzichtig de hand uit. Maar wat hij vreesde, gebeurt. De plank kantelt om en werpt hem in het kolkende water. Het geloei van de wind en het gedruis van de woeste rivier overstemmen zijn doodscreet. De moordende stroming doet zijn werk. Nog even steekt het kind in doodsangst het hoofd boven water. Uit de wilde golven klinkt één enkel angstig woord: "moeder!". Allen worden erdoor gegrepen. Op één na. "Bleef het kind toch maar eindelijk onder", zucht ze stil. Dan zinkt de jongen weg. Voor altijd. Nu moet het werk toch lukken! Allen aan de slag. De paarden hijgen. De spaden kreunen. Aarde en steen vullen de bres. Men zwoegt en zweet. Het is een dure dijk. Maar kijk, nu houdt hij stand. Tot zover deze tekst.

En nog dit: In heel wat grote steden kan men posters kopen waarop prachtige natuurlandschappen staan afgebeeld. Dikwijls betreft het grote foto's van pittoreske plaatsjes. Eén van die posters toont een oud bruggetje in steen en beton, over een uiterst smalle en diepe kloof ergens in het Andesgebergte. Een voorbijgangster vond het een zo uniek en mooi tafereel dat ze het kocht en in haar woonkamer hing. Maanden later kreeg ze een zienster op bezoek die gefascineerd naar de poster keek en haar vertelde dat zij duidelijk 'zag' dat een kind mee in het metselwerk van de brug was verwerkt. Het is een oud gebruik. De plaatselijke bevolking meent dat door dit offer aan de lokale goden, het behoud van de brug gegarandeerd blijft. De poster, hoe mooi ook, heeft volgens sensitieve mensen, hierdoor een negatieve uitstraling: er is een bloedoffer en kinderleed bij betrokken.

Kinderooffers: ook nog in onze tijd

Volgens Ted Gundersen, F.B.I. officier in Los Angeles, zouden alleen al in de U.S.A., door allerlei religieuze sekten, van de ongeveer vijftigduizend (!) kinderen die er jaarlijks verdwijnen, een groot aantal ritueel geofferd worden. Hij schrijft: "Elk jaar, verdwijnen in de Verenigde Staten, ongeveer 50.000 kinderen. Ze worden nooit meer gevonden. Ik denk - en ik ben trouwens niet de enige - dat een groot deel van hen wordt geofferd tijdens de rituelen." Tot zover Gundersen in *Newlook*⁸².

De ‘verlichte’ V.S. waarborgt in haar grondwet de vrijheid van religie. Alle religieuze groeperingen worden er door de staat gesubsidieerd, zelfs degenen die zich satanisch noemen. In 1986 alleen al waren dat er 135.000, die er overeenkomstige praktijken op na houden. Gundersen maakt onder meer jacht op een multinational, wiens voornaamste activiteit prostitutie, pornografie, pedofilie en verdovende middelen betreft. Ook de zogeheten “snuff-films” gaan in die middens bijzonder vlot over de toonbank. Men ziet hierin hoe mensen fysisch en seksueel geweld wordt aangedaan en hoe ze nadien ritueel worden vermoord. Zulke films worden voor veel geld verkocht, vooral wanneer het vrouwen en kinderen betreft.

8.3. Animisme als alom aanwezige zielestof: besluit

Deze diverse steekproeven hebben overduidelijk aangetoond dat heel wat mensen getuigen dat zielestof mantisch kan aangevoeld worden. Dit in het gebuikt van woorden, maar evenzeer op welbepaalde plaatsen, of gedurende welbepaalde tijden van het jaar. Ook kunnen we zielestof op een geconcentreerde wijze aantreffen in sommige voorwerpen, in planten en dieren, en in mensen en goden.

Deze ijle stof kan eveneens op een magische wijze aangewend worden. Extra zielestof kan aan iemand gegeven worden, maar ze kan ook geruild of gestolen worden. Dat hebben enkele steekproeven ons verduidelijkt.

De hypothese dat wezens en energieën ons voortdurend omringen is voor wie mantiek en magie ernstig neemt, zeker geen lichtzinnige veronderstelling.

Voor een harde wetenschap blijft het dat uiteraard wel.

Literatuurverwijzing hoofdstuk 8

- ¹ Kristensen W.B., Verzamelde bijdragen tot kennis der antieke godsdiensten, Amsterdam, 1947, N.V. Noord-Hollandsche Uitgevers Mij, 129.
- ² Een monnik van de Oosterse Kerk, Het Jezusgebed, Nijmegen / Brugge, 1976, 24.
- ³ Leadbeater Ch., De wetenschap der sacramenten, Amsterdam, Schors, 1924, 61.
- ⁴ Brennan B., Licht op de aura, Haarlem, 1991, 153.
- ⁵ Welter G., Les croyances primitives et leurs survivances, Paris, 1960, 119.
- ⁶ Thurnwald, Die Eingeborenen Australiens und der Südseeinseln, Tübingen, J. C. B. Mohr, 1927, 16.
- ⁷ David-Neel A., Le lama aux cinq sages, Plon, 43.
- ⁸ Tempels T., Bantoe - filosofie, De Sikkel, Antwerpen, 1946, 43.
- ⁹ Leadbeater Ch., De wetenschap der sacramenten, Amsterdam, Schors, 1924.
- ¹⁰ Leadbeater Ch., Le côté caché des choses, Paris, Adyar, 1919⁻², 1978, 111-113.
- ¹¹ Weigl G., Wezel F., Die entschleierte Aura, Eching (DL), 1986⁻², 142 en 143.
- ¹² Leadbeater Ch., Principles of Occult Healing, 37.
- ¹³ Nilsson M.P., Les croyances de la Grèce antique, Paris, Payot, 1955.
- ¹⁴ Nilsson M.P., La religion populaire, Plon, Paris, s.d..
- ¹⁵ Hodson G., Les fées, Paris, Adyar, 1966, 77.
- ¹⁶ Danielou A., Shiva et Dionysos, Paris, Fayard, 1979, 15.
- ¹⁷ Moreno J. Gruppenpsychotherapie und Psychodrama, Stuttgart, 1973-2, 2.
- ¹⁸ Ziëlinzky Th., la religion de la Grèce antique, Warschau, 1926.
- ¹⁹ Pogacnik M., Wege der Erdheilung, (de aarde genezen), München, 1997.
- ²⁰ Nixon F., Magnetically Yours, Chemainus (British Columbia, Canada), 1969.
- ²¹ Besson M., Le totémisme, Paris, Rieder, 1929, 69/70.
- ²² Airault R., Fous de l'Inde (Délires d'occidentaux et sentiment océanique), Paris, Poche, 2000.
- ²³ Magherini G., Le syndrome de Stendhal (Du voyage dans les villes d'art), Paris, 1990.
- ²⁴ Zweig S., Amok, Paris, 1998.
- ²⁵ Fortune D., Psychische zelfverdediging, een studie in occulte pathologie en criminaliteit, Amsterdam, Gnosis, 1937, 93.
- ²⁶ Fortune D., Psychische zelfverdediging, een studie in occulte pathologie en criminaliteit, Amsterdam, Gnosis, 1937, 94.
- ²⁷ Fortune D., Psychische zelfverdediging, een studie in occulte pathologie en criminaliteit, Amsterdam, Gnosis, 1937, 96.
- ²⁸ Leadbeater Ch., Le côté caché des choses, Paris, 1919⁻², 1978, 136.
- ²⁹ Fortune D., Psychische zelfverdediging, 103.
- ³⁰ David-Neel A., Mystiek en magie in Tibet, Amsterdam, 1941, 76.
- ³¹ Ziëlinzky Z., La religion de la Grèce antique.
- ³² Grant J., Eyes of Horus, 107.
- ³³ Leadbeater Ch., Le côté caché des choses, Paris, Adyar, 1919⁻², 1978, 117.
- ³⁴ Fortune D., Psychische zelfverdediging, een studie in occulte pathologie en criminaliteit, Amsterdam, Gnosis, 1937, 107.
- ³⁵ Tracy B., Se protéger contre le choc en retour, Paris, 1985, 12.
- ³⁶ Graichen G., De nieuwe Heksen, 105.
- ³⁷ Fortune D., Psychische zelfverdediging, een studie in occulte pathologie en criminaliteit, Amsterdam, Gnosis, 1937, 127.
- ³⁸ Leadbeater Ch., Le côté caché des choses, Paris, 1978, 1919⁻¹, 62 en 82.
- ³⁹ Van Gestel M., Mijn kind ziet meer, Een moeder vertelt over haar paranormaal begaafd kind, Ankh - Hermes, Deventer, 2000, 70.
- ⁴⁰ De tuinen van Findhorn, Amsterdam, s.d., geschreven door de leden van de Findhorn-gemeenschap.
- ⁴¹ Uyldert M., Plantenzielen, Amsterdam, De Driehoek, s.d., 21.
- ⁴² Cowan E., Plantenzielen., Spirituele geneeskraft van planten, Deventer, Ankh-Hermes, 1997, 41, 52, 157.
- ⁴³ Gmelig Meijling / W.H., Gijzen W., De aura (Uitstraling van mens, dier, plant en steen), Deventer, Ankh - Hermes, 1975, 30, 33.
- ⁴⁴ Fortune D., Psychische zelfverdediging, een studie in occulte pathologie en criminaliteit, Amsterdam, Gnosis, 1937, 103.
- ⁴⁵ Van Gestel M., Mijn kind ziet meer, Een moeder vertelt over haar paranormaal begaafd kind, Ankh - Hermes, Deventer, 2000, 71, 82.
- ⁴⁶ Pancrazi J., La voyance en héritage, Paris, Filipacchi, 1992, 193.
- ⁴⁷ Haich E., Inwijding, Deventer, Ankh Hermes, 1978, 94 (// Einweihung, Thielle, Fankhauser, 1960).
- ⁴⁸ Hall J., Sangoma, Utrecht, Witte beertjes, 51.

-
- ⁴⁹ Shackleton E., Zuidpool, Shackleton's laatste expeditie 1914-1917, Hollandia 1987, 224.
- ⁵⁰ Fakinos A., Récit des temps perdus, Seuil, 1982, Bulletin d'inform. des Edit. du Seuil, 241(1982:oct.).
- ⁵¹ Homeros' Odyssee, vertaald door Bertus Aafjes, Amsterdam, Meulenhof, 1965.
- ⁵² Mireaux E., Zo leefden de Grieken ten tijde van Homerus, Baarn, 1979-3, 13/25
- ⁵³ James W., The varieties of religious experience (a study in human nature), New York, Longmans, 1903 (// Varianten van religieuze beleving, Zeist, De Haan, 1963).
- ⁵⁴ Festugière, La révélation d'Hermès Trismégiste, Lecoffe, Paris, 1949, 65.
- ⁵⁵ Gatti A., Bapuka, Zürich (CH), Fussli, 1963, 138.
- ⁵⁶ Denis M., Un léopard sur les genoux, Paris, Presses de la Cité, 1956.
- ⁵⁷ Krishna G., Kundalini, de evolutionaire energie in de mens, Deventer, Ankh-Hermes, 1972, 24.
- ⁵⁸ Haich E., Inwijding, Deventer, Ankh Hermes, 1978 (// Einweihung, Thielle, Fankhauser, 1960), 138.
- ⁵⁹ Wirth O., Genezing door oplegging der handen, Amsterdam, Gnosis, 1924, 4.
- ⁶⁰ Gris H., W. Dick W., Les nouveaux sorciers du Kremlin, 1978, Tcou, Fr., 123, (In vertaling: Nieuwe parapsychologische ontdekkingen achter het ijzeren gordijn, Haarlem, 1979).
- ⁶¹ Thetter R., Magnetismus, das Urheilmittel, Den Haag, Couvreur, s.d..
- ⁶² Christin F., La guérison par les fluides, Paris, Editions Dangles, 1958, 9.
- ⁶³ Cabanas J., Médecines parallèles; le bon 'fluide', in: l'indépendant catalan, Perpignan, 13.08.1991.
- ⁶⁴ Ambelain R., Le vampirisme, Paris, Laffont, 1977, 233/234.
- ⁶⁵ De Rochas, l'extériorisation de la sensibilité, Pygmalion, 1894.
- ⁶⁶ Feldmann, Occulte verschijnselen, Den Haag, Pax, 1949, 335.
- ⁶⁷ Payne Ph., De sluimerende vermogens in de mens, 's Graveland, De driehoek, 1948, 69.
- ⁶⁸ Fortune D., Psychische zelfverdediging, een studie in occulte pathologie en criminaliteit, Amsterdam, Gnosis, 1937, 91.
- ⁶⁹ Website www.gva.be van Gazet van Antwerpen, van 14/09/1210.
- ⁷⁰ Tenhaeff W., Het Spiritisme, s Gravenhage, Leopold, 1975, 151.
- ⁷¹ **18/10/2010.** Bron: http://www.deredactie.be/cm/vrtnieuws/ookdatnog/ODN_101018_ServEngels.
- ⁷² Van Der Zeeuw G., Wonderen of wetten, Deventer, Kluwer, 1970, 138.
- ⁷³ Grant J., Ogen van Horus, Deventer, Ankh-Hermes, 1972, 108. (// Eyes of Horus, London, Methuen, 1942).
- ⁷⁴ Fortune D., De geheimen van Dr. Taverner, Occulte novellen, Amsterdam, Gnosis, 127-147.
- ⁷⁵ d'Ignis L., Traité pratique du désenvoûtement et du contre-envoûtement, Rennes, Editions rouge et vert, 2002, 37.
- ⁷⁶ Van Gestel M., Mijn kind ziet meer, Een moeder vertelt over haar paranormaal begaafd kind, Ankh - Hermes, Deventer, 2000, 107.
- ⁷⁷ Corduwener, Rwanda, 2004, Koninklijk instituut voor de tropen (zie www landenreeks.nl), Amsterdam, 53.
- ⁷⁸ Balsan, Le capricorne noir, Paris, 1968, 147.
- ⁷⁹ David - Neel A., Liefdestover en zwarte magie, Amsterdam, Gnosis, 1942.
- ⁸⁰ Tierney P., The highest altar (The story of human sacrifice), New York, Viking Press, 1989, 24/41 (The Inca child).
- ⁸¹ Die Deutsche Gedichtbibliothek, Falke G., Das Opferkind. (<http://gedichte.xbib.de/>)
- ⁸² Gundersen T., Newlook, Paris, April 1991, 110.

Personenregister

- Abisjag van Sjoenem, 22
Adam, 15
Airault R., 15, 49
Ambelain R., 37, 50
Bach E., 23
Backster C., 24
Balsan, 44, 50
Bathory E., 45
Bergson H., 14
Besson M., 15, 49
Boudewijn (koning), 44
Brennan B., 7, 49
Cabanas J., 36, 50
Christin F., 35, 36, 50
Christus Jezus, 4, 5, 6, 9, 15, 26, 37
Columbus C., 11
Corduwener, 43, 50
Cowan E., 24, 49
Danielou A., 12, 49
David, 26, 44, 49, 50
David-Neel A., 8, 19, 45, 49
de Rochas A., 37, 50
Denis M., 32, 50
Dick W., 34, 50
d'Ignis B., 41, 50
Elias, 5
Fakinos A., 28, 50
Falke G., 47, 50
Feldmann J., 37
Festugière, 29, 50
Fortune D., 16, 17, 18, 19, 20, 23, 25, 38, 40, 41, 42, 43, 49, 50
Gabet J., 8, 33, 34
Gatti A., 5, 30, 31, 32, 33, 50
Gijsen W., 25, 49
Gmelig W., 25, 49
God, 4, 5, 9, 14, 24, 32, 35, 42
Gourault Y., 36
Graichen G., 20, 49
Grant J., 19, 40, 49, 50
Gris H., 34, 50
Gundersen T., 48, 50
Haich E., 27, 33, 49, 50
Hall J., 27, 49
Hodson G., 11, 12, 49
Homerus, 3, 13, 28, 29, 50
Huc E., 5, 8, 33, 34
Ivanova V., 34
Jahweh, 5, 9, 24, 44, 45
James W., 29, 50
Jesaia, 18
Job, 24
Krishna G., 33, 50
Kristensen W., 4, 18, 49
Leadbeater Ch., 7, 9, 10, 11, 17, 19, 23, 35, 49
Magherini G., 15, 49
Maria, moeder van Jezus, 15, 40
Markus, 4
Mireaux E., 29, 50
Mitrovic D., 39
Molina C., 46
Moreno J., 13, 49
Mozes, 9, 15
Neele T., 39
Nilsson M., 11, 49
Nixon F., 14, 49
Pancrazi J., 19, 26, 49
Paulus, 4, 26
Payne P., 38, 50
Pizarro F., 11
Plato, 24
Pogacnik M., 14, 49
Principe H., 46, 47
Shackleton E., 28, 50
Tenhaeff W., 39, 50
Thetter R., 34, 50
Thurnwald, 8, 49
Tierney P., 45, 50
Tracy B., 20, 21, 49
Trilles H., 5
Tylor E., 3
Uyldert M., 24, 49
Van der Zeeuw G., 39
Van Gestel M., 23, 25, 26, 41, 49, 50
von Goethe W., 13, 24, 34
Weigl G., 10, 49
Welter G., 7, 49
Wezel F., 10, 49
Wirth O., 34, 50
Ziëlsky T., 3, 13, 19, 28, 29, 49
Zweig S., 15, 49

